Dzisiaj 12 stron

Wydanie główne

Cena 15 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 39

Poznań, środa dnia 25 stycznia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 24 stycznia.

Iluzje „porozumienia" — a rzeczywistość

Kiedy w dn. 26 listopada r. ub. minister Beck i prezydent senatu gdańskiego Ziehm podpisali w Genewie nową umowę, regulującą stosunki między Polską a wolnem miastem, byliśmy świadkami oryginalnego widowiska. Wśród Niemców gdańskich wiadomość o zawarciu umowy wywołała wybuch niekłamanej radości; na mieście ukazały się dodatki nadzwyczajne, stwierdzające, że Polska skapitulowała na całej linji, gdyż zrezygnowała z wprowadzenia waluty złotowej na kolejach w obrębie wolnego miasta, nadto zaś uznała definitywnie niekorzystne dla Polaków gdańskich orzeczenie trybunału haskiego.

Radość niemiecka była niestety zupełnie uzasadniona — to też tem większe zdumienie wywołać musiał sposób, w jaki na umowę genewską zareagowała nasza prasa „sanacyjna". Umowę tę otrąbiono nietylko jako ogromny „sukces" polskiej polityki zagranicznej, ale poprostu jako początek nowej ery w stosunkach Rzeczypospolitej z w. miastem. Oto, co pisał np. na ten temat główny organ B. B. na Pomorzu, „Dzień Pomorski" w artykule, zatytułowanym „Na drodze porozumienia":

„...Kilka godzin bezpośrednich rokowań (między pp. Beckiem a Ziehmem — przyp. red.) starczyło do dojścia do porozumienia... Przełamana została systematycznie dotąd przez władze gdańskie uprawiana metoda wydymania lada incydentu do rozmiarów „action directe"... Pierwsza akcja pozytywna, jaką w Genewie przypadło przeprowadzić nowemu naszemu przedstawicielowi polityki zagranicznej, ministrowi Beckowi zakończyła się wyraźnem powodzeniem. Jest to sukces, którego wagę należy docenić. Usunięcie atmosfery zadrażnień, dąsów, podejrzliwości, rozsnuwanej przez Gdańsk — jest niewątpliwie utorowaniem drogi do różnych możliwości porozumień."

I na zakończenie:

„...„Ministrowi Beckowi udało się wreszcie przełamać metodę Gdańska. Jest to wielki i dodatni postęp we wzajemnych stosunkach polsko - gdańskich..."

Podobne hymny triumfalne wypisywała cała prasa „sanacyjna" z „Gazetą Polską" na czele. Obwieszczano nietylko koniec dotychczasowego pieniactwa gdańskiego, ale także w sposób wręcz niesumienny i fałszujący rzeczywistość starano się sugerować społeczeństwu, jakoby saldo wzajemnych ustępstw, zawartych w umowie genewskiej, było dodatnie dla Polski.

Robotę tę, prowadzoną na użytek doraźnych celów agitacyjnych, zmuszeni byliśmy stanowczo napiętnować. Stwierdziliśmy, że opinja polska nietylko nie ma powodu do radości z powodu umowy genewskiej, ale, że umowa ta — będąca jednym z etapów polityki dorywczej, nieprzemyślanej, przerzucającej się z jednej ostateczności w drugą — stanowi w bilansie naszych stosunków z Gdańskiem pozycję wyraźnie ujemną. Równocześnie zaś daliśmy wyraz uzasadnionym [illegible], że zawarcie umowy w najmniejszym stopniu nie wpłynie na dotychczasowe, wrogie nam stanowisko Gdańska, wysługującego sie celom niemieckiej polityki rewizjonistycznej.

Przewidywania nasze spełniły się niestety szybciej, niżby można było przypuszczać. Dnia 26 listopada w Genewie pp. Beck i Ziehm wymienili ze sobą uścisk dłoni na znak ostatecznego zawarcia ugody, a już dwa dni potem, dnia 28 listopada p. Wiercinski-Kaiser, pełniący w czasie nieobecności p. Ziehma obowiązki prezydenta senatu gdańskiego, wystosował do komisarza generalnego Rzeczypospolitej dr Pappće'go nową notę, wymierzoną przeciw polskiej kontroli celnej i wysuwającą jakieś urojone pretensje na ten temat...

Kiedy wiadomość o tem nadeszła do Warszawy, w sferach „sanacyjnych" zapanowała zrozumiała konsternacja Próbowano jeszcze nadrabiać miną: niektóre z organów B. B. poprostu przemilczały doniesienie o nowym ataku senatu gdańskiego, inne zaś z zaklopotaną miną poczęły zapewniać czytelników, że widocznie p. Wiercinski-Kaiser, wysyłając swą notę, nie wiedział jeszcze o zawarciu umowy genewskiej — choć było to oczywistym bluffem, gdyż nota wystosowana została już po nadejściu relacyj z Genewy i wydaniu dodatków nadzwyczajnych

Zresztą władze gdańskie z brutalną szczerością postarały się o możliwie szybkie usunięcie ewentualnych nieporozumień Już w pierwszych dniach grudnia zaszedł fakt nowej skandalicznej szykany z ich strony Kiedy mianowicie jedna z polskich trup amatorskich odbywała próbę generalną „Nocy listopadowej" Wyspiańskiego, wkroczyli na salę funkcjonarjusze gdańskiej „Schupo", aresztowali aktorów polskich i odebrali im broń rekwizytową pod pozorem, że chodzi tu o „zbrojny spisek"(!) przeciw wolnemu miastu. Wskutek tego obchód 25-lecia zgonu Wyspiańskiego nie mógł się w tem polskiem mieście portowem, jakiem jest według traktatu wersalskiego Gdańsk, wogóle odbyć...

Od tej chwili każdy niemal dzień przynosił nowe przyczynki do zagadnienia „normalizacji" stosunków polsko gdańskich. Wymienić tu należy odrzucenie przez senat gdański wniosku o ułaskawienie redaktora „Gazety Gdańskiej" Cieszyńskiego oraz jego dwóch informatorów, dalsze bezkarne napady na Polaków gdańskich (jak n. p. najście w noc sylwestrową na mieszkanie pp. Czajów i ciężkie pobicie p. Czajowej), wzmożoną działalność hitlerowców gdańskich, szereg nowych manifestacyj na rzecz przyłączenia Gdańska do Rzeszy, w których brali udział oficjalni przedstawiciele senatu (n. p senator do spraw oświaty Windecrlich), odwetową propagandę radja gdańskiego i t. d. Jak już przytem mało Niemcy gdańscy się krępują o tem świadczy niedawne doniesienie „Danziger Neueste Nachrichten" o werbowaniu wśród ludności wolnego miasta ochotników do niemieckiej marynarki wojennej, traktujące fakt ten, sprzeczny z traktatem wersalskim, jako rzecz całkiem normalną i dopuszczalną.

Równocześnie manja procesowania się władz gdańskich z Polską ani trochę nie osłabła. Świadczy o tem m. i. odwołanie senatu w. m. od decyzji wysokiego komisarza Ligi Narodów w sprawie kontyngentów t. zw. obrotu uszlachetniającego, choć — jak wiadomo — p Rosting idzie w tych sprawach wyraźnie po linji życzeń Gdańska.

Słowem mimo poczynionych przez rząd polski ustępstw, położenie nie wykazuje żadnych oznak poprawy. Czyż stwierdzenie tego faktu nie powinno być wreszcie punktem wyjścia do zapoczątkowania nowej, głęboko przetrawionej, konsekwentnej i wytrwałej polityki naszej wobec Gdańska?

Irlandja zadecyduje dziś o swych losach

Wybory do sejmu wywołały ogromne zainteresowanie w całym kraju — W razie zwycięstwa de Valery liczą się z proklamowaniem republiki — Wynik wyborów będzie wiadomy pod koniec tygodnia

Dublin, 24. 1. (PAT.) Dziś odbywają się wybory do nowego sejmu przy ogromnem zainteresowaniu nietylko Irlandji, lecz wogóle całej Anglji

Jakkolwiek de Valera ostatecznie nie wysunął republiki, jako hasła, to jednak powszechnie odczuwana jest pewność, że w razie zwycięstwa stronnictwa Fianna Fail sprawa republiki będzie w zasadzie przesądzona a jej proklamowanie byłoby już tylko kwestją czasu.

Fianna Fail idzie do urn wyborczych w przeświadczeniu, że nietylko uda się jej zachować dotychczasowy stan posiadania, ale że stan ten wzrośnie o pięć do dziesięciu mandatów. Optymistycznie jest również nastrojona opozycja Cosgrave'a, który liczy, jeżeli nie na zwycięstwo, to w każdymbądź razie na taki obrót rzeczy, przy którym będzie w stanie utworzyć większość wspólnie z partją centrową.

Nie wykluczony jest i taki wynik wyborów, przy którym połączone siły Fianna Fail oraz Labour Party równoważyłyby się z koalicją Cosgrave, partja centrowa i niezależni. W tym wypadku kraj stanąłby wobec trudnego do rozwikłania impasu.

Pisma zgodnie nawołują stronnictwa i stojące poza niemi organizacje do stanowczego przeciwstawienia się wszelkim próbom wpłynięcia na wyniki wyborów środkami nielegalnemi

Ponieważ obliczanie głosów przy irlandzkim systemie wyborczym jest skomplikowane, oblicze nowego sejmu państwa wyjaśni się ostatecznie dopiero z końcem bieżącego tygodnia.

Zwołanie konsystorza papieskiego

Citta del Vaticano. 24. 1. (KAP). Na poniedziałek 13 marca Ojciec św. zwołuje nadzwyczajny konsystorz w celu mianowania kardynałów-legatów do otwarcia Wrót Świętych w bazylikach św. Pawła za Murami, św. Jana Laterańskiego i N. M. P. Większej. Takie nominacje zawsze są dokonywane przez konsystorz.

Nie jest wykluczonem, że podczas trwania tego konsystorza Ojciec św. zamianuje również nowych kardynałów na wakujące miejsca.

Wyścig w budowie łodzi podwodnych?

Japonja wbrew przyjętym zobowiązaniom tworzy tajne punkty oparcia — Niemcy zaczną budować łodzie?

Londyn, 24. 1. (Tel. wł.) Dzisiejszy „Daily Herald" przynosi sensacyjną wiadomość z Genewy o wykryciu budowy tajnych punktów oparcia dla łodzi podwodnych przez Japonję na wyspie Saipah, która należała swego czasu do Niemiec, a po wojnie została oddana przez Ligę Narodów Japonji, oraz na wyspie Palau w morzu Południowem. Sprawa ta wyszła na jaw na tajnem posiedzeniu komisji mandatowej, gdzie delegaci Japonji przyparci do muru przyznali się, zaznaczając, że Japonja na budowę tych baz wydała już kilka miljonów franków.

Pierwsze wiadomości o tych poczynaniach Japonji dostarczono ze źródeł amerykańskich. Okrętom handlowym St. Zjedn. zakazano zbliżania się do portów, w których buduje się punkty oparcia dla łodzi podwodnych.

Poczynania Japonji są nietylko naruszeniem art. 22 statutu Ligi Narodów i paktu waszyngtońskiego, zawartego przez cztery mocarstwa morskie, ale bezpośredniem zagrożeniem żeglugi amerykańskiej pomiędzy Honolulu i Filipinami.

Berlin 24. 1 (Tel. wł) Z dużem zadowoleniem cytuje się tu artykuł specjalnego współpracownika od spraw marynarki w „Daily Telegraph", który twierdzi, że Niemcy, wobec przyznanego im równouprawnienia w kwestji zbrojeń, przystąpią do budowy łodzi podwodnych, co autor artykułu uważa za rzecz normalną.

Od konferencji waszyngtońskiej — wywodzi wspomniany sprawozdawca — w 1928 r. na której Anglja z całym naciskiem domagała się zniesienia łodzi podwodnych pobudowano ich więcej niż posiadała w chwili wybuchu wojny. Francja spuściła na wodę od tego czasu przeszło 90 łodzi, Włochy 50 a Japonja przeszło 60 Niemieccy sąsiedzi wschodni na Bałtyku posiadają łodzie podwodne o łącznej pojemności 33 000 tonn.

Wreszcie dochodzi do wniosku, że mocarstwa mają tylko jedno wyjście, — zupełne skasowanie łodzi podwodnych, lub też zezwolenie Niemcom na budowę odpowiedniej liczby tych łodzi.

Przyjazd amb. Patka

Warszawa, 24. 1 (Tel. wł.) Wyjazd ambasadora polskiego przy rządzie Stanów Zjednoczonych, w kilka zaledwie dni po złożeniu listów uwierzytelniających, wywołał w kołach politycznych rozmaite komentarze i poruszenie.

Przypuszczają, że p Patek odbył w Waszyngtonie rozmowy z ludźmi, stojącymi blisko Roosevelta i tych, którzy po objęciu przez niego rządów będą odgrywali poważną rolę. W trakcie tych rozmów Patek dowiedział się takich szczegółów, że uznał za wskazany natychmiastowy wyjazd do Warszawy celem zakomunikowania informacyj i nastrojów panujących w najbliższem otoczeniu Roosevelta, sferom decydującym. (w)

Prezes Akademji Umiej. prof. Kostanecki w obronie autonomji uniwersyteckiej

Przemówienie w sejmowej komisji oświatowej

Nasza młodzież jest lepsza, niż w innych krajach

Jednym z głównych argumentów konieczności zmiany ustawy o szkołach akademickich jest sprawa młodzieży. Młodzieży tej czyni się poważne zarzuty i padł nawet zarzut: zdziczenia młodzieży. Zarzuty te są niesłuszne. U nas z młodzieżą jest lepiej, niż gdzieindziej. W czasach, w których żyjemy, rozglądając się po świecie, widzimy wszędzie wzburzenie młodych umysłów i rozruchy daleko bardziej gwałtowne, aniżeli wśród młodzieży akademickiej polskiej.

Zarzucono uniwersytetom, że one nie potrafią zapobiec rozruchom, nieraz pożałowania godnym, i skutecznie uspokoić wzburzenie młodzieży. O tych rozruchach, gdy się zdarzają, gazety piszą wiele, ale do gazet się nie dostaje to, że na rozruchy nieraz się zanosi, i że one nie dochodzą do skutku. A jeśli to się dzieje, że spokój w szkołach zostaje utrzymany, to głównie dzięki wpływowi na młodzież ciała profesorskiego. Zresztą zauważyć trzeba, że to głównie studenci pierwszego roku biorą udział w różnych żywych odruchach młodzieży uniwersyteckiej, gdy z drugiego i dalszych lat, takiego udziału już nie biorą. Tu jest właśnie widoczny wpływ wychowawczy uniwersytetu.

Jak mamy wpływać na młodzież? Od lat czterdziestu wykładam w uniwersytecie, jako przyrodnik, problemów społeczno-politycznych nie dyskutuję, a mimo to mam wpływ na młodzież, bo dużo czasu poświęcam kształceniu młodzieży, staram się zapalać młode umysły do szukania prawdy, zwracać myśl ich w pewnym idealnym kierunku. W ten sposób kształcę zamiłowanie do objektywizmu, który staje się zczasem właściwością umysłu także w innych dziedzinach pracy ludzkiej, więc i w życiu społecznem. Kontakt z młodzieżą był zawsze bardzo szczery i dlatego wpływ na nią bezpośredni i skuteczny. Tyle życzliwości doznałem w mojem życiu profesorskiem ze strony młodzieży i tyle szlachetnych pierwiastków w tej młodzieży odczułem, że ten moment z wielkim naciskiem podnieść pragnę.

Ustawa dotychczasowa

Kiedy powstawało państwo polskie, nazwano ten okres zdobywaniem praw i przywilejów przez różne grupy polityczne i klasowe. Nie oszczędzono i szkół akademickich, których profesorom zrobiono także zarzut, że w pierwszym rzędzie zabiegali o przywileje i prawa dla szkół akademickich. Muszę oświadczyć, że brałem udział w kilkumiesięcznych obradach komisji senackiej, następnie przewodniczyłem w ankiecie, zwołanej przez ministerstwo, składającej się z delegatów wszystkich szkół akademickich, przed wydaniem obecnie obowiązującej ustawy. Mam najlepsze wspomnienia z tych czasów. Wszyscy bowiem byli ożywieni dążeniem do zapewnienia w ustawie tworzącej się najlepszych ram rozwoju szkół, a nie przywilejów profesorów.

Za najlepszą podstawę rozwoju tych szkół uznano samorząd uniwersytecki, uzgodniony ze zwierzchnim nadzorem władz państwowych. Na tych podstawach zbudowana została ustawa z r. 1920. Powoływano się, że wybitni prawnicy, jak Makarewicz, Longchamps, Estreicher skrytykowali tę ustawę wkrótce po jej uchwaleniu, tymczasem wykazali oni przedewszystkiem cały szereg błędów formalnych, które wynikły stąd, że w ministerstwie były dokonane zmiany, nieraz niezgodne ze stanowiskiem konferencji delegatów uniwersytetów. Lecz duch ustawy nie był krytykowany, nikt go nie tknął.

Powiedziano również, że nie domagano się nowelizacji tej ustawy, mimo jej błędów. Rzeczywiście tak było. Jesteśmy trwożliwi, jeśli chodzi o zmiany, ponieważ nowelizacja w zakresie zmian formalnych mogłaby przenieść się na rzeczy istotne. Że ta obawa była słuszna, to mamy potwierdzenie w tym projekcie, o którym mówimy. Ten projekt bowiem zmienia całego ducha ustawy zasadniczo.

Przeciw zburzeniu atmosfery naukowej

W projekcie wprawdzie powiedziano, że zagwarantowana będzie wolność nauki i nauczania. Lecz ja się pytam, czy jest takie państwo, któreby tego hasła nie wysuwało? (Prof. Wałek-Czarnecki: a Rosja i Włochy!) Przyznaję, że Włochy poszły po innej drodze, że tak znakomity uczony, jak Volterra, prezes Akademji Rzymskiej, został usunięty z katedry. Ale zaczekajmy, jakie owoce wyda ten system Włoch faszystowskich. Co zaś się tyczy Rosji, to jestem daleki od tego, aby stamtąd czerpać przykład dla nas. Tam był ustrój szkół akademickich bez samorządu carski, a dziś przy znacznie gorszem skrępowaniu nauki i nauczających jest system bolszewicki.

Zarzuca się szkołom akademickim, że one chińskim murem chcą się odgrodzić od reszty społeczeństwa. Nie, one tylko chcą zabezpieczyć spokojne milieu dla pracy naukowej. Chodzi tylko o to, aby przy zburzeniu tego „muru" nie weszła do uniwersytetu polityka.

Jako prezes Akademji Umiejętności muszę powiedzieć, że dla Akademji nie jest obojętne, jakim będzie ustrój uniwersytecki i jaką atmosfera naukowa. W Akademji skupia się wysiłek jednostek samodzielnie w nauce pracujących i dlatego warunki prawne, zabezpieczające tę indywidualną pracę naukową, są tak ważne. Jeśli bowiem indywidualna praca zginie, to i Akademja nie będzie mogła dokonywać postępu w nauce.

W ten sposób zburzenie atmosfery naukowej zaciąży na kulturze całego społeczeństwa.

Działanie szkół akademickich w ubiegłym okresie nie dało poważniejszych zatargów w ministerstwie. Tymczasem, gdy wybór rektora będzie dokonany według nowej ustawy, to to zburzy harmonję wewnętrzną, jeśli rektor będzie powoływany z mniejszości. Co nadaje powagę rektorowi? Wolny wybór poważnego i godnego zaufania człowieka. Choćby zwijanie katedr, zakładów itd. miało się odnosić do katedr niejako wyjątkowych, które służą czystej nauce, a nie stosowanej, to i stąd wynikłaby ogromna szkoda, obniżenie atmosfery naukowej. Czysta nauka, dziedzina twórcza, nadaje kulturze całego narodu głos wobec świata i wymaga pełnej harmonji wśród korporacji uniwersyteckiej.

Przeciw zaburzeniu stosunku między profesorami i młodzieżą

Czytamy w projekcie ustawy, że szereg spraw ma być regulowany rozporządzeniami ministra W. R. i O. P. Otóż obawiamy się, aby te rozporządzenia nie wypadły tak, jak nowy projekt ustawy stypendyjnej, która niewątpliwie zaburzy stosunek między profesorami i młodzieżą. Dotąd profesorowie wkładają, jako referenci spraw stypendyjnych (myślę o referencie tych spraw w Krakowie, prof. Łebkowskim, który całe serce w to wkładał i mnóstwo czasu), wielką i żmudną pracę w oceny najlepszych kandydatów. Odtąd piątą część stypendjów przyznawać ma samo ministerstwo, które nie potrafi ocenić materjalnych i naukowych kryterjów, ponieważ z tą młodzieżą się nie styka, a wówczas mogą się wkraść kryterja inne. Ten nowy sposób nie zabezpieczy harmonji między ministrem, władzami akademickiemi i młodzieżą.

Aby zaznaczyć, co znaczy duch korporacyjny, powiem dla przykładu, że na pytanie, czy jakikolwiek artykuł tej ustawy jest korzystny, czy nie, nie śmiem dać własnej tylko odpowiedzi, bo mogę wiele rzeczy przeoczyć. Powie ktoś może: człowiek bez zdania. Ale właśnie tutaj indywidualne zdania nie mają znaczenia. Dopiero, gdy czuję się solidarnym z senatem akademickim i Akademją Umiejętności, to wówczas śmiało wypowiadam swe zdanie.

Na papierze rzeczy mogą wyglądać rozmaicie, ale jeżeli nie opierają się na tradycji, to pozbawione są trwałej podstawy. Otóż projekt ten całą tradycję niweluje. Jest w nim nowy duch i nowa zupełnie podstawa.

Nauka nie zna kompromisów z prawdą

Czy zmiany mogą wpłynąć na polepszenie projektu? Będzie to wynik tylko kompromisowy. Tymczasem nauka nie zna kompromisów z prawdą, która w tej sprawie wyłania się z tradycji i doświadczenia. Należę do t. zw. bojaźliwych profesorów, według określenia p. ministra. Według p. ministra znaczna ilość profesorów była za tym projektem. Tymczasem dziś się okazuje, że ta gromadka bojaźliwych wynosi około 800, a ta znaczna ilość zwolenników zmian radykalnych może 30, może 50.

Kto jest przeciw tej ustawie? Nie chcę i nie mogę mówić o wielu, szczególnie z uniwersytetu, do którego należę. Lecz rozległy się głosy Balzera, Pinińskiego, Zielińskiego. Nad niemi nie można przejść do porządku dziennego. P. minister mówił już we wrześniu, że uzgodnił swą opinję z większością Sejmu. Nie będzie dla tej większości ujmą, jeśli pod wpływem opinji takich mężów zmieni zdanie. Jeżeli głosy Makarewicza, Longchamps'a, Estreichera, które się tyczyły formalnych szczegółów, zaważyły na szali, by zmienić dawną ustawę, to czyż obecnie wypowiedziane opinje nie powinny zaważyć, gdy chodzi o ducha i podstawy nowego projektu?

Nowe zamiary budzą ból i obawę

Pracujemy przez naukę dla potęgi państwa. W tej pracy zrosłem się przez całe moje życie z uniwersytetem Jagiellońskim i Akademją Umiejętności, temi instytucjami, które dobrze się nauce i Polsce zasłużyły. Dlatego nietylko należy mówić argumentami, ale także i sercem przemawiać za zachowaniem podstaw wypróbowanych, na których ta nauka w najcięższych chwilach mogła się rozwijać i dojść do swojej świetności, i z serca powiedzieć, że nowe zamiary budzą ból i obawę.

Prowizoryczne rozwiązanie i chroniczne przesilenie

Taniec przesileniowy — Kryzys finansowy i pożyczka — Wojskowi doradcy — Elementy niepewności

Bukareszt, 22 stycznia.

Położenie w Rumunji jest mocno zawikłane. Przesilenie wprawdzie zostało zakończone powołaniem trzeciego po ostatnich wyborach rządu Narodowej Partji Chłopskiej, tak, iż pan Vaida-Voevod został następcą p. Maniu, którego był poprzednikiem a minister spraw zagranicznych w gabinecie Maniu, p. Titulescu przeszedł również i do nowego gabinetu, przedwcześnie jednak byłoby stawiać temu rozwiązaniu prognostyk trwałości. Powierzchowne oznaki przesilenia minęły wprawdzie, ale głębsze jego przyczyny czają się w dalszym ciągu.

Dwa są istotne powody wszelakich, coraz to na nowo wybuchających trudności. Jednym z nich jest kryzys, drugim zaś nieporozumienia, wynikające między obecnym dzierżycielem korony królewskiej, a następującemi po sobie rządami. Kryzys utrudnia dzieło pełnej unifikacji Rumunji i zatarcia różnic między starą Rumunją i prowincjami, odziedziczonemi po Austro-Węgrzech i po Rosji. Związane z tem niedomagania administracji dają się dotkliwiej odczuwać na tle przesilenia ekonomicznego. Rumunja zabiega o pożyczkę zagraniczną z poręki Ligi Narodów, państwa zaś, od których zależy dojście do skutku tej transakcji, a więc przedewszystkiem Francja, żądają gwarancji i wewnętrznych reform tak na polu skarbu jak i administracji, te postulaty zaś wkraczają głęboko w dziedzinę i tak już mocno skomplikowanej rumuńskiej polityki wewnętrznej.

Pełen temperamentu i sił witalnych król Karol II pragnie naprawdę rządzić, a nie chce się zadowolić funkcjami reprezentacyjnemi, do których ograniczają się monarchowie w pozostałych po wojnie światowej monarchjach.

Ostatnie przesilenie rządowe wybuchło, jak wiadomo, z powodu aktu niesubordynacji dwóch wyższych wojskowych, sprawujących funkcje szefa żandarmerji kraju i dyrektora policji w Bukareszcie wobec ministra spraw wewnętrznych p. Michalache. Król stanął po stronie wojskowych i gabinet, który solidaryzował się z ministrem, podał się do dymisji.

Jak wiadomo, król Karol powrócił z Paryża i wstąpił na tron na podstawie pewnego porozumienia ze Stronnictwem Narodowo-Chłopskiem i wbrew woli głównych swoich przeciwników z Partji Liberalnej. Współdziałanie jednakowoż korony z największem stronnictwem rumuńskiem pp. Maniu, Vaidy i Michalache urywa się ustawicznie z powodu powtarzających się konfliktów. P. Maniu musiał w swoim czasie ustąpić miejsca gabinetowi zaufania królewskiego w osobach pp. prof. Jorgi i Argetoianu, próba ta jednak zakończyła się niepowodzeniem. Powróciła do steru Narodowa Partja Chłopska pod premjerem Vaidą, którego jednakowoż zmusił do ustąpienia w sposób nieoczekiwany konflikt z p. Titulescu w kwestji rokowań o pakt między Rumunją i Sowietami.

Rzeczą jest dziwną i znamienną, że ten sam p. Titulescu, który, jako człowiek cieszący się zaufaniem króla obalił p. Vaidę, przechodzi obecnie do nowego rządu swojego dawnego przeciwnika. I jest rzeczą nie mniej zastanawiającą, iż Narodowe Stronnictwo Chłopskie nie wyciąga konsekwencji z afrontu, który spotkał dwu jego wybitnych, członków, Maniu i Michalache, ale decyduje się na utworzenie nowego gabinetu pod p. Vaidą, którego stosunkowo niedawno temu podobny spotkał los.

Elementów niepewności jest więc kilka, tak, iż obecne rozwiązanie przesilenia rządowego może uchodzić za prowizorjum i nikt się nie będzie dziwił ani jego ewentualnej krótkotrwałości, ani możliwemu zawsze wybuchowi nowego przesilenia. B.

Twierdzą nam będzie każdy próg...

Na dorocznem walnem zebraniu Tow. Powst. i Wojaków, w Toruniu, w dniu 18 bm. uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

„Wobec stale powtarzających się ataków niemieckich na całość granic Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności na Pomorze, zgromadzeni na walnem zebraniu w dniu 18 stycznia 1933 r członkowie Tow. Powstańców i Wojaków „Straż" w Toruniu, oświadczają uroczyście, że

„jako byli Powstańcy i Wojacy, którzy krwią swoją i trudem przyczynili się do odzyskania i ugruntowania Polski niepodległej, gotowi jesteśmy każdej chwili z bronią w ręku wystąpić w obronie Pomorza i dowieść czynem, że słowa b. Prezydenta Rzeczypospolitej Stanisława Wojciechowskiego, wygłoszone dnia 26 czerwca 1925 r. w Grudziądzu, że „sprawa Pomorza jest sprawą Polski całej, sprawą jej egzystencji — i że żaden rząd, żaden Sejm, żaden Prezydent Rzeczypospolitej nie dopuści do tego, aby przedstawiciele Polski zasiadali do stołu, mającego za przedmiot rewizję naszych granic" — posiadają i dzisiaj jeszcze i zawsze posiadać będą swoją obowiązującą wszystkich Polaków moc i nieprzemijającą wartość. Oświadczamy i ostrzegamy kogo należy, że tylko po trupach naszych mógłby wróg przestąpić granice naszego odwiecznie polskiego Pomorza. Twierdzą nam będzie każdy próg — tak nam dopomóż Bóg."

Nowe przewodnictwo Dzielnicy pomorskiej „Sokoła"

Siedzibą Dzielnicy Toruń

W niedzielę odbył się w Grudziądzu doroczny zjazd pomorskiej rady dzielnicowej Związku Tow Gimn. Sokół w Polsce z udziałem dchny naczelniczki Zamoyskiej i dha Dubowskiego, jako przedstawicieli przewodnictwa Związku. Zjazd dokonał wyboru nowego przewodnictwa, do którego weszli jako prezes mec. Skąpski z Torunia, I wiceprezes Suchecki ze Starogardu, II wiceprezes Pawlak z Torunia, sekretarz Kilanowski z Torunia, skarbnik Matczak z Torunia; naczelnikiem został dh. Baczyński z Grudziądza, podnaczelnikami Dostatni z Gdyni, Rogoziński z Torunia i Gołebiewski z Bydgoszczy. Poza tem uchwalono przenieść siedzibę przewodnictwa z Grudziądza do Torunia.

Znany z zajść podczas ostatniego zlotu gdyńskiego p Kunc nie został do przewodnictwa wybrany.

W czasie zjazdu odbyła się o godzinie 12 przy wielkim udziale publiczności akademja ku uczczeniu 70 rocznicy powstania styczniowego oraz 13 rocznicy wkroczenia wojsk polskich do Grudziądza.

Wytyczne sowieckiej polityki

Programowe przemówienie Mołotowa na dorocznej sesji budżetowej centralnego komitetu wykonawczego ZSSR.

Moskwa, 24. 1. (PAT.) W wielkiej sali na Kremlu odbyło się otwarcie dorocznej sesji budżetowej centralnego komitetu wykonawczego Z. S. R. R. W specjalnej loży zasiedli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, akredytowanego w Moskwie, oraz korespondenci prasy zagr. Za stołem prezydjalnym zajął miejsce prezes centralnego komitetu wykonawczego Kalinin, wszyscy komisarze ludowi, prezes „Wciku" republik związkowych Mołotow oraz Stalin, powitany burzliwemi oklaskami. Posiedzenie zagaił Kalinin, poczem blisko trzygodzinne ekspose wygłosił prezes Rady komisarzy ludowych Mołotow.

PROGRAM GOSPODARCZY

Mówca zaznaczył, że program dla przemysłu streszcza się w podniesieniu wydajności pracy, w obniżeniu kosztów produkcji i w polepszeniu jakości wyrobów. Program ten ma być aktualny w ciągu najbliższych 2 bądź 3 lat. W dziedzinie inwestycji będzie położony nacisk na obniżenie kosztów budowy i wzmożenie produkcji materjałów budowlanych. Rolnictwu nakazano uzyskanie zwiększenia płodów rolnych. Handel między miastem i wsią określił Mołotow, jako „daleki od Nepu". We wszystkich przejawach życia gospodarczego stosowana będzie jak najściślejsza oszczędność.

WZMOCNIENIE DYKTATURY

Mówca kilkakrotnie powracał do zagadnienia wzmocnienia dyktatury proletarjatu, mającego na celu zwiększenie sprawności aparatu partyjnego, oraz zapowiadał energiczną walkę z nadużyciami. Elementy antysowieckie, które według Mołotowa dotarły nawet do centralnych organów będą bezwzględnie tępione. Represje w stosunku do opornych chłopów nie mogą ograniczyć się do wydalania ich z kołchozów. Mówca podkreślił, że elementy antysowieckie, działające wewnątrz Z. S. R. R., popierane są przez czynniki zagraniczne. Przechodząc do zagadnienia polityki zagranicznej. Mołotow wskazał na dodatni wpływ „piatiletki".

STOSUNKI Z ZAGRANICĄ

Co do poszczególnych państw Mołotow oświadczył, że „specjalne miejsce w stosunkach międzynarodowych Z. S. R. R. zajmowały i nadal zajmują Niemcy ze względu na ścisłe stosunki gospodarcze". Poza tem osiągnięto dalsze zbliżenie z Turcją po ostatniej wizycie min. tureckiego w Moskwie. Nowym momentem jest wznowienie stosunków z Chinami, co było według mówcy naprawieniem dotychczasowych błędów. W sprawie wypowiedzenia traktatu handlowego przez Anglję Mołotow zaznaczył, że nie zna powodów tego kroku i podkreślił, że stosunki handlowe z Z. S. R. R. są korzystne dla innych krajów ze względu na punktualną wypłacalność sowieckiego klienta.

POD ZNAKIEM POKOJU

Jako wytyczną sowieckiej polityki zagr. Mołotow wymienił chęć utrzymania pokoju z wszystkiemi państwami i chęć zabezpieczenia pokoju światowego. Tu poraz drugi podkreślił znaczenia dla dzieła pokoju zawarcia paktów o nieagresji z Polską i państwami bałtyckiemi. Co do paktu z Francją to wyraził nadzieję, że rychło będzie on ratyfikowany. W sprawie negatywnego stanowiska Rumunji mówca dał do zrozumienia, że nie należy ona do państw, prowadzących samodzielną politykę zagr., na czem może bardzo źle wyjść.

SYTUACJA NA DALEKIM WSCHODZIE

Końcowy ustęp swego przemówienia poświęcił sytuacji na Dalekim Wschodzie. Mołotow doszedł do wniosku, że Liga Narodów kompromituje się w oczach całego świata i zapewnił o ścisłej neutralności Sowietów w sprawie Mandżurji. Co do odmownej odpowiedzi Japonji na propozycje zawarcia paktu o nieagresję to Mołotow wyraził nadzieje, że odmowa ta jest czasowa. Polemizując z oświadczeniem japońskiego min. spr. zagr. zaznaczył, że polityka Z. S. R. R. w sprawie Mandżurji nie tylko jest ostrożna, ale i przemyślana przyczem wskazał, że cytowane przez japońskiego min. antysowieckie doniesienie o popieraniu przez Z. S. R. R. akcji komunistycznej w Chinach nie przyczyni się do wzmocnienia stosunków japońsko-sowieckich.

Trudne położenie rządu Paul Boncour'a

Paryż, 24. 1. (PAT.) Komisja finansowa izby powzięła ważne decyzje. Z finansowego projektu rządu w części, dotyczącej oszczędności, komisja przyjęła tylko pewne wnioski na ogólną sumę 379 milj. fr., a uchwaliła szereg punktów, zawartych w kontrprojekcie socjalistycznym m. i. rozszerzenie akceptów autonomicznej kasy amortyzacyjnej oraz kasy depozytów.

W ten sposób komisja zamiast kompresyj budżetowych, przewidzianych w projekcie rządowym powzięła decyzje zupełnie innej natury, których konsekwencje nie dadzą się narazie przewidzieć. Zdaje się jednak, że min finansów nie zgodzi się na tę uchwałę i będzie się domagał przyjęcia planu rządowego.

Senat przeprowadza plebiscyt w Gdańsku

Gdańsk, 24. 1. (PAT). W dzienniku ustaw w. m. Gdańska opublikowane zostało oświadczenie senatu, że nie godząc się z uchwaloną przez sejm gdański ustawą o cofnięciu pełnomocnictw, senat zamierza skorzystać z przewidzianego w konstytucji uprawnienia do przeprowadzenia w tej sprawie plebiscytu.

Zgodnie z obowiązującą ustawą plebiscyt musi się odbyć w ciągu 3 miesięcy od chwili obwieszczenia, wydanego przez senat. W danym wypadku więc przed 21 kwietnia br.

Ten krok senatu jest dowodem, że dąży on wszelkiemi siłami do utrzymania obecnego stanu rzeczy, uciekając się przytem do wykorzystywania będących w jego rozporządzeniu, środków legalnych.

Według obecnego układu ugrupowań partyjnych wydaje się rzeczą pewną, że o ile nie nastąpi jakakolwiek zasadnicza zmiana polityczna na terenie w. miasta, które ulega dość łatwo wpływom, wynikającym z układu stosunków w Rzeszy niemieckiej, plebiscyt dla senatu wypadnie niepomyślnie.

Proces skazanego zaocznie na śmierć

Paryż, 24. 1. (PAT.) Przed sądem wojennym staje dziś Guilbeaux, skazany zaocznie na śmierć w lutym 1919 r. przez trybunał wojenny w Paryżu za komunikowanie się z nieprzyjacielem.

Z aktu oskarżenia wynika, że Guilbeaux był jeszcze przed wojną korespondentem gazet niemieckich „Vossische Ztg." i „Berliner Tageblatt". Z wybuchem wojny został wcielony do wojska a następnie uznany za niezdolnego do służby.

Guilbeaux był uważany za niebezpiecznego anarchistę i agitatora rewolucyjnego. Jego częste podróże do Niemiec zwróciły uwagę powołanych czynników. Od tej chwili zaczęto uważać go za agenta.

W czasie wojny zajmuje on w Genewie luksusowe mieszkanie i utrzymuje stosunki z dwoma agentami propagandy niemieckiej, Schlesingerem i Hartmanem, którzy ze swej strony pozostają w ścisłym kontakcie z posłem Erzbergerem, szefem propagandy niemieckiej w Berlinie.

W akcie oskarżenia uwidoczniona jest również rola, jaką odgrywał Guilbeaux w rewolucji rosyjskiej. Miał on wyjechać ze Szwajcarji do Rosji w słynnym „zaplombowanym wagonie" przez Niemcy. Wreszcie zarzuca się Guilbeaux, iż prowadził on we Francji w czasie wojny agitację wśród członków syndykatów, podżegając do strajku oraz do nielegalnych wystąpień.

Przepowiednia pogody na środę: W dalszym ciągu przy silnym mrozie pochmurno z przelotnemi jedynie rozjaśnieniami.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 24. 1 1933 r.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 69, buhajów 170, krów 330, świń 1 820, cieląt 590, owiec 60, razem 3 039 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi)

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	52— 54
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	42— 46
Mięsiste tuczone starsze	34— 40
Miernie odżywione	28— 32
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	46— 50
Tuczone mięsiste	40— 44
Nietuczone dobrze odżywione starsze	30— 36
Miernie odżywione	26— 30
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	50— 56
Tuczone mięsiste	42— 46
Nietuczone dobrze odżywione	26— 30
Miernie odżywione	16— 20
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	50— 56
Tuczone mięsiste	42— 48
Nietuczone dobrze odżywione	34— 40
Miernie odżywione	28— 32
Młodzież:	
Dobrze odżywione	30— 32
Miernie odżywione	26— 30
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	60— 64
Tuczone cielęta	52— 56
Dobrze odżywione	46— 50
Miernie odżywione	36— 40
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	00— 00
Tuczone starsze skopy i maciórki	40— 44
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	96— 88
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	92— 94
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	88— 90
Mięsiste świnie ponad 80 kg. kg. żywej wagi	80— 84
Maciory i późne kastraty	76— 86

Przebieg targu spokojny.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 24. 1 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyto poznańskie 69.95 kg (119.1 f. w. h), 2. żyto pomorskie 69.35 kg (118.2 f. w. h). 3 pszenica poznańska 71.85 kg. (122.2 f. w. h.), 4 owies poznański i pomorski 43.55 kg (74,1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne

Żyto 15 tonn par Poznań	15,50
Owies 15 tonn par. Poznań	14,00
Owies 15 tonn par Poznań	14,10
Owies 15—20 tonn par Poznań	14,35

Ceny orjentacyjne

Żyto	15,00— 15,25
Usposobienie stałe.	
Pszenica	24,75— 25,75
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	15,50— 17,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 68—69 kg	13,75— 14,50
Jęczmień 64—66 kg.	13,25— 13,75
Usposobienie spokojne.	
Owies	13,75— 14,00
Usposobienie stałe.	
Mąka żytnia 65% wł work.	23,75— 24,75
Usposobienie stałe	
Mąka pszenna 65% wł work.	39,25— 41,25
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	9,25— 9,50
Otręby pszenne	7,75— 8,75
Otręby pszenne (grube)	8,75— 9,75
Rzepak	43,00— 44,00
Rzepik	40,00— 45,00
Gorczyca	36,00— 42,00
Wyka latowa	12,50— 13,50
Peluszka	12,00— 13,00
Groch Victoria	19,00— 22,00
Groch Folgera	34,00— 37 00
Łubin niebieski	6,00— 7,00
Łubin żółty	8,50— 9,50
Seradela	8,00— 9,00
Koniczyna czerwona	90,00—110,00
Koniczyna biała	80,00—110,00
Koniczyna szwedzka	90,00—110,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 75 tonn, pszenicy 45 tonn, owsa 15 tonn, grochu 10 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.915 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211 70 zł., gotówką 210 50 zł., za 100 guld gd. w dewizach 173.41 do 173.67 zł., gotówką 173.07 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 24. 1 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

W papierach państwowych zauważa się w dalszym ciągu brak materjału. zwłaszcza w 5% pożyczce konwers., którą poszukiwano po 41%

Z pożyczek komunalnych obracano 8% obl m. Poznania z r. 1926 po 92% w tranzakcjach.

Z papierów lokacyjnych P. Z K poszukiwano 4½% listy dol stare po 39 50% oraz 4% listy zast. konwert po 33—34%, pozatem handlowano 6% listy żytnie po 6.25 w tranzakcjach.

Z akcyj bankowych obracano Bankiem Polskim po 81 w tranzakcjach.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 41% P.
8% oblig. miasta Poznania z 1926 r 92% +
4½% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 39½% P.
4% listy zastawne konw. ostempl. Pozn. Ziem. Kredyt. 33—34% P.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn Ziem Kredyt. 6.25 +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 81 — +

Tendencja mocniejsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 24. 1. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	123,90	124,21	123,59
Gdańsk	173,80	174,23	173,37
Holandja	358,90	359,80	358,00
Londyn	30,25	30,40	30,10
Nowy Jork czeki	8,916	8,936	8,896
Nowy Jork kabel	8,920	8,940	8,900
Paryż	34,90	34,99	34,81
Praga	26,43	26,49	26,37
Szwajcarja	1728,5	173,28	172,42
Włochy	45,72	45,94	45,50
Berlin	212,40		

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	42,50
4% poż. inw.	103,74
4% poż. inw szt. ser.	109,50
5% poż. konw.	42,50
5% poż. kolejowa	38,00
6% poż. dol.	59,00— 60,00
4% poż. dolarowa	56,25— 56,75
7% poż. stabil.	56,50— 57,25

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	81,25— 81,00
W. T. F. Cukru	15,40

Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 24. 1. 1933 r.

Pszenica marchijska	181,00—183,00
Tendencja spokojna.	
Żyto march.	149,00—151,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień browarowy	165,00—175,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	158,00—164,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	110,00—113,00
Tendencja stała.	
Mąka pszenna	22,50— 25,25
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	19,40— 21,50
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	8,70— 9,00
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,70— 9,00
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	20,00— 23,00
Groch drobny jadalny	19,50— 21,00
Groch pastewny	12,00— 14,00
Peluszka	12,50— 14,00
Bób	13,25— 15,00
Wyka	14,00— 16,00
Łubin niebieski	8,00— 10,00
Łubin żółty	11,50— 12,75
Seradela nowa	17,00— 23,00
Kuchy lniane	10,50
Kuchy z orzecha ziemnego	10,60
Kuchy mielone (mączka)	10,60— 10,70
Wytłoki suche	9,00
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	9,30
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	10,00
Płatki ziemniaczane	13.50— 13.60
Słoma ż. pras drut.	0,50— 0,65
Słoma p. pras drut	0,40— 0,50
Słoma owsiana drut	0,40— 0,50
Słoma jęczmienna drut.	0,40— 0,50
Słoma ż długo wiązana	0,70— 0,95
Słoma p. pras. sznur	0,40— 0,50
Słoma ż. pras. sznur.	0,50— 0,70
Sieczka	1,25— 1,45
Tendencja bardzo cicha.	
Siano handlowe, suche	1,10— 1,30
Siano dobre I pokosu	1,75— 2,05
Lucerna luzem	2,25— 2,55
Tymotka luzem	2,30— 2,60
Siano koniczynowe luzem	2,20— 2,50
Tendencja spokojna.	

Ogólna tendencja niejednolita.

Uroczystości Papieskie w roku 1933

Z powodu upływu dziewiętnastu wieków od odkupienia świata zapowiedział Ojciec św. Pius XI na rok 1933/34 czas łaski, który rozpocznie się w niedzielę pasyjną dnia 2 kwietnia rb., a skończy się poniedziałkiem wielkanocnym roku 1934.

Całe chrześcijaństwo poruszone zostało tą zapowiedzią „roku świętego". Z uwielbieniem i wdzięcznością zwracają się ku Stolicy Piotrowej oczy i serca ludów, smaganych niedolą i niepokojem. Coraz więcej pogłębia się, nawet poza światem katolickim świadomość, że ratunek przyjść musi stamtąd, gdzie Piotr, czyli z Kościoła Chrystusowego, z prawdy wieczystej i z boskich źródeł łaski.

Namiestnikiem Pana Jezusa w obecnej dobie jest z woli Opatrzności postać wyjątkowej miary, wysoko wyrastająca ponad czasy swoje. Orlim lotem unosi się ponad tragiczną przeciętnością bezradnej ludzkości. W swem wielkiem sercu skupia bóle, pragnienia i tęsknoty świata. Jak słup ognisty idzie przed narodami, nie schodząc na ścieżki ludzkiego obłędu, lecz wiodąc dusze jasnemi drogami bożego prawa. Stał się też drogim i bliskim wszystkim narodom, szczególnie jednak naszemu. Nic dziwnego, że rocznica jego wyboru i koronacji jest wśród nas uroczystością rodzinną, niemal narodową.

„Pragnę, aby tegoroczny obchód rocznicy papieskiej stanął na szczególnie wysokim poziomie i by się dobitnie zaznaczył jako wstęp do obrzędów jubileuszowych, które późniejszem pismem bliżej określę. Przewodnią myślą obchodu papieskiego będzie szerzenie w duszach i w życiu zbiorowem Królestwa bożego, ugruntowanego na łaskach i zasługach, które nam Chrystus odkupieniem świata wyjednał.

Wszystkie parafje przygotują na niedzielę 12 lutego „uroczystość papieską", którą nawiązać należy także do momentów, tak silnie w obecnej chwili dziejowej uwydatniających wielką, potężną ideę papiestwa, jako władczego ośrodka ładu i autorytetu, prawdy, moralności i nadziei.

Duszą zaś obchodu będzie czcigodna i droga osoba Ojca św., któremu gorące a oddane polskie serca wypraszać będą błogosławieństwo boże w pracy, przerastającej ogromem swoim papieskie zadania minionych czasów i siły ludzkie.

L. dz. 5382/32

(—) † August Kard. Hlond
(—) Ks. Staniszewski

Program „Uroczystości Papieskich"

J. Em. Ks. Kardynał-Prymas ustalił następujący program:

„Uroczystość Papieską" zapowiedzianą z ambony w poprzedzającą niedzielę należy obchodzić we wszystkich parafjach w niedzielę 12 lutego jak nast.:

1) w uroczystej mszy św. z kazaniem zastosowanem do uroczystości wezmą udział organizacje katolickie ze sztandarami. Wiernych należy zachęcić, aby ofiarowali na intencję Ojca św. Komunję św;

2) w południe lub wieczorem odbędą się uroczyste zebrania lub wieczornice z przemówieniem, deklamacjami, śpiewem itd.

Archidiec. Liga Katolicka, Poznań, Al. Marcinkowskiego 22 poleca materjał odczytowy i wieczornicowy na powyższe uroczystości.

towania bazyliki wileńskiej 200.000 zł Minister ponoć wysłuchał tej propozycji bardzo życzliwie, ale żadnego skutku ona nie miała.

Niewątpliwie dotychczasowy udział rządu ratowania katedry wileńskiej jest zatem nikły Stosunek ten musi ulec zasadniczej rewizji i rząd polski winien uczynić wszystko by nie dopuścić do owej „ostateczności", o której zmuszona jest jednakże myśleć wileńska kurja metropolitalna.

P KOWNACKI

ŚWIAT DZIEWCZĄT

jedyne w Polsce wydawnictwo, obejmujące całokształt zainteresowań dziewczęcych Ukazuje się co 10 dni. Daje młodemu pokoleniu kobiet wytyczne ideowo-obywatelskie oraz umiejętność zastosowania się do wymagań życia praktycznego. Prenumerata miesięczna zł. 1, kwartalnie zł. 2.60 Administracja: Warszawa, pl. Zamkowy 9 Konto P. K. O. 18 800. Pg. 7-858-62.19

Min. Benesz przeciw rewizji traktatów

W rozmowie ze specjalnym sprawozdawcą „Quotidienu", czechosłowacki minister spraw zagranicznych, dr. Benesz poruszył liczne aktualne zagadnienia polityki międzynarodowej.

Mówiąc o rewizjonizmie, dr. Benesz oświadczył: „W ostatnim czasie robi się wiele krzyku z rewizją, ale jak rewizjoniści, tak i przeciwnicy rewizji mylą się, jeśli chodzi o charakter tego ruchu. Rewizjoniści są w błędzie, jeżeli próbują wysnuć daleko idące konsekwencje z faktu, że uzna się, iż różne kwestje, rozwiązane przez traktaty pokojowe, przeważnie kwestje drugiego rzędu, wymagają rewizji. Mylą się, jeżeli myślą, że rewizja byłaby dopuszczalna we wszystkich kwestjach To dotyczy zwłaszcza kampanji na korzyść rewizji granic, która faktycznie stanowi niebezpieczeństwo dla pokoju światowego Muszę wprost powiedzieć że jest to igranie z ogniem.

Jeśli natomiast chodzi o przeciwników rewizjonizmu, to popełniają oni ten błąd, że przeoczają naukę, wypływającą z dziejów, i że przecenia'ą znaczenie kampanji rewizjonistycznej — Jeżeli przypatruję się sytuacji w Europie, dochodzę do przekonania, że z chwilą, gdy tylko wysunięta zostanie kwestja granic, wszystkie państwa, które mają interes w tem, aby utrzymany został dzisiejszy stan terytorjalny jednogłośnie odpowiedzą stanowczo: „Nie" Niech cały świat się dowie, że tak się stanie, a potem można będzie nad kwestją tą obradować z większym spokojem.

Wszystkie państwa Małej Ententy witają zbliżenie Francji i Włoch i przyjacielskie rozwiązanie spornych kwestyj pomiędzy temi państwami — Wierzymy w ścisły związek pomiędzy Włochami i Francją a Włochami i Małą Ententą. Jestem przeświadczony, że porozumienie pomiędzy wszystkiemi temi państwami jest możliwe i pożądane. To przyczyniłoby się w wielkiej mierze do utrwalenia pokoju Oczywiście porozumienie takie musiałoby być uskutecznione w ten sposób, że prawa żadnej z strony nie byłyby naruszone Nie chcę poruszać konkretnych problemów ani też zakreślać wspólnej linji politycznej Jestem przekonany, że wzajemne poszanowanie praw jest warunkiem przyjacielskiej współpracy. Jeśli chodzi o mnie to wierzę, że współpraca taka zostanie uskuteczniona".

Czy gobeliny z katedry wileńskiej zostaną sprzedane?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Wilno, 23 stycznia 1933 r.

Od kilku dni miasto nasze żyje pod wrażeniem wiadomości o tem, iż kurja metropolitalna zamierza sprzedać znajdujące się w skarbcu katedralnym 10 gobelinów zagranicę. Bezcenna ta pamiątka, składająca się z dwóch kolekcyj przepięknych gobelinów, pochodzących z końca VII stulecia, stanowi istotnie dla naszego miasta i nietylko dla naszego, bo chyba dla całej Polski, wprost bezcenny skarb. To też zrozumiałem jest poruszenie, jakie wiadomość o sprzedaży wywołała w społeczeństwie polskiem w Wilnie.

Niestety, wiadomość tą wykorzystano także dla brutalnej napaści na kurję metropolitalną i na duchowieństwo katolickie wogóle, oskarżając je o „bezmyślne", „lekkomyślne", a nawet „barbarzyńskie" szafowanie mieniem narodowem, „ogałacanie skarbca" i t. d Jak sprawa przedstawia się w rzeczywistości?

Otóż Komitet ratowania bazyliki rozporządza w danej chwili funduszami, które niewątpliwie pozwolą uratować portyk katedry. Natomiast pozostała część murów w dalszym ciągu jest poważnie zagrożona. Cały szereg kaplic, jak to nam oświadczył J Em. biskup Michałkiewicz, prezes Komitetu ratowania bazyliki, stoi formalnie na galarecie z rzadkiego błota. Kurja metropolitalna nie może dopuścić chociażby do tego, by runęły mury katedry grzebiąc pod gruzami szereg bezcennych, zdobiących je pamiątek, a w tej liczbie i owe gobeliny. To też na wszelki wypadek poczyniono starania i przygotowania do ewentualnej sprzedaży gobelinów Watykanowi. Jednakże o sprzedaży może być mowa tylko w ostateczności, gdy wszelkie środki zawiodą. W przeciwnym razie „tylko warjat, lub zbrodniarz ośmieliłby się myśleć o dobrowolnem pozbyciu się bezcennych skarbów historycznych" — tak oświadczył nam z oburzeniem ks. biskup Michałkiewicz.

Niewątpliwie ufać musimy władzy duchownej iż uczyni wszystko, by nie zaszła ta „ostateczność", której przecież udało się uniknąć, ratując skarbiec katedralny przed zakusami władz rosyjskich, okupantów niemieckich, a ostatnio bolszewików Władze kościelne w dalszym ciągu odwoływać się będą do ofiarności społeczeństwa, które nie bacząc na ciężkie warunki, składa co może dla ratowania murów prastarej świątyni.

Niestety dotychczas cały ciężar spada niemal wyłącznie na zubożałe, jak nigdzie, społeczeństwo wileńskie. Może dzisiaj i pozostałe dzielnice Polski mniej wyniszczone wojną, a ostatnio gospodarką „radosnej" twórczości", przyjdą z pomocą Wilnu, bo wszak katedra wileńska jest nietylko dziełem wilnian, lecz świadectwem wiekowej pracy całego narodu polskiego na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej Lecz przedewszystkiem obowiązek pomocy spada na rząd, który przez objęcie opieki, nad odkrytem w katedrze wileńskiej mauzoleum królewskiem, przyjął na siebie nietylko moralny, ale i materjalny obowiązek czuwania nad tem, by owe szczątki królewskie spoczęły nie pod gruzami, lecz pod mocnemi murami świątyni, pamiętającej czasy Jagiellonów.

Tymczasem, gdy delegacja Komitetu ratowania bazyliki przybyła do Warszawy, starania o jakieś większe na ten cel środki nie dały oczekiwanych wyników Wprawdzie pan Prezydent wysłuchał delegatów bardzo przychylnie, lecz mógł im ofiarować tylko 500 złotych. W Belwederze delegacji wogóle nie przyjęto. Ze wszystkich ministrów, jedynie ówczesny minister skarbu, p. Jan Piłsudski, gdy odwołano się do jego patrjotyzmu wileńskiego, z pozostałości funduszu dyspozycyjnego, wyasygnował 4.000 zł. Trzeba trafu, że właśnie w czasie pobytu delegacji wileńskiej w Warszawie, prasa stołeczna podała wiadomość o wyasygnowaniu dwóch miljonów złotych na cele sportu i wychowania fizycznego (ile z tego poszło na „Strzelca"?). Wiadomość ta zresztą okazała się prawdziwą. To też delegacja, będąc u ministra Neugebauera, prosiła, by z tej kwoty pożyczono Komitetowi ra-

Atak na Związek Stowarzyszeń w Inowrocławiu

W „Dzienniku Kujawskim" czytamy następujące oświadczenie:

„Wiadomo, jest oddawna, że Związek Stowarzyszeń Polskich w Inowrocławiu jest solą w oku miejscowych kierowniczów, którzy za wszelką cenę chcieliby tę tak poważną i pożyteczną organizację rozbić.

„Byliśmy ostatnio świadkami zakonspirowanej roboty przy obchodzie rocznicy oswobodzenia miasta Inowrocławia, gdzie z jednej strony dla formy pertraktowano niby ze zarządem Związku, a z drugiej poza plecami tego Związku wysyłano listy i zaproszenia na specjalne zebrania do prezesów poszczególnych towarzystw, a więc do tych samych towarzystw, które są członkami Związku i ten Związek tworzą.

„Ostatniej soboty rozesłano znowu do miejscowych cechów i stowarzyszeń zaproszenie Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny — instytucji na wskroś partyjno-politycznej i nie mającej z życiem społecznem miasta naszego nic wspólnego. Zaproszenie to wzywa przedstawicieli miejscowych organizacyj na zebranie organizacyjne, obchodu 70-tej rocznicy powstania styczniowego. Nawiasem wspomnieć wypada, że pod zaproszeniem podpisany jest jako prezes dr. Zborowski dalej widzimy tam nazwiska prezesa nowej „sanacyjnej" organizacji „Powstańców i Wojaków" St. Skibińskiego, wreszcie Z. Goszczyńskiego, Mieczysława Eckerta i t. p. Nazwiska te mówią same za siebie, co o całej tej imprezie sądzić należy.

„Uczczenia pamiętnej rocznicy powstania styczniowego nie będzie nikt z rozsądnych obywateli negował, ani potępiał. Lecz przecież osoby, urządzające tę uroczystość, chyba wiedzą o istnieniu Związku Stow i wiedzą też, jaką rolę Związek ten odgrywa i wiedzą dalej, że w imieniu tego Związku wszelkie sprawy załatwia Zarząd. Pytam przeto dla czego Panowie nie idziecie tą drogą, która dotąd nawet reprezentanci władz państwowych kroczyli i dla czego pomijacie zarząd Związku, poza jego plecami zwołujecie zebrania i wzywacie poszczególne organizacje, wprowadzając dezorganizację w tę pożyteczną instytucję. Czy nie należało obrać tej właściwej drogi?

„Jeżeli taką robotą doprowadzi się do rozbicia Związku Stowarzyszeń Polskich, to będzie to Waszą zasługą.

Kazimierz Ziętowski
sekr. Związku Stowarzyszeń Polskich."

Burzliwy strajk w „Widzewskiej Manufakturze"

W wielkich łódzkich zakładach przemysłowych „Widzewska Manufaktura" wskutek niewypłacenia robotnikom zarobków wybuchł strajk.

Robotnicy opuścili fabrykę i przed gmachem urządzili burzliwą demonstrację W kierunku fabryki posypał się grad kamieni, powyrywanych z bruku Wybito olbrzymią ilość szyb. W czasie manifestacji kilka kobiet dostało ataku histerycznego.

Delegacja robotników odbyła konferencję z zarządem fabryki przy współudziale inspektora pracy celem omówienia sposobów likwidacji zatargu.

50-lecie kapłaństwa zasłużonego kapłana-patrioty

Ks. prałat dr. Liss, urodzony 8 IX. 1855 r., proboszcz w Rumianie w powiecie lubawskim na Pomorzu obchodzić będzie dnia 24 III 1933 r. złoty jubileusz kapłaństwa. Wyświęcony został w Rzymie na kapłana dnia 24 III. 1883 r. razem z ks. biskupem Wałęgą z Tarnowa. Prymicje odprawił na grobie św Stanisława Kostki w Rzymie. W ciągu lat kilku był ks dr Liss duszpasterzem polskich wychodźców na obczyźnie w westfalsko-nadreńskim obwodzie przemysłowym W Rumianie jest duszpasterzem od 1 sierpnia 1894 r Na złoty jubileusz wyjeżdża do Częstochowy.

Stronnictwo Narodowe

Koło Winiary

Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 25 bm., o godz 19.30 w „Sokolni". Na porządku obrad, prócz ważnych spraw bieżących, referat p. Trzeciakowskiego.

O liczne i punktualne przybycie prosi ZARZĄD.

Koło Główna

Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 26 bm o godz. 19,30 w salce p. Kijeka ul. Główna 58. Na porządku obrad aktualny referat.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Koło Dębiec

Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 26 b. m. o godz 19,30 w lokalu p. Grzesiaka, ul. Wspólna. Na porządku obrad referat p. Henryka Szeiba. — O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Gallsworthy chory

Londyn, 24. 1 (PAT) Stan zdrowia znakomitego pisarza Gallsworthy'ego, tegorocznego laureata Nobla, jest coraz gorszy i budzi poważne obawy.

DZIAŁ GOSPODARCZY

KONJUNKTURY

Pieniądz i papiery wartościowe

Początek ub. tygodnia przyniósł na wszystkich prawie giełdach dość znaczne osłabienie tendencji, wywołane z jednej strony realizacją zysków a z drugiej strony wstrzymywaniem się spekulantów i publiczności od zawierania większych tranzakcyj w oczekiwaniu na dalszy rozwój wypadków politycznych i gospodarczych

Giełda nowojorska wykazywała przeważnie tendencję słabą Przyczyniła się do tego wzmożona realizacja na rynku akcyj i papierów procentowych niemałą też rolę odegrała tu nowa fala upadłości bankowych, zwłaszcza na prowincji. Sfery giełdowe spodziewają się większego ożywienia i wzmocnienia tendencji z chwilą objęcia władzy przez Roosevelta, co nastąpi już za 3 tygodni Sfery giełdowe są przekonane, że nowy prezydent nie pójdzie w kierunku inflacji i będzie stał twardo przy utrzymaniu goldstandardu Pożyczki polskie miały usposobienie mocne W dniu 19 b m notowano (w nawiasach cyfry z 13 b m.): 8% Poż. Dillona 62.00 (61.00), 7% Poż Stab. 55.00 (55.00), 6% Poż. Dolarowa 55.00 (56.00), 7% Poż. m. st Warszawy 40.00 (41.00), 7% Poż. Śląska 42.00 (43.00).

Na giełdzie londyńskiej panował nastrój słaby. Szczególnie silnie obniżyły się papiery państwowe a to wskutek zapowiedzi nowych emisyj skarbowych, jakoteż z powodu spadku wpływów podatkowych Bardzo mocną tendencję wykazywały nadal akcje południowo - afrykańskich kopalń złota, co tłumaczy się postępującą dewaluacją funta afrykańskiego, który obecnie notowany jest już zaledwie o 2 proc. wyżej od funta angielskiego. Giełda paryska była początkowo słaba, jednak w środku tygodnia wykazała ogólne wzmocnienie Dużym popytem cieszyły się renty, jakoteż akcje bankowe i kolejowe Na giełdzie berlińskiej przeważał nastrój słaby. W środku tygodnia dało się zauważyć ożywienie w związku z pomyślniejszemi wiadomościami z dziedziny polityki wewnętrznej. Koniec tygodnia przyniósł jednak znowu znaczne osłabienie.

Giełda warszawska miała usposobienie spokojne, obroty na rynku akcyj ograniczyły się do kilku zaledwie papierów, większy ruch panował jak zwykle w dziale papierów procentowych Obroty na giełdzie dewiz były nieco większe Całe zapotrzebowanie pokrywał prawie wyłącznie Bank Polski.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	16.1.	17.1.	18.1.	19.1.	20.1.	21.1.
P-zenica						
Warszawa	27,25	27,25	27,50	28,00	28,00	—
Poznań	24,50	24,75	25,25	25,40	25,50	25,75
Lwów	30,25	—	30,50	—	—	—
Lublin	29,00	—	28,50	—	—	—
Żyto						
Warszawa	15,50	15,75	15,75	16,25	16,25	—
Poznań	14,00	14,10	14,20	14,40	14,60	14,75
Lwów	—	—	15,75	—	—	—
Lublin	—	—	—	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	14,50	14,50	14,50	14,75	15,00	—
Poznań	13,50	13,50	13,50	14,00	14,25	14,25
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	16,50	16,50	16,50	16,50	16,50	—
Poznań	13,25	13,25	13,25	13,25	13,50	13,75
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	—	—	—

Nastroje zwyżkowe dla cen z poprzedniego tygodnia, utrzymały się w tygodniu sprawozdawczym. Zwyżka cen trwa.

Z porównania notowań warszawskiej giełdy zbożowej wynika, że w grudniu roku ub ceny pszenicy w stosunku do tegoż miesiąca w r. 1931 spadły o 8,9 proc., żyta o 44,6 proc., jęczmienia o 38,6 proc., owsa o 36,8 proc. Jeżeli zważyć, że już rok temu ówczesny poziom cen zbóż uważany był za katastrofalny, to cyfry powyższe wykazują, jak poważnemu dalszemu pogłębieniu uległa deficytowość produkcji rolnej. Strat, wynikających z tak znacznego spadku cen, nie są w stanie wyrównać najdalej nawet idące posunięcia w dziedzinie redukcji kosztów własnych rolnictwa. Na tem tle zaznacza się w ostatnich czasach zbieżność poglądów sfer rolniczych i przemysłowych, które sprowadzają się do tego, że rozwiązania ciężkiej sytuacji rolnictwa należy szukać przedewszystkiem na drodze podniesienia cen artykułów rolnych

Niedawno p Andrzej Wierzbicki rzucił cyfrę 50 milj. zł. jako tę która pozwoliłaby podnieść ceny rolnicze z ich obecnego poziomu całkowitego marazmu Pogląd ten pokrywa się niemal zupełnie z poglądami sfer rolniczych „Rolnik Ekonomista" dochodzi do wniosku, że postulat utrzymania cen zbóż na odpowiednim poziomie musi pozostać **nadal kardynalnym** postulatem rolnictwa polskiego Jaką drogą i jakim kosztem można to osiągnąć? Zdaniem „Rolnika Ekonomisty" — przez podniesienie obecnie obowiązujących premij do wysokości 15 zł od 100 kg zboża Przyjmując że nasz eksport zbożowy wynosi około 500 tys. tonn rocznie, należałoby na ten cel przeznaczyć około 75 milj zł Jeżeli się zważy że w ostatnich latach rząd wydawał na premje zbożowe przeciętnie 20 milj. zł. to zrealizowanie tego projektu wymagałoby dodatkowej sumy około 50 milj. zł.

Nabiał

W tygodniu sprawozdawczym panowała na krajowym rynku masła tendencja słaba, jednak pod koniec tygodnia ceny zaczęły wyraźnie zwyżkować. W związku z dalszem ochłodzeniem się temperatury jest rzeczą prawdopodobną, że notowania będą się poprawiały Pewną, aczkolwiek dotychczas nieznaczną zwyżkę wykazują rynki zagraniczne, przyczem jednak trzeba podkreślić, że najbardziej opiera się tendencji zwyżkowej rynek niemiecki co tem więcej usprawiedliwia opinję że przyznany nam kontyngent przywozowy na masło nie daje spodziewanych rezultatów

W Poznaniu ceny w hurtowej sprzedaży dochodzą do 2.50 zł za I gatunek cena detaliczna podskoczyła do 3.20 zł W Katowicach notowania hurtowe za masło deserowe wynosiły w dniu 22. b m 2.75 zł. za 1 kg Warszawa podwyższyła notowania hurtowe o 20—30 gr na 1 kg

Ceny mleka konsumcyjnego nie uległy zmianie Tendencja na rynku sera naogół utrzymana przy niezłych obrotach.

Jaja

Wskutek obniżenia się temperatury podaż świeżego towaru się zmniejszyła co wpłynęło zwyżkowo na tendencję rynkową. Kupcy liczą się z dalszą zwyżką cen Z rynków zagranicznych donoszą o wzmocnieniu się tendencji wskutek spadku produkcji. Ceny zależnie od jakości towaru, wynoszą 165—175 zł za 1 skrzynię Dużym popytem cieszą się jaja znakowane o gwarantowanej świeżości których cena wynosi do 1,90 zł za 1 mendel.

Bydło i trzoda

Na targach bydła rogatego nastąpiła pewna poprawa i nieznaczna zwyżka cen w związku z mniejszemi spędami żywca Natomiast tendencja dla trzody chlewnej jest w dalszym ciągu słaba Z powodu niskich cen na masło w zaniedbaniu są świnie słoninowe których ceny zbliżają się do cen płaconych za świnie bekonowe.

Drzewo

Import do Anglji drzewa ciosanego twardego który wynosił w r 1932 nieco ponad 2 milj stóp sześc wykazał spadek w porównaniu z latami ubiegłemi Dostawy tego gatunku drzewa z Polski uległy również wydatnej redukcji mianowicie o 50 proc w porównaniu z r 1931 i wynosiły prawie 200 tysięcy stóp sześć czyli niespełna 1/10 ogólnego przywozu, podczas gdy w r 1930 stanowiły blisko 1/4 ogólnego przywozu drzewa twardego ciosanego do Anglji.

Natomiast angielski przywóz drzewa piłowanego utrzymał się na poziomie roku ub i wynosił: drzewa twardego — 25 milj stóp sześc., a miękkiego — 4 milj. loads

Przywóz z Polski drzewa piłowanego twardego wzrósł w porównaniu z latami ub i wynosił 2 milj stóp sześc. czyli blisko 10 część ogólnego przywozu podczas gdy w r. 1930 stanowił tylko 20 część całkowitego importu Dostawy polskiego drzewa piłowanego miękkiego zmniejszyły się w porównaniu z 1931 i wynosiły 5 proc ogólnego przywozu tego gatunku drzewa do Anglji.

Manufaktura

Pierwsza połowa stycznia przeszła na rynku włókienniczym Łodzi pod znakiem pogorszenia sytuacji we wszystkich branżach Obroty wykazują dalszy spadek zapotrzebowania. Na rynku przędzy, gdzie od pierwszych dni stycznia ujawnia się wzrost zapasów dochodzących do 1 800 000 kg, tendencja cen jest zniżkowa co pozostaje w ścisłym związku z niewielkiem zapotrzebowaniem na ten półfabrykat

Warunki pokrycia we wszystkich branżach pozostawiają wiele do życzenia a terminy tego pokrycia czekami i wekslami wykazują tendencje stałego wydłużania się Rozmiary obrotów w pierwszej połowie stycznia w porównaniu z analogicznym okresem r 1932 skurczyły się o 40 proc Podkreślić przytem należy że spadek obrotów objął wszystkie gałęzie włókiennictwa mniej więcej równomiernie.

KRONIKA GOSPODARCZA

Termin zeznania o obrocie 15 lutego 1933 r.

Termin składania zeznania o obrocie, osiągniętym w roku 1932, upływa z dniem 15 lutego br.

Do składania zeznań o obrocie obowiązane są: przedsiębiorstwa handlowe zaliczone do kategorji I i II; przedsiębiorstwa przemysłowe zaliczone do kategorji I do V; zajęcia przemysłowe zaliczone do kategorji I i II a) i b) zajęć przemysłowych; osoby wykonujące samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

Przedsiębiorstwa, prowadzone na skutek zezwoleń władz skarbowych na podstawie świadectw przemysłowych niższych kategoryj, lecz ustawowo zaliczone do świadectw przemysłowych I i II kat. względnie I do V kat przemysł., obowiązane są do składania zeznań o obrocie.

Inne przedsiębiorstwa nie są obowiązane, lecz mogą składać zeznanie o obrocie, i w tym wypadku korzystają z uprawnień przysługujących przedsiębiorstwom, które zeznanie złożyły. Odnosi się to specjalnie do przedsiębiorstw niższych kategoryj, które prowadzą księgi handlowe i księgi te przedstawią na dowód uzyskanych obrotów. W razie niezłożenia zaznania przedsiębiorstwa te nie mogą następnie żądać, by wymiar ustalono na podstawie prowadzonych przez siebie ksiąg handlowych

Zeznanie należy składać na przepisanym blankiecie, który otrzymać można w każdym urzędzie skarbowym i to oddzielnie dla każdego zakładu. Należy więc złożyć oddzielne zeznanie każdego przedsiębiorstwa, na które wykupiono odrębne świadectwo przemysłowe. Ważnem jest, by w zeznaniu oddzielnie wykazano kwoty obrotowe, podlegające różnym stawkom podatkowym.

Niezłożenie zeznania o obrocie powoduje, prócz zaoczności wymiaru, nałożenie kary pieniężnej od 50 — 500 zł.

Wieczory dyskusyjne w Związku Towarzystw Kupieckich

Związek Towarzystw Kupieckich organizuje w miesiącach: styczniu do kwietnia cykl odczytów i konferencyj, dotyczących najważniejszych problemów i zagadnień

Pierwszy odczyt we wtorek, 24 stycznia 1933 r. o godz 8.15 wieczorem na sali „Domu Kupiectwa Polskiego" wygłosi dyrektor Zw. Tow. Kupieckich, p. Brunon Sikorski, na temat ogólnego położenia handlu w chwili obecnej i środków zaradczych.

Następnie w odstępach zasadniczo dwutygodniowych odbędą się dalsze referaty, omawiające sprawy podatkowe, socjalne, kredytowe, nieuczciwej konkurencji, wykształcenia zawodowego, itd

Z KRAJU

(k) **Dobry stan ozimin.** Dzięki korzystnej pogodzie w listopadzie i grudniu oziminy należycie rozwinęły się i rozkrzewiły tak, że nawet przy siewach wcześniejszych, a przedewszystkiem na polach włościańskich, wybujały. Ponieważ niema, jak dotychczas większych opadów śnieżnych nie istnieje obawa, by mogły ucierpieć wskutek t. zw. zagrzania się. Stąd też można określić obecny stan ozimin jak i koniczyn w Wielkopolsce i na Pomorzu jako dobry. (A. Z.)

(k) **Wypowiedzenie dla robotników rolnych.** Pertraktacje o nowy kontrakt dla służby folwarcznej w rolnictwie na rok 1933/34 między przedstawicielami pracodawców i związków robotniczych nie dały pozytywnych wyników Wobec nieuzgodnienia postulatów stron pracodawcy udzielili robotnikom na terenie Wielkopolski bardzo licznie terminatek na nowy rok. (A. Z.)

(k) **O podniesienie cen płodów rolnych.** Międzizbowa komisja dla popierania zbytu produktów rolnych, łącząca w sobie izby rolnicze i przemysłowo - handlowe Wielkopolski i Pomorza, zwołała na 27 stycznia rb. w Poznaniu konferencję, poświęconą zagadnieniom cen rolniczych. Na konferencję zaproszone zostały wszystkie zainteresowane czynniki. (A. Z.)

(k) **S. A. Poznańska Kolej Elektryczna w r. 1931.** W dniu 21 bm odbyło się walne zebranie S. A. P. K. E. pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p prezydenta Ratajskiego. Ze sprawozdania złożonego przez dyr. inż. Maćkowiaka wynikało, że ogólny przychód w miarę pogłębiania się kryzysu zmalał z 7.780 tys. zł. w r. 1929 do 5.978 tys. zł w r. 1931, co zostało spowodowane zmniejszeniem się frekwencji osób jeżdżących tramwajami, która spadła z 39 417 tys osób w r. 1929 do 31.257 tys. osób w r. 1931. Również skurczeniu uległ przychód PKE z autobusów, który w 1931 r wynosił tylko ca 500 tys. zł, gdy w 1920 r. wynosił ca 859 652 zł. Przedłożony bilans za r. 1931 zamyka się po obu stronach sumą ca 23.575 tys zł.; rachunek zysków i strat sumą ca 7 102 tys zł., wykazując zysk brutto 551 tys. zł. Po złożeniu sprawozdania rady nadzorczej przez dr. Nowackiego, wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierający głos stawiali szereg zapytań odnoszących się do poszczególnych ustępów sprawozdań i pozycyj bilansowych. W szczególności zaś podnoszono problem rentowności przedsiębiorstwa. W dyskusji udzielali odpowiedzi prezydent Ratajski i **dyr. inż. Maćkowiak podnosząc, że PKE nie** jest spółką akcyjną w całem słowa tego znaczeniu analogicznie do innych prywatnych spółek, oparta jest bowiem na koncesji podlegającej kontroli władz nadzorczych przyczem ograniczona jest w wysokości zysków, które ponad pewną określoną normę muszą być przekazane na rzecz miasta W zebranie zatwierdziło większością głosów akcjonariuszów sprawozdania, bilans, oraz rachunek strat i zysków, udzielając radzie nadzorczej i zarządowi pokwitowania Do rady nadzorczej powołano w miejsce inż. Maćkowiaka — inż. Jana Skotarka. **(A. Z.)**

Paramint zapobiega grypie

Pz 7 731-57 77

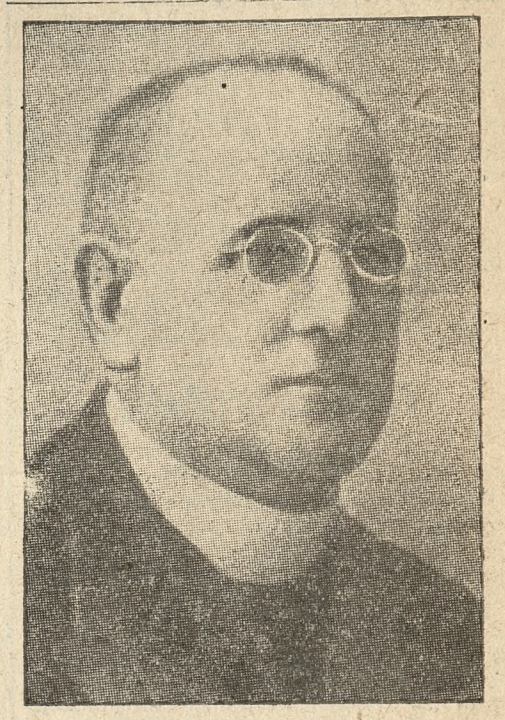

Ks. prałat - infułat Styczyński w Gnieźnie, o którego nominacji donosiliśmy w numerze wczorajszym.

W obronie autonomji wyższych uczelni

Prezydjum Związku Akademickich Kół Naukowych uchwaliło następujący protest:

„Prezydjum Ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych zakłada stanowczy protest przeciwko projektowi ustawy o szkołach akademickich, wniesionemu do Sejmu Projekt ten zmierzający do ograniczenia wolności nauki i nauczania, znosi uświęconą tradycją autonomję wyższych uczelni oraz samorząd polskiej młodzieży akademickiej, który zarówno w dawnej Polsce niepodległej, jak i w Polsce odrodzonej był i jest szkołą obywatelskiego wyrobienia dla kształcącej się w murach wyższych uczelni młodzieży.

„Młodzież, decydując sama o swych prawach organizacyjnych, samopomocowych i t. d., doprowadziła do rozkwitu swobodnie rozwijające się stowarzyszenia i związki, zyskując uznanie dla swej pracy nietylko w kraju, ale i na terenie akademickich organizacyj międzynarodowych.

„Prezydjum Związku zwraca się do pp. rektorów i profesorów wszystkich wyższych uczelni w Polsce z wyrazami wdzięczności za zajęcie zdecydowanego stanowiska w obronie słusznych praw wyższych uczelni i zapewnia, że w akcji tej wysokie senaty mają za sobą ogół polskiej młodzieży akademickiej. Prezydjum Związku stwierdza, że wniesienie rządowego projektu ustawy do sejmu przyjęte zostało przez ogół młodzieży jako chęć podporządkowania życia akademickiego władzom administracyjnym z pominięciem czynnika profesorskiego i wywołało nastroje, które bynajmniej nie sprzyjają spokojnej i intensywnej pracy naukowej Polska młodzież akademicka, solidaryzując się w zupełności ze stanowiskiem pp. rektorów i profesorów, domaga się wycofania z sejmu projektu ustawy o szkołach akademickich.

„Ponadto prezydjum ogólnopolskiego Związku Akademickich Kół Naukowych prosi Ich Magnificencje pp. rektorów o poparcie stanowiska młodzieży w sprawie stypendjów i domaga się wycofania projektu ustawy o stypendjach, która zmierza do całkowitego wyeliminowania czynnika niezależnej opinji akademickiej z życia organizacyjnego młodzieży."

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Ze Związku Werkmistrzów Polskich

Obrady walnego zebrania członków Związku Werkmistrzów Polskich toczyły się w sali p. Tomczyka przy ul. Wrocławskiej 13. Zagaił je najstarszy wiekiem werkmistrz p. Wojtecki, który też przewodniczył obradom. Sprawozdania z czynności zarządu w roku poprzednim przedłożyli: p. Michalek (prezes), p. Miśkiewicz (sekretarz), p. Nowak (skarbnik), a w imieniu rewizorów kasy wnieśli o absolutorjum dla zarządu pp: Cieślak i Lewandowski. Związek liczy 44 członków; przy stowarzyszeniu istnieje kasa pośmiertna, z której wypłacono zapomogi po 300 zł. w dwóch wypadkach śmierci. Dochód kasowy stowarzyszenia wynosił w roku ub. 1687,28 zł., a rozchód 733,15 zł. Również pozostaje większa suma w kasie pośmiertnej. Stowarzyszenie należy do rady okręgowej Unji Pracowników Umysłowych na województwo poznańskie i pomorskie i jest jednem z najżywotniejszych członków Unji.

Zarząd wybrano ponownie w niezmienionym składzie. Prezesem został p. Wincenty Michalek, zast. prezesa p. Januchowski z Lasku, sekretarzem p. Miśkiewicz, zastępcą sekretarza p. Gościński, skarbnikiem p. Szczepan Nowak, a jako radni weszli pp.: Fliciński i Chalupka. Bibljotekarzem wybrano p. Słaboszewskiego, a rewizorami kasy pp. Cieślaka i Lewandowskiego. W skład poczetu sztandarowego wchodzą pp.: Margowski jako chorąży, oraz pp. Kranc, Gudyś i Kaszubowiak. (kl.)

Przed pogrzebem śp. Kaisera

Eksportacja zwłok weterana z roku 1863 śp. por. Józefa Kaisera, zmarłego podczas defilady w dniu 22 bm., odbędzie się w środę dnia 25 stycznia 1933 r. o godz. 10 z kostnicy wojskowej przy Wałach Jana III.

Komitet Wykonawczy obchodu 70-tej rocznicy Powstania Styczniowego uprasza organizacje b. wojskowych, wychowania fizycznego oraz społecznego o wzięcie udziału (ze sztandarami) w tej eksportacji.

* * *

Zarząd poznańskiego okr. „Sokoła" wzywa gniazda poznańskie do jak najliczniejszego udziału ze sztandarami w pogrzebie śp. Kaisera.

Tow. Uczestników Powstania Wlkp. 1918/19 im. Ig. Paderewskiego Dzieln. III Zamek bierze udział w pogrzebie śp. J. Kaisera.

Legjon Wielkopolski wzywa wszystkie organizacje sobie podległe do licznego udziału w pogrzebie śp. Kaisera.

Nowa organizacja drobnego kupiectwa

Po kilkumiesięcznych przygotowaniach, odbyło się w ub. niedzielę na sali p. Jarockiej ul. Masztalarska, konstytucyjne zebranie nowej organizacji kupieckiej branży kolonjalno - spożywczej pod nazwą „Zrzeszenie Kupców Branży Kolonjalno - Spożywczej w Poznaniu".

Jest to zrzeszenie, mające skupić w ramach organizacji przedewszystkiem liczne rzesze drobnego i najdrobniejszego kupiectwa branży spożywczej.

W dniu ostatecznej konsolidacji walnego zebrania konstytucyjnego, po poprzednich licznych zebraniach dzielnicowych, nowe towarzystwo liczyło ponad 200 zapisanych członków. Obrady zebrania toczyły się w atmosferze zgody i rzeczowości w kole licznie zebranych zgłoszonych już członków i gości, pomiędzy którymi zauważono szereg wybitnych osobistości naszego życia gospodarczego.

Na marszałka zebrania wybrano p. Stanisława Glasnera.

Przewodniczący przedstawił cele i dotychczasowy przebieg pracy z szeregu protokółów odczytanych, z których wynika, że myśl stworzenia takiego towarzystwa kiełkowała już oddawna, realizacja jej przybrała konkretne formy po wielkim wiecu informacyjnym w dniu 6 listopada ub. roku na sali „Boulevard", gdzie w obecności kilkuset kupców tej branży uchwalono przystąpić do ukonstytuowania towarzystwa na podstawie systemu dzielnicowego z tem, że zarząd tworzyć będą oprócz wybranych na walnem zebraniu prezesa, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika, również wicesekretarze, ławnicy i członkowie komisji rewizyjnej, wybrani z poszczególnych dzielnic. W ten sposób każda dzielnica posiada swoją autonomję organizacyjną w postaci osobnej trójki zarządowej, która lokalne potrzeby branży załatwia we własnym zakresie i członkom poszczególnych dzielnic daje możność stałego kontaktu z członkami głównego zarządu.

Walne zebranie przyjęło przez aklamację następujący skład zarządu: p. Stanisław Glasner — prezes, p. Franciszek Konieczny — wiceprezes, p. Józef Zacharjasz — sekretarz, p. Franciszek Braun — skarbnik. Dla poszczególnych dzielnic jako wicesekretarzy, ławników i członków komisji rewizyjnej wybrano: dla śródmieścia pp. Stanisława Ratajczaka, Władysława Szymkowiaka i Stanisława Grajka, — dla Wildy-Dębca pp. Zofję Nagler-Suzinową, Franciszka Krzyżaka, Franciszka Brzechwę, dla Łazarza-Górczyna pp. Stanisława Raźnego, Józefa Karpińskiego, Stanisława Sipurzyńskiego, — dla Jeżyc-Sołacza pp. Maksymiljana Walkowiaka, Franciszka Przybyłę i Władysława Kaczmarka, — dla Śródki-Głównej pozostawiono kooptację zarządowi ewtl. po odbyciu zebrania dzielnicowego w tych dzielnicach.

Skazany za opór władzy

W piątek i sobotę ub. tygodnia toczył się w sądzie okr. proces przeciwko szajce fałszerzy monet, przyczem na ławie oskarżonych zasiadał m. i. Edmund Lemański, skazany na 2 lata więzienia. Po aresztowaniu we wrześniu r. ub. przeprowadzał w urzędzie prokuratorskim śledztwo p. prokurator Kuczma. Podczas konfrontacji Lemańskiego z jednym z współwinnych rzucił się Lemański na prokuratora. Dziś zasiadł on na ławie oskarżonych za opór władzy. Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał go na 15 miesięcy więzienia.

Odezwa do farmaceutów

Propaganda niemiecka inspiruje przy każdej okazji napaści na całość naszych granic. Zachęcona biernością społeczeństwa polskiego, staje się coraz bezwzględniejsza — coraz częściej mówi się na terenie międzynarodowym o rewizji granic, odebraniu Pomorza, Poznańskiego i Śląska. Ostatnie audycje sylwestrowe radja londyńskiego i berlińskiego miały charakter wybitnie antypolski.

Wrogie te objawy zmuszają każdego prawego obywatela polskiego do refleksji na temat naszej samoobrony. Czy jesteśmy do niej należycie przygotowani? Czy my farmaceuci, którzy ze względu na charakter swego zawodu winniśmy stać zawsze na straży zagrożonego zdrowia publicznego, gotowi jesteśmy do podjęcia nowej roli, jaką odegrać powinniśmy ewentualnie w przyszłej wojnie? Czy apteki w dzisiejszym stanie rzeczy byłyby zdolne do przyjścia z pomocą lub udzielenia odpowiedniej porady zagazowanym?

Na terenie całego miasta Poznania, który w ciągu 20 minut od chwili wybuchu wojny może być narażony na nalot nieprzyjacielski, niema ani jednego instruktora farmaceuty. Nieliczni tylko farmaceuci wysłuchali bardzo pobieżnie wykładów gazoznawczych, co absolutnie nie wystarczało do opanowania całego materjału. Oddział Poznański Zw. Zaw. Farmaceutów - Pracowników, oceniając przeto należycie aktualność i ważność tego zagadnienia, przystąpił do organizacji kursu instruktorskiego L. O. P. P. dla farmaceutów. Kurs będzie prowadzony przez specjalistów w bardzo szerokim zakresie.

Równocześnie podajemy do wiadomości, że powstaje Koło L. O. P. P. przy Oddz. Pozn. Zw. Zaw. Farmaceutów-Pracowników. Koło będzie jednostką autonomiczną. Prawo należenia do niego posiadają wszystkie osoby zatrudnione w zawodzie farmaceutycznym. Celem omówienia szczegółów oraz zapoznania się z naszemi zamiarami, organizujemy zebranie konstytucyjne Koła L. O. P. P., które odbędzie się w sobotę, dnia 28 stycznia r. b. o godz. 20.30 w Domu Aptekarzy przy ul. Towarowej 22.

Mamy nadzieję, że tak poważna sprawa wywoła odpowiedni oddźwięk, i że w zebraniu tem uczestniczyć będzie cały zawód farmaceutyczny.

Za Komitet Organizacyjny:
(—) S. Sabiniewicz. (—) A. Wierzel.

Rosja Sowietów w objektywie fotograficznym

Jakże trudno jest wyłuszczyć prawdę z tego, co się mówi o Rosji współczesnej. Bolszewicy wypuszczają tylko wieści dobre, zmieniają te, które ich malują w świetle niekorzystnem, nie pozwalają u siebie robić zdjęć, a jeżeli pozwalają, to tylko to, co niema żadnej wartości dokumentalnej. A jednak od czasu do czasu przedzierają się do nas przez kordon wieści, jak jaskółki, lub dotrze jaka niezwykle ciekawa fotografja. Znany młody literat Janta-Połczyński należy do tych niewielu, którzy przejechali wszerz Rosję i którzy przywieźli stamtąd moc niezwykle zajmującego materjału. W najnowszym (5-tym) numerze „Jlustracji Polskiej" znajdą czytelnicy szereg bardzo ciekawych nigdzie dotąd nie publikowanych zdjęć z Sowietów. Cudem tylko udało się je p. Połczyńskiemu wywieźć z krainy „czerwonego teroru". Pozatem numer „Jlustracji Polskiej" jak zawsze

Ś. P. WŁADYSŁAW ALKIEWICZ

W sobotę w nocy zmarł po długich i ciężkich cierpieniach naczelnik wydziału leśnictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej, ś. p. Władysław Alkiewicz.

Ś. p. Zmarły był jednym z tych, którzy nieustępliwie i twardo bronili polskości przed zakusami niemieckiemi.

Wątłe zdrowie nie pozwoliło mu realizować wszystkich planów pracy społecznej, to też zmuszony był ograniczyć swą działalność, do pracy w organizacjach zawodowych. Był wiceprezesem oddziału poznańskiego Zw. Zawodowych Leśników R. P. i sekretarzem Zrzeszenia Właścicieli Lasów. Poza tem był ś. p. Zmarły filistrem korporacji akademickiej „Lechia".

Niechaj mu ziemia, którą przez całe życie szczerze kochał, lekką będzie!

bogaty: powieść, nowele, kącik dla pań i młodzieży, szarady, humor, szachy, brydż, teatr, film, sport, nowości ze świata i t. d.

KALENDARZYK

Wtorek. 24 stycznia 1933.

Słońce: wschód 7.46; — zachód 16.24; — długość dnia 8 godz. 38 min.

Księżyc: wschód 7.19; — zachód 14.02; — przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska — 13 st. C., pochmurno, wiatr północno-wschodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 772 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa — 11 st. C., najniższa — 13 st. C.

Kal. rzk.: Tymoteusz; jutro Nawrócenie Św. Pawła.

Kal. słow.: Chwalibog; jutro Miłosz.

KRONIKA KOŚCIELNA

— ° **Jubileusze kapłańskie. (Sprostowanie).** 25-letni jubileusz kapłański w dniu 9 lutego rb. obchodzą jeszcze następujący kapłani w archidiecezji gnieźnieńsko-poznańskiej: Ks. dr. Zygmunt Baranowski, prof. seminarjum duchownego w Poznaniu, ks. Feliks Niedbał, prob. w Miasteczku. W dniu tym obchodzi również jubileusz ks. Stanisław Dolatowski, oraz ks. Franciszek Mrela, który był dawniej wikarjuszem tumskim i podkustoszym w katedrze w Gnieźnie, następnie proboszczem w Karninie pod Pleszewem, później nauczycielem religji w Rogoźnie i Lesznie i w końcu wstąpił do zakonu OO. Benedyktynów w Lubiniu.

ZEBRANIA. ZJAZDY

— ° **Koło Absolw. Szkół Dokszt. Zawod.** W środę o godz. 19 odbędzie się na sali 14 w szkole przy ul. Bergera plenarne zebranie. M. in. zostanie omówiona sprawa uzyskania w Domu Rzemieślniczym ubikacji na miejsce schadzek, bibljotekę, czytelnię itp.

— ° **Narodowa Organizacja Kobiet — Koło Jeżyce.** Zebranie odbędzie się w środę, 25 bm. o godz. 20 w salce p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Wykład wygłosi p. radna Pawłowska. O liczny udział członkiń i gości prosi Zarząd.

— ° **Koło Anglistów, Stud. U. P.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 25 bm. o godz. 20 w Seminarjum Anglistycznem, Zamek s. 4. W programie referat kol. Mgr. A. Gawackiej p. t. „Miracles and Mysteries, their part in the history of English dramatic literature".

WYKŁADY

— ° **Tydzień misjologiczny.** Zamiast wykładu p. prof. Wrzoska odbędzie się dzisiaj wykład ks. prof. Kowalskiego n. t. „Problem ras a misje".

Przy dolegliwościach żołądkowych, zwłaszcza, osłabieniu, łaknienia, obstrukcji ucisku w okolicach wątroby, złem samopoczuciu, drżeniu kończyn, senności szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** działa szybko i ożywczo na osłabione trawienie. Zalecana przez lekarzy. ng 7520

WYCHOWANIE, KURSY

— ° **Kurs gotowania.** Jeszcze tylko przez kilka dni przyjmuje Związek Kobiet Katolickich Al. Marcinkowskiego 1 zgłoszenia na kurs gotowania, który obejmuje gotowanie, pieczenie, kuchnię dietetyczną itd. Lekcje odbywają się dwa razy w tygodniu w godzinach wieczornych. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od godz. 13 do 14, a w czwartek od godz. 17—18.

— ° **Kurs języka czeskiego.** Towarzystwo Polsko - Czechosłowackie urządza wraz z Akademickiem Kołem Polsko-Czechosłowackiem pod kierownictwem p. prof. Ign. Hanusa kurs języka czeskiego. Inauguracja kursu 31 bm. odczytem p. prof. Hanusa p. t. „Echa powstania styczniowego na ziemiach czeskich". Opłaty za kurs wynoszą dla młodzieży kształcącej się 2 zł, a dla innych 4 zł. płatne w lutym. Zapisy codziennie w sali 41 w Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu, Wały Zygmunta Starego 2-3 od godz. 16—18.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— ° **Dyrekcja Publicznej Szkoły Dokształcającej** — oddział dla uczniów zawodu elektrotechnicznego przy Państwowej Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej w Poznaniu przypomina przedsiębiorcom elektrotechnicznym, że uczniów należy zgłaszać do 31 bm. w biurze szkoły przy ulicy Bergera 5, pokój 5 a od godz. 10—13 i 16 do 18.

— ° **Kto chce zobaczyć puszczę Białowieską** w puchach śnieżnych przejechać ją na saniach wzdłuż i wszerz, zwiedzić zakłady przemysłu drzewnego, największe w Polsce widzieć żubry na śniegu napić się żubrówki u źródła, zjeść bigosu myśliwskiego w dworku myśliwskim i zatańczyć na balu „Braci Puszczańskiej" w b. carskim pałacu niech zapisze się na wycieczkę Pol. Tow. Krajoznawczego, która wyjeżdża do Białowieży w dniu 2 lutego br. Zgłoszenia w sekretarjacie, ul. M. Focha 18, parter, codziennie od godz. 8—15 do poniedziałku 30 bm. włącznie.

— ° **Członków b. Koła Słuchaczów Uniw. Lud. na m. Poznań** zawiadamia się, że wieczorek towarzyski w celu nawiązania bliższej łączności koleżeńskiej odbędzie się w niedzielę, 5 lutego o godz. 17 na salce kawiarni Fangrata przy Alejach Marcinkowskiego I piętro. Wstęp bezpłatny.

— ° **Dzień rozkoszy i humoru dla grzecznych dzieci.** W najbliższą niedzielę, 29 bm. o godz. 15 w sali p. Jarockiej (ul. Masztalarska 8) staraniem Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przy Farze odbędzie się „dzień rozkoszy i humoru dla grzecznych dzieci". Jak mówią wtajemniczeni, będzie to impreza, jakiej dotąd nie było, gdyż program przewiduje wiele atrakcyj muzycznych, śpiewy, deklamacje i polonez kostjumowy. Trudnoby wyliczyć wszystkie rozkosze, czekające dzieci. Wstęp tylko 30 gr. tak dla dorosłych, jak i dzieci. Czysty dochód przeznacza się na cele dobroczynne.

KRONIKA MIEJSCOWA

— ° **Z Tow. Uczestników Powstania im. Paderewskiego.** Dnia 18 bm. odbyło się w sali p. Jarockiej plenarne zebranie Tow. Uczestników Powstania im. Paderewskiego, dzielnica III Zamek. Obrady otworzył prezes p. St. Koch, wygłaszając dłuższe przemówienie na temat 70 rocznicy powstania styczniowego. Zkolei wiceprezes p. Mizerski odczytał protokół z ostatniego zebrania; sprawę przysposobienia wojskowego zreferował p. Mettler. O obniżeniu składek mówił p. Matelski. Staraniem zarządu, a w szczególności prezesa, uzyskano bezpłatnie salę do zebrań w Domu św. Wojciecha. Tam też obecnie odbywać się będą posiedzenia. Walne zgromadzenie odbędzie się w lutym br. Wobec tego wnioski przesłane być winny na ręce prezesa do 1 lutego br. Po odśpiewaniu „Roty" zamknięto posiedzenie. (kl.)

KRONIKA WYPADKÓW

— ° **Zaczadzenie się gazem świetlnym.** Z niewyjaśnionej przyczyny zaczadził się gazem świetlnym 29-letni Joachim Szulc z zawodu handlarz (ul. Graniczna 11). — Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon. Przyczyny samobójczego kroku nie zdołano ustalić. (kl.)

— ° **Zderzenie wozu z tramwajem.** Na Górnej Wildzie w pobliżu domu 123 zderzył się z tramwajem linji 4 wóz Browarów Okocimskich. Zderzenie nie pociągnęło za sobą poważniejszych skutków, ani też strat w ludziach. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— ° **W komisarjacie VI** znajduje się teka skórzana, skradziona nieznanej osobie. (kl.)

— ° **Czyj to zegarek.** W komisarjacie VII znajduje się srebrny zegarek męski z pozłacanym brzegiem o średnicy 5 cm z podwójnemi kopertami. Na tarczy są cyfry arabskie od 1 do 24. Właściciel może się zgłosić w komisarjacie. (kl.)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— ° **BARCIN.** (Z życia Samopomocy). W salce parafjalnej odbyło się walne zebranie Towarzystwa Żeńskiej Samopomocy im. Henryka Sienkiewicza. Zagaiła to zebranie prezeska p. Iza Płotkówna, witając równocześnie przybyłego kuratora ks. prob. Nowickiego oraz gości. Po wygłoszeniu przez zarząd sprawozdania rocznego udzielono pokwitowania, a na rok 1933 wybrano zarząd w następującym składzie pp.: kurator — ks. prob. Nowicki, prezeska — Iza Płotkówna, sekretarka — Anna Reinkówna, zast. prez. — Chojnacka Leokadja, skarbniczka — Iza Chojnacka, bibljotekarka — Helena Klyszewska, a ławniczkami pp Winiecka i Pawelczakowa.

— (Z cechu). W lokalu zebrań p. Wilińskiej odbyło się walne zebranie cechu mistrzowskiego. Z powodu choroby cechmistrza p. Albina Minickiego zebranie zagaił zastępca p. Robert Mutschler. Cechmistrzem wybrano ponownie p. Albina Minickiego, podstarszym p. Roberta Mutschlera, sekretarzem — p. Antoniego Kwiatkowskiego, skarbnikiem — p. Pawła Płotkę.

Budzyń

Agencję „Kurjera Poznańskiego" objął p.

Józef Jankowski

Budzyń

ul. Wągrowiecka

Zamówienia oraz przenłatę na luty i dalsze miesiące prosimy uskuteczniać odtąd w wyżej wspomnianej agenturze, która przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych, bez żadnych dopłat.

— ° **CHODZIEŻ.** (Przedstawienie). Straż Pożarna Ochotnicza urządziła w niedzielę przedstawienie amatorskie. Odegrano sztukę Domańskiego „Próba ogniowa". Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. Dochód z imprezy przeznaczono na cele straży.

— (Bal A. K. Ch.). Dnia 7 bm. odbył się doroczny bal Akademickiego Koła Chodzieżan. Impreza nosiła charakter reprezentacyjny i udała się pod każdym względem. Dochód przeznaczono na cele samopomocowe Koła.

— (Walne zebrania). Odbyły się tu roczne walne zebrania Tow. Polskich Kupców i Rzemieślników, na którem uchwalono nowy statut, przystosowany do przepisów ustawy o zgromadzeniach. Prezesem Tow. został na dalszy okres 3-letni p. St. Nowicki. Na zebranie przybył p. poseł Lasota z Poznania, który wygłosił bardzo interesujący referat na temat historji rzemiosła w Polsce. Również odbyło się walne zebranie miejscowego gniazda „Sokoła". Zarząd wybrano w dotychczasowym składzie.

— (Obchód rocznicy). W dniu 6 bm., jako w rocznicę wkroczenia wojsk polskich do Chodzieży, urządziło Tow. Powst. i Wojaków im. J. Raczkowskiego tradycyjną uroczystość w Strzelnicy. Referat okolicznościowy wygłosił p. W. Gapiński, prezes zarządu okręgowego.

— (Obniża zarobków). Miejscowe fabryki porcelany i fajansu przystąpiły do nowego obniżania zarobków robotniczych, które dochodzą do 20 proc. Panuje z tego powodu wielkie rozgoryczenie wśród warstwy robotniczej. Jednakże ciężkie warunki, w jakich pracują zakłady przemysłowe, czynią obniżki te nieuniknionemi.

— (Z Rady miejskiej). Dnia 13 bm. odbyło się tu pierwsze w nowym roku posiedzenie Rady miejskiej, na którem m. in. wybrane zostało prezydjum. Przewodniczącym Rady został na dalszy okres roczny ponownie p. W. Gapiński, prezes Koła Nar. w Radzie i prezes pow. Stronnictwa Narodowego. Zastępcą przewodniczącego został wybrany Niemiec, p. Gebauer, sekretarzem — p. Górzny, socjalista, zastępcą tegoż p. Skowronek, należący do „sanacji". Względną większość w Radzie miejskiej posiadają socjaliści i oni też decydują o większości uchwał. Tem też wytłumaczyć sobie można wybranie Niemca na zast. przewodniczącego Rady, mimo, że radnych Niemców jest tylko 4, na ogólną liczbę 24. Rada na swem pierwszem posiedzeniu zajmowała się, jak zwykle, palącą kwestją bezrobocia.

— ° **JAROCIN.** (Z Stow. Robotników). Roczne walne zebranie odbyło się w ubiegłą niedzielę w sali Domu św. Józefa przy udziale 125 członków. Na wstępie patron. ks. Niedźwiedziński wygłosił bardzo treściwy i dobrze opracowany referat na temat Akcji Katolickiej. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono jednogłośnie zarządowi absolutorjum. W wyborach uzupełniających wybrano sekretarzem p. Franciszka Polerowicza, zast. prezesa — p. Marcina Filipiaka, ławnikami pp. Jurka Jana, Ciesielskiego Franciszka i Bernanka.

— (Budowa kościoła). Podczas tegorocznej kolendy zebrali księża na budowę nowego kościoła 3 007.80 zł. Suma ta jest dowodem niesłabnącej ofiarności jarocińskich parafjan i ich przywiązania do Kościoła katolickiego.

— (Walne zebrania). Walne zebranie Bractwa Kurkowego odbędzie się 29 bm. w sali strzelnicy.

— (Teatr). We wtorek, dnia 17 bm. odegrał w naszem mieście poznański Teatr Mały komedję w trzech aktach p. t. „Dwóch mężów pani Marty". Sala była zapełniona do ostatniego miejsca.

— ° **KĘPNO.** (Walne zebranie Bractwa Kurkowego). Walne zebranie uchwaliło następujące wnioski: 1) by znieść dotychczas praktykowany sposób składania życzeń z okazji srebrnych godów małżeńskich, a życzenia jubilatom składać tylko na piśmie; 2) by pełnić straż honorową w Wielki Piątek i w Wielką Sobotę aż do Zmartwychwstania przy grobie Chrystusa. Stan kasy według sprawozdania skarbnika p. Franciszka Borowskiego przedstawiał się następująco: dochód 3 896.26 zł. a rozchód 3 740.66 zł; na rok 1933 przeszło więc 155.60 zł. Bractwo posiada m. in. 7 karabinów i 2 sztucery związkowe. Po udzieleniu zarządowi pokwitowania obradowano nad budżetem na r. 1933, który ustalono w dochodach i rozchodach na 3 350 zł. Tradycyjny bal królewski postanowiono urządzić dnia 15 lutego br. Doroczne strzelanie o godność króla kurkowego i rycerzy na rok 1933 postanowiono urządzić w II i III Święto Zielonych Świąt. Obecny na zebraniu przedstawiciel Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu wygłosił w dalszym ciągu referat na temat ubezpieczania się członków na życie i ich żon. (ck.)

— ° **KOŚCIAN.** (Z Stow. Pań Miłosierdzia). Kwartalne zebranie Stow. Pań Miłosierdzia odbyło się w dniu 20 bm. pod przewodnictwem p. Kaczorowskiej przy licznym udziale członkiń i gości.

— (Z Koła Podoficerów Rezerwy). Koło Podoficerów Rez. odbyło swe roczne walne zebranie, na którem, po złożeniu sprawozdań z rocznej działalności, wybrano następujący zarząd pp.: Pilarek — prezes, Lurc Kazimierz — wiceprezes, dalsi członkowie pp. Buszczyński Antoni, Motała Stanisław, Wende Herman, Skrzypek Jan i Deutsch Władysław. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Roczyński, Sobiech, Blumke, Grzelkowski, Bak i Klupsch. Do sądu koleżeńskiego pp. Dehla, Waligóra, Zieliński, Nowak, Bartkowiak i Lorych.

— (Nowe prezydjum rady miejskiej). Ostatnie posiedzenie rady miejskiej zagaił zastępca przewodniczącego p. Tadeuszak. Przed porządkiem obrad p. burm. Maćkowiak złożył w imieniu magistratu noworoczne życzenie radzie miejskiej. Następnie przystąpiono do wyboru prezydjum rady miejskiej na rok 1933. W tajnem głosowaniu wybrano pp.: przewodniczącym — dr. Dirbacha, zastępcą — Tadeuszaka, sekretarzem — Wypycha, zastępcą — Augustyniaka (wszyscy z Klubu Narodowego). W dalszym ciągu uchwalono budżet administracji ogólnej na rok gospodarczy 1933-34, który wynosi w dochodach i rozchodach 323 500 zł. i jest o 40 596.98 zł. mniejszy od zeszłorocznego.

— (Z Polskiego Czerwonego Krzyża). W dniu 20 bm. przy licznym udziale rozpoczął się kurs Drużyny Ratowniczej Polskiego Czerw. Krzyża, któremu przewodniczył p. dr. Dirbach. Na wstępie p. dr. Dirbach wyjaśnił cel szkolenia drużyn ratowniczych. W dalszym ciągu przemawiał lekarz powiatowy p. dr. Tworz i in. Ćwiczenia i wykłady odbywać się będą stale we wtorki i piątki wieczorem w świetlicy państw. gimnazjum. Kurs prowadzić będą miejscowi pp. lekarze oraz specjalnie wyszkolony komendant drużyny.

— (Akademja Powstania Styczniowego). Staraniem tutejszego Koła Akademickiego urządzono w niedzielę wieczorem przy wypełnionej auli państw. gimnazjum akademję ku uczczeniu 70 rocznicy Powstania Styczniowego, którą w treściwych słowach zagaił ks. prob. Bednarkiewicz. Na dalszy program akademji składały się śpiewy solowe, chórowe, melodeklamacja, oraz referat p. Zbierskiego — Program stał na wysokim poziomie. Licznie zgromadzona publiczność darzyła wykonawców rzęsistemi oklaskami. (M. K.)

— ° **KOŹMIN.** (Z życia towarzystw). Odbyło się walne zebranie Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary w sali Domu Katolickiego pod przewodnictwem ks. Krycha. Treściwy referat misyjny wygłosił prezes S. M. P. p. Alojzy Szleszkowski. Ze sprawozdań zarządu wynikało, że w ciągu roku ubiegłego przekazano 969 zł. na cele misyjne. Zarząd wybrano w dotychczasowym składzie.

— Klub szachistów urządza w lokalu p. Głucha turniej o mistrzostwo klubu za rok 1932. Turniej trwać będzie do 15 lutego br., a rozgrywki odbywają się w każdy wtorek, piątek i niedzielę.

— Rodzina Policyjna (koło Koźmin) obdarza biednych, wydając artykuły żywnościowe w okresie zimy.

— (Pożary). P. Piotrowi Weinertowi spaliła się stodoła ze zbożem i maszynami rolniczemi. Straty wynoszą 29 000 zł. Poszkodowany był ubezpieczony na 36 000 zł. Co było powodem pożaru, dotąd nie ustalono. — Podpalacz Jan Arendz z Koźmina znów podpalił stóg owsa, wartości 1 000 zł. p. Wacławowi Tyrakowskiemu. Arendza przychwycono przy pożarze i oddano w ręce policji. Jest to już trzecie podpalenie, jakie Arendz ostatnio spowodował.

— (Kradzieże). W dniu 15 bm. skradziono 3 rowery ogólnej wartości 300 zł. ze szkodą pp. Stanisława Kęsego z Maciejewa, Wojciecha Szymczaka z Mokronosa i Antoniego Wolniaka z Koźmina. Sprawca skradzionego roweru p. Wolniakowi został ujęty. Jest nim Walenty Jędrzejak z Grębowa. (s. a.)

— ° **MIŁOSŁAW.** (Z życia S. M. P.). — Roczne walne zebranie S. M. P. odbyło się w salce Banku Ludowego pod przewodnictwem patrona, ks. St. Napierały. Na podstawie sprawozdań ustępującego zarządu stwierdzono stały rozwój stowarzyszenia, co zawdzięczać należy niestrudzonemu patronowi ks. St. Napierale, który gorliwie pracuje nad wychowaniem społecznem tut. młodzieży. Po udzieleniu absolutorjum ustępującemu zarządowi wybrano nowy, w skład którego weszli pp.: J. Bagrowski — prezes, St. Mintus — sekretarz, St. Michalak — skarbnik, L. Leżała — naczelnik, B. Manicki — gospodarz i bibljotekarz. Do komisji rewizyjnej wchodzą pp. J. Kuźniak, A. Makowski i St. Leżała.

— ° **POBIEDZISKA.** (Walne zebranie T. P. i W.). Walne zebranie Tow. Powst. i Wojaków zagaił prezes p. dr. F. Bartlitz. W skład nowego zarządu wchodzą pp.: dr. Bartlitz — prezes, Wieruszewski — wiceprezes, Marciniak — sekretarz, Kęsicki — skarbnik, Przybylski — komendant, Śniadecki — bibljotekarz, Binkowski i Krugiołka — ławnicy. W wolnych głosach dziękował p. Kotusz w imieniu bezrobotnych członków za hojne podarki gwiazdkowe. Równocześnie uchwalono na dzień 12 lutego wieczorek familijny dla członków i ich rodzin.

— (Kradzież). Nauczycielce w Kołacie p. Szajdekównie skradziono ostatnio dwucentnarowego tucznika, którego na miejscu ubito i wozem wywieziono.

— ° **ŚMIGIEL.** (Tragiczny zgon). W Wyderowie targnęła się na życie wskutek silnego rozstroju nerwowego właścicielka 130-morgowego gospodarstwa Marja Fuchsowa, wdowa po aptekarzu z Krywinia. Denatka zażyła silną dawkę opjum, poczem strzeliła sobie z rewolweru w usta i niebawem zmarła. Denatka liczyła 54 lata życia i była powszechnie znaną z powodu swej szerokiej działalności na polu społecznem. Tragiczny jej zgon wywołał w mieście naszem zrozumiałe poruszenie.

— (Zderzenie autobusu z wozem). Autobus, kursujący na linji Wielichowo — Rakoniewice wpadł na furmankę p. Bitnera z Guździna, przyczem został zabity koń. Na szczęście dalszych ofiar nie było.

— (Z Tow. Robotników). Dnia 22 bm. odegrało Tow. Robotników na sali strzelnicy arcywesołą sztukę teatralną p. tyt. „Obieżysas", obraz ludowy ze śpiewami w 4 aktach. Amatorzy wywiązali się ze swego zadania dobrze.

— (Tragiczna śmierć chorej staruszki). W Gierlachowie przyszła do samotnie mieszkającej obłożnie chorej 78-letniej Ewy Szelag jej sąsiadka, napaliła w piecu i włożyła jej do łóżka rozgrzaną cegłę. Po wyjściu sąsiadki zatliła się pierzyna i biedna staruszka skonała wskutek zaczadzenia się dymem, doznawszy pozatem dotkliwych oparzeń na nogach. (mk.)

Z Pomorza

— ° **CHOJNICE.** (Z rady miejskiej). — Podczas ostatniego posiedzenia rady miejskiej dokonano wyboru prezydjum rady na rok bieżący. Przewodniczącym został wybrany ponownie p. mec. Kopicki, zastępcą p. insp. Grochowski, sekretarzem kupiec p. Oszwałdowski. Następnie zostały wybrane poszczególne komisje w dotychczasowym składzie. (tts.)

— ° **LASKOWICE.** (W sam czas zdjęto wisielca z pętelki.) Służący Józef Semczyszyn w Sulnówku, lat 18, usiłując pozbawić się życia, powiesił się w stajni na drabinie. Przypadek chciał, że za chwilę wszedł do stajni jego pracodawca, gospodarz Trela i zauważył wisielca. T. odczepił natychmiast przywiązaną do drabiny pętelkę, a po dłuższych zabiegach zdołano niedoszłego samobójcę przywrócić do życia. Przyczyna rozpaczliwego kroku jest nieznana.

— (Groźny pożar). W nocy na 17 bm. wybuchł w zabudowaniach właścicielki Opertowskiej w Osiu pożar, który objął stodołę, chlew, garaż samochodowy i pralnię, przerzucając się w końcu na dom mieszkalny. Straty wynoszą około 15 000 złotych. Przyczyny pożaru dotąd nie ustalono.

— (Parcelacja majątku.) Majętność Parlin, należąca do dóbr Poledno, została w większej części rozparcelowana.

— (Nieszczęśliwe wypadki.) Wracając powózką z Tucholi, wskutek spłoszenia się konia została żona rybaka Ziółkowskiego wyrzucona z powózki i odniosła ciężkie okaleczenie głowy. Wróciwszy do domu, Z. zmarła wśród boleści. — Śmiertelnemu wypadkowi uległ gospodarz Krueger we Warlubiu, który, schodząc z powózki, potknął się tak nieszczęśliwie, że upadł nawznak, ponosząc śmierć na miejscu. (x)

— ° **ŚWIECIE n. W.** (Stan bezrobocia). Ilość bezrobotnych w Świeciu osiągnęła obecnie nienotowaną dotąd liczbę ponad 550 osób. Po doliczeniu członków rodzin liczba ta wynosi ponad półtora tysiąca. — W Nowem liczba bezrobotnych wynosi około 300; także w niektórych ośrodkach wiejskich przybiera bezrobocie niebywałe dotąd rozmiary. Praca magistratów wraz z komitetami lokalnemi pomocy bezrobotnym jest bardzo mozolna dla braku dostatecznych środków; pomoc ze strony obywatelstwa także zawodzi, bowiem każdy tłumaczy się ciężkiem położeniem gospodarczem.

— (Dożyli sędziwego wieku). W ostatnich dniach zmarli w sędziwym wieku: Wilhelmina Schauer z Lubani Lipin lat 99, Jan Pilarski z Janiej Góry lat 90. W Świeciu zmarła Marjanna Nelkowa lat 90. (tts.)

KRONIKA KARNAWAŁOWA

Związek Hallerczyków Placówka Poznań urządza zabawę karnawałową w środę, dnia 1 lutego 1933 roku od godziny 20 wieczorem począwszy do białego rana na salach p. Jarockiej, przy ul. Masztalarskiej 8. Wszystkich członków Poznańskiej Placówki Związku Hallerczyków jak również wszystkich sympatyków błękitnych żołnierzy zapraszamy jak najuprzejmiej. Wstęp tylko za zaproszeniami, które odebrać można w biurze Związku przy ulicy Garncarskiej. zg 17 570/1

Zmarł po 5 dniach snu

W Jarocinie zmarł adw. Florek, emeryt. major w. p. Ś. p. Florek zasnął i spał przez 5 dni z rzędu. Po 5 dniach stwierdzono zgon, który nastąpił wskutek śpiączki.

Pierwsze posiedzenie sejmiku powiat. w Ostrowie

Z Ostrowa donosi (z):

W poniedziałek, dnia 23 b. m. odbyło się tutaj pierwsze posiedzenie nowego sejmiku powiatowego z połączonych powiatów ostrowskiego i odolanowskiego. Układ sił w sejmiku przedstawia się, jak już swego czasu donosiliśmy, następująco: Obóz Narodowy 11 mandatów, P. S. L. „Piast" 10, N. P. R. 15, P. P. S. 5, rolnicy 12, B. B. 10, Niemcy 3.

Zebranie sejmiku poprzedziło uroczyste nabożeństwo, odprawione w kościele parafjalnym przez ks. dziekana Piszczygłowę z Odolanowa. Zebranie zagaił starosta powiatu ostrowskiego, p. dr. Łobos, poczem ugrupowania rolnicze zgłosiły dwa wnioski nagłe, dotyczące doraźnej pomocy dla kilku gmin b. powiatu odolanowskiego, nawiedzonych klęską gradobicia oraz w sprawie obniżenia opłat od kart rowerowych. Po przeszło godzinnej przerwie przystąpiono do wyboru wydziału powiatowego. W wyniku głosowania tajnego do wydziału wybrano: ks. dziekana Bartłomieja Piszczygłowę (Obóz Narodowy), Franciszka Matuszaka (N. P. R.), Józefa Szczepanka, (P. P. S.), Józefa Śmigla i Ludwika Dolate (ugrupowania rolnicze), Piotra Walę (B. B.).

Zkolei przystąpiono do sprawozdań budżetowych za rok 1931/32 z pow. ostrowskiego i b. pow. odolanowskiego. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa budżetu szpitala powiatowego w Ostrowie, wobec którego Kasa Chorych zaległa z sumą 46 tys. zł. Poszczególni mówcy wyrażali wątpliwość co do wyegzekwowania tej sumy, gdyż Kasa Chorych zadłużona jest na ogólną kwotę 1.300.000 zł. Wpłynął wniosek, aby wspomniane 46 tys. zabezpieczyć hipotecznie na nieruchomości Kasy Chorych. W toku dyskusji stwierdzono, że mimo ciężkich warunków w miejscowej Kasie Chorych pracują ludzie, pobierający podwójne, a nawet potrójne pobory.

Przy omawianiu sprawozdań kasowych z b. pow. odolanowskiego wielkie zainteresowanie wywołało sprawozdanie z działalności Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności za r. 1931. Dowiedziano się m. in., że w okresie „radosnej twórczości", w r. 1927, kupiono na rachunek Kasy samochód dla ówczesnego starosty za sumę 13.650 złotych. Do tej kwoty doszły corocznie preliminowane odpowiednie sumy na amortyzację oraz remont. Kiedy zlikwidowano powiat odolanowski, zlikwidowano również samochód pana starosty, sprzedając go na licytacji za sumę 1.500 zł. Tymczasem pod rubryką „ruchomości kasy" podana jest wartość samochodu 8.119 zł.

Po 7-godzinnych bardzo ożywionych obradach zebranie zamknięto.

Należy stwierdzić, że reklamowany przez B. B. sojusz z rolnikami i utworzony „klub rolniczy" rozbił się na samym wstępie. W ten sposób nadzieje „sanacji" zawiodły na całej linji.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WSPOMNIENIA KOLEGI JANA KASPROWICZA

W wydanych przed kilku dniami „Wspomnieniach"*) swoich Teodor Filipowicz, z zawodu kupiec (z akademickiem filologicznem wykształceniem) podaje nam sporą garść ciekawych szczegółów o poznańskich czasach szkolnych Kasprowicza a zwłaszcza o sympatjach, jakiemi młodziutki poeta darzył pannę Śliwińską. W tym samym czasie uczęszczali do gimnazjum Marji Magdaleny, które zawsze obfitowało w wychowanków bardzo wybitnych: biskup Antoni Laubitz, prezes Polskiej Akademji Umiejętności dr. Kazimierz Kostanecki, śp. Władysław Rabski, zmarły właśnie Maciej Wierzbiński i inni.

Mimo przerwania studjów językoznawczych u Nehringa we Wrocławiu i przerzuceniu się do zawodu kupieckiego, autor „Wspomnień" i nadal interesował się żywo polskim ruchem literackim. Znajomość z Kasprowiczem ułatwiła mu zbliżenie się do Młodej Polski, bawiącej na wywczasach letnich w Zakopanem. W Połądze poznał autora Tadeusza Micińskiego i jego ekscentryczności. Na ten ciekawy okres naszego przedwojennego życia umysłowego pada ze „Wspomnień" Filipowicza niejeden promień światła charakterystycznego.

Zawód kupiecki rozpoczął autor na obczyźnie. Pracę swoją w wielkiej firmie hamburskiej, uprawiającej handel transoceaniczny na ogromną skalę, opisał z wielkim rozmachem. Kto ciekaw, jak żyli przed wojną patrycjusze hamburscy, wydający po ćwierć miljona marek na gospodarstwo domowe rocznie, jak chłopcy do posyłek stawali się multimiljonerami, jak tych miljonerów zarząd giełdy hamburskiej skutecznie uczył punktualności zagrożeniem kary w wysokości... 25 fenygów za spóźnienie się, niech zajrzy do książki Filipowicza.

Pod względem naukowym najcenniejszym jest rozdział trzeci „Wspomnień", mówiący nam o życiu zbiorowem Polonji hamburskiej, składającej się przeważnie z robotników. Rozdział ten został napisany już w Hamburgu, a nie, jak reszta, dopiero w ostatnim czasie. Przyszły historyk wychodźtwa naszego w Niemczech będzie więc mógł stąd czerpać całemi garściami informacje niezmiernie ciekawe a precyzyjnie podane.

Znacznie więcej, niż połowa książki, mówi nam o pracy autora w kraju. Przenosimy się z Hamburga do Poznania. Ogromny kontrast pomiędzy największem niemieckiem emporjum handlowem, operującem swojemi interesami gospodarczemi całą naszą planetą, a Poznaniem z przed laty trzydziestu i jego skromnym, uzależnionym od Żydów handlem polskim, wybitnie prowincjonalnym, kreśli nam autor w sposób bardzo interesujący a nawet, można powiedzieć, rewelacyjny. Wszak zapatrzeni w przedwojenne cyfry naszych oszczędności bankowych nie przeczuwaliśmy nawet, jak słabą w rzeczywistości zajmowaliśmy pozycję w porównaniu z potentatami niemieckimi i żydowskimi w samym choćby Poznaniu. Po przeczytaniu wywodów Filipowicza zrozumiemy w całej pełni, jakim ratunkiem dla naszego życia gospodarczego było odzyskanie niepodległości, które Żydów i Niemców skłoniło do dobrowolnego wycofania się i oddania potężnych placówek handlowych, przemysłowych i finansowych w nasze ręce.

Z niemałym rozmachem opisuje autor rozkwit naszego powojennego życia gospodarczego, którego sam magna pars fuit, i jego nowolne zamieranie z winy katastrofy, którą obecnie przeżywamy. Z życia tego wycofał się autor już przed kilku laty. Jednakże obraz, który kreśli, nie jest beznadziejny. Wszak znaczną część winy obecnego upadku autor przypisuje brakowi fachowości u kierowników najważniejszych przedsiębiorstw, bezgranicznej naszej lekkomyślności w zakładaniu nowych towarzystw akcyjnych i żądzy łatwego i szybkiego dorobku. Wad takich wyzbyć się można, a więc — sursum corda!

Dr. A. Wojtkowski.

Poznań.

*) Teodor Filipowicz „Moje wspomnienia (1860 – 1932)" Poznań, 1933 Skład gł. Dippel 8° 1. XII, 195.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Poznańskie Towarzystwo Filozoficzne odbędzie XLIV zebranie Naukowe we środę, 25 stycznia r. b., o godz. 20 tej w sali 22ej Coll. Minus. Na porządku obrad — odczyt ks. dr K. Kowalskiego, prof. Seminarjum Duchownego w Gnieźnie pt. „Kongres tomistyczny w Pradze".

KRAJOZNAWSTWO

Wielkopolanie na balu „Braci Puszczańskiej". Co roku odbywa się w Puszczy Białowieskiej bal pod powyższą nazwą, urządzany przez Stowarzyszenie uczniów państw. szkoły leśniczych. W tym roku przypada ta zabawa na dzień 4 lutego, więc na jeden z dni poświęconych zwiedzaniu Puszczy Białowieskiej przez wycieczkę, zorganizowaną z ramienia naszego oddziału Polskiego Tow. Krajoznawczego. Puszczę będą uczestnicy zwiedzali na saniach — jak donosiliśmy — przebywając szlichtadą około 150 kilometrów a śnieg jest teraz w Białowieży wspaniały. Po takiej sannie wieczór na sali tanecznej i to w samem sercu puszczy, będzie wrażeniem niezapomnianem. Przypominamy, że jeszcze można zapisywać się na uczestników wycieczki, a to w oddziale Tow. Krajoznawczego przy ul. Focha nr. 18 telefon 71 52, koszt zaś wyprawy nie przeniesie ze wszystkiem 70 złotych. Do programu zwiedzania puszczy saniami przybywają coraz nowe szczegóły, np. w drugim dniu pobytu ma być zwiedzona największa w Polsce fabryka suchej destylacji, szkoła rzemieślnicza w Hajnówce, oraz terpentyniarnia. Bal odbywa się w Pałacu Prezydenta Rzplitej.

LITERATURA

Sowiety — Gorkiemu. W Moskwie urządziło muzeum literackie przy bibljotece publicznej imienia Lenina wielką wystawę ku czci Gorkiego, z okazji 30-lecia jego działalności pisarskiej. Zajmuje ona cztery wielkie sale i jest oczywiście ułożona tak, aby przedstawić Gorkiego w charakterze pioniera rewolucji bolszewickiej. Pozatem osobne grupy eksponatów mają za przedmiot Gorkiego jako dramaturga, jako przedstawiciela sowieckiej literatury zagranicą (gdzie chętnie i dłużej przebywał, niż w Rosji, jak wiadomo) wreszcie jako inicjatora i kierownika różnych publikacyj wielkiego wymiaru np. „Historji wojen domowych", „Historji fabryk" itp. Osobne miejsce zajmuje historycznie ujęty stosunek krytyki rosyjskiej do młodego a szybko rozsławionego pisarza. Ostatnią salę zajmuje pięćdziesiąt witryn i gablotek, w których rozmieszczono dzieła Gorkiego w różnych wydaniach rosyjskich i obcojęzycznych oraz kinografję. Okazuje się przy tem, że Gorkij był najczęściej portretowanym ze wszystkich pisarzy rosyjskich, nawet częściej od Tołstoja.

MUZYKA

Dr. Henryk Opieński został obrany prezesem lozańskiej sekcji stowarzyszenia „Nouvelle Société Suisse de Musique". Stowarzyszenie to ma rozgałęzienia po całej Szwajcarji, centrum zaś w Bazylei.

WERNISAŻ U „PRZYJACIÓŁ"

W niedzielę w południe zebrali się miłośnicy plastyki w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych, gdzie odbyło się otwarcie nowej wystawy. Składają się na nią głównie dwa pokazy zbiorowe: Wandy Chełmońskiej, która po raz pierwszy występuje w Poznaniu z większą kolekcją swoich dzieł oraz Rafała Malczewskiego.

Licznie przybyli goście oglądali z zainteresowaniem wystawę do której oczywiście powrócimy obszernie w uwagach, skreślonych przez naszego sprawozdawcę prof. Jana Mrozińskiego.

Cenne gobeliny pójdą zagranicę? Z Wilna piszą nam: Prawdziwą okazała się, niestety wiadomość, że kurja arcybiskupia sprzedaje zagranicę dziesięć cennych gobelinów z XVII wieku. Ks. arcybiskup Jałbrzykowski oświadczył delegacji związku towarzystw kulturalnych wileńskich, że pozwolenie na wywóz już ma i że w razie, gdyby Kurja potrzebowała dalszych funduszów na remont bazyliki, w tak m razie gobeliny wywiezie i sprzeda. Delegacja zwróciła się w tej sprawie do wojewody i prezydenta miasta. „Dziennik Wileński" oświadcza, że społeczeństwo powinno wzmóc ofiarność na remont bazyliki, a jeżeli napłynie dość poważna kwota, to gobeliny wywiezione nie będą. (zw)

RUCH REGJONALISTYCZNY

Kaplica zamkowa w Cieszynie według dawnych podań miała być założoną już w 810 r. przez trzech synów księcia Polan Leszka III. Obecnie rozpatrując tę sprawę ks. Oskar Zawisza dochodzi do wniosku, że było to niemożliwem i na podstawie badań porównawczych dowodzi, że mogła ona powstać w początku XII w. Ciekawe te wywody autora są ilustrowane widokami Cieszyna XVII i XVIII w., oraz samej kaplicy w czasach obecnych. Wywody te zostały zamieszczone w regjonalnym kwartalniku p. t. „Zaranie Śląskie" za IV kwartał ubiegłego roku. Oprócz wspomnianej rozprawy w omawianym zeszycie znajdujemy szkic o działalności i próby pióra śląskiego poety regjonalnego Emanuela Imieli oraz bardzo ciekawe wiadomości o dziesięcioleciu teatru polskiego w Katowicach. Zamykają ten zeszyt materjały ludoznawcze, kronika, recenzje i przegląd muzealny. (J. St.)

SZKOLNICTWO

Świadomość płciowa dzieci. Zagadnienie to omawia w nr 1 „Szkoły" ks. Henryk Werwiński. Podstawą rozważań jest książka W. Schweisheimera p. t. „Die Liebe — nur eine Krankheit?" Autor wyraża pogląd, iż podstawowe dane z życia seksualnego powinni rodzice przyswoić dziecku w 6 lu 7 roku życia. Chodzi tu przedewszystkiem o to, by ustrzec dziecko przed przejmowaniem tych rzeczy od starszych, często zepsutych dzieci. Autor zdaje sobie sprawę z trudności które wiążą się z zagadnieniem i sądzi, że pogląd jego spotka się ze sprzeciwami. Zapytuje jednak: czy nie lepiej będzie podjąć racjonalne uświadamianie niż narzekać na zepsucie młodzieży. (St. N.)

„SĘDZIOWIE" WYSPIAŃSKIEGO I ICH PRAWDZIWE ZDARZENIE

Z Warszawy piszą nam:

Obiegła pisma tutejsze wiadomość, że zostało odkryte prawdziwe zdarzenie, które posłużyło za tło tragedji Wyspiańskiego „Sędziowie". Miało to stać się w ten sposób, że w Stanisławowie, w starych, na spalenie przeznaczonych aktach sądowych, znaleziono historję rozprawy, przeprowadzonej w r. 1899 z powodu morderstwa, dokonanego w karczmie we wsi Jabłonica na służącej karczmarza, Jewdosze Abramczuk. Bronił oskarżonego Natana Marmarosza, handlarza bydła, adwokat stanisławowski dr. Leon Bibring. Marmarosz został uwolniony. Syn tegoż adwokata, dr. Juljusz Bibring, jest obecnie sędzią okręgowym w Nowym Sączu i zwrócił uwagę sądu stanisławowskiego na ową rozprawę i jej akta, które teraz, na zarządzenie ministerstwa sprawiedliwości, będą przesłane do ministerstwa oświaty.

Donoszę o tem i dla tego także, iż zdaje mi się że w swoim czasie Dział Kultury i Sztuki sprawę tę był poruszył. T. W.

Nasz korespondent nie myli się. W r. 1929 w numerze wigilijnym „Kurjera Poznańskiego" Dział Kultury i Sztuki zamieścił artykuł p. sędziego Jana Nowakowskiego, zatytułowany: „Sędziowie rozegrali się we wsi huculskiej Jabłonicy". Sędzia Nowakowski powtórzył szczegóły, otrzymane w swoim czasie od śp. Rodzynkiewicza adwokata w Poznaniu, a poprzednio sędziego w Delatynie — szczegóły zupełnie identyczne z przybiegiem wydarzeń, podanym teraz przez dzienniki. Następnie 1 lutego 1930 przyniósł Dział Kultury i Sztuki obszerne i dokładne streszczenie aktów sądowych w tej sprawie, podane przez Adama Grzymałę-Siedleckiego. Jeszcze w r. 1928 studjował mianowicie Siedlecki w sądzie stanisławowskim akta sprawy Natana Marmarosza i zestawił ich treść szczegółowo z akcją „Sędziów", wykazując w czem Wyspiański od rzeczywistości się odchylił i w czem ją poetycko uzupełnił. Dodał też, że Wyspiański zaznajomił się z przebiegiem rozprawy stanisławowskiej w r. 1902 w Delatynie, gdzie bawił latem u swego szwagra.

Wynika z tego, że sąd stanisławowski nie potrzebował być informowany teraz dopiero o istnieniu aktów sprawy, stanowiącej podkład „Sędziów", gdyż od Grzymały-Siedleckiego o tem w sądzie wiedziano. Rewelacje „Kurjera Poznańskiego" znalazły wówczas mocne echo wśród badaczy Wyspiańskiego i w prasie, należało więc spodziewać się, że departament sztuki w ministerstwie oświecenia aktami stanisławowskiemi się zajmie. Dobrze, że stało się to chociaż obecnie, po „odkryciu" stanu rzeczy, dawno przez Dział Kultury i Sztuki opisanego i ustalonego.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

TADEUSZ ŻUK-SKARSZEWSKI

Kraków, 22 stycznia.

Znów ubyła nam jedna charakterystyczna i wielce wartościowa postać przedwojennego Krakowa, tego, który był ośrodkiem polskiej kultury artystycznej. Umarł Żuk-Skarszewski. Kto z Krakowian nie znał tej „głowy petyhorca" która raz ujrzana, pozostawała trwale w pamięci swym sępim profilem i ognistem spojrzeniem oczu, lecącem z pod krzaczastych brwi? Malowali go, rytowali i rzeźbili po wiele razy nasi najświetniejsi. Portret rysunkowy Wyczółkowskiego, maska rzeźbiona Laszczki należą do arcydzieł tamtej epoki. Bije z nich ten rozmach i ta zagończykowska fantazja, która cechowała bujne życie Tadeusza Żuka-Skarszewskiego i do ostatnich czasów nic na intenzywności nie straciła.

Skarszewski był dziennikarzem, publicystą i literatem, ale nie odrazu do tego przyszedł. Syn rodziny ziemiańskiej, na Podhalu osiadłej, studjował prawo, i zrazu w jakiemś ministerstwie wiedeńskiem biurka urzędniczego próbował. Przy niezwykłych zdolnościach i wiedzy, byłby napewne do „ekscelencji" doprowadził, lecz mało mu się to stąpanie w awansowym ogonku podobało. Zawołany jeździec, koniarz, myśliwy, sportsman różnych autoramentów, odrazu na wstępie karjery bywał częstszym gościem na turfie i przy „tir aux pigeons", niż w biurze, do czego scheda rodzinna — Przyszowa to był majątek niemały — walnie mu dopomagała. Równorzędnie palił się do sztuki i do literatury, teatry i muzea odwiedzał jeszcze częściej, niż stajnie i totalizatora. I tak się stało, że gdy przemierzył Europę wzdłuż i wszerz i gdy przed dziesiątkami lat wylądował pewnego poranku w Paryżu, już jako skromny funkcjonarjusz Bibljoteki Polskiej przy Quai d'Orleans, zaczął próbować publicystyki i trafił na swoje właściwe powołanie.

Nawet starszym dziennikarzom naszym niezawsze wiadomo, że Skarszewski był pierwszym polskim „interwiewerem" i bodajże z Sienkiewiczem w Paryżu bawiącym, rozmowę taką spisał dla „Kraju" petersburskiego. Urodzony redaktor, jakim był Erazm Piltz, musiał poznać się na urodzonym dziennikarzu, jakim był Skarszewski. Zaangażował go na korespondenta, potem wysłał do Ameryki na objazd środowisk wychodztwa polskiego, potem ściągnął do Petersburga i zastępstwo swoje w redakcji „Żukowi" powierzył. Tam upłynęły Skarszewskiemu najpłodniejsze lata. Ale i w Krakowie, gdzie w pierwszych latach tego wieku się osiedlił, był czynny nieustannie. Napisał dwie pyszne powieści: „Rumak Światowida" (historja emigrancka) oraz „Pustka" (fantastyczna powieść na tle ruin Kartaginy) ogłaszał studja estetyczne o malarzach (Stanisławski, Ruszczyc, wstęp do „Dzieł Malarskich Wyspiańskiego") pisywał artykuły z najprzeróżniejszych dziedzin, zawsze pełne werwy i dowcipu a podszyte gruntowną wiedzą uczestniczył w całem bujnem życiu Krakowa z przed ćwierci wieku, był młodzieńczo żywy i poprostu niestrudzony.

Podczas wojny należał do najbliższych przyjaciół „Głosu Narodu". W pierwszych latach niepodległości upatrzono go na organizatora propagandy w Stanach Zjednoczonych. Udał się tam posłusznie i sprawił się znakomicie, kładąc niemałe zasługi. Po paru latach odwołany, wrócił do Krakowa i żył w powszechnym szacunku i sympatji, zawsze czynny i niesyty pracy umysłowej, mimo siedmdziesięciu czterech lat wieku. Jeszcze na obchodzie Wyspiańskiego wygłosił w Akademji Sztuk Pięknych wspaniałe, tętniące życiem przemówienie do młodzieży malarskiej. Teraz go już zabrakło między nami. Żegnamy go z najgłębszym żalem i wspomnienie jego w sercach przechowamy. K. T.

Jutro:

PIEŚŃ W EPOCE „SZLAGIERA"

przez

prof. Stanisława Wiechowicza.

Książki nadesłane

Stanisław Maciaszek: Płomienna dusza" Adam Mickiewicz" Studium psychologiczne. Poznań 1933. Wyd. J. Jachowski. Księgarnia Uniwersytecka.

Wśród poławiaczy pereł

W porcie Massawa (na wybrzeżu wschodniem Afryki nad morzem Czerwonem) — pisze pewien korespondent angielski — widziałem po raz pierwszy poławiaczy pereł. Jadłem obiad w hotelu kiedy dosiadł do mego stolika pewien ..., który po szklance wina rozpoczął ze mną rozmowę. Był to handlarz pereł

— Chciałby pan zobaczyć kilka pereł — zapytał, wydobywając równocześnie z kieszeni marynarki kilka zwitków czerwonych. Rozwinął jeden z nich. Zobaczyłem wspaniałą białą perłę, lśniącą przepysznym blaskiem.

— Proszę ją zbadać, rzekł handlarz a przekona się pan, że jest ona bez skazy

Miał rację, a cena? Pięćdziesiąt funtów. Uśmiechnąłem się, potrząsając głową. Grek sięgnął pospiesznie po perłę i schował ją do kieszeni. Następnie pokazywał mi inne perły, czarne, różowe seledynowe i śnieżnie białe. Był w nich mały majątek. Czarna fascynowała mnie. Rozpoczęły się targi. Po godzinie oświadczyłem mu, że cena jest za wysoka. Dla tej perły, odpowiedział Grek, żadna cena nie jest za wysoka. Troje ludzi zapłaciło za nią swem życiem. Na moje zdumione pytanie, Grek opowiedział mi tę przejmującą historję.

Nurkowie pracowali w pobliżu małej wysepki Dalak niedaleko portu Massawa. Jeden z nich, ze szczepu Somali, skoczył z pokładu statku do morza by dotrzeć do rafy koralowej, na której widniało kilka muszli. Już był rękę wyciągnął po największą z nich, kiedy ta z błyskawiczną szybkością wkleszczyła mu palce. W tej samej chwili nogą potrącił o inną olbrzymią muszlę, która się chciwie zamknęła. Kiedy po kilku minutach zauważono nieobecność nurka, rzuciło się natychmiast dwóch jego ziomków do morza dla ratowania go. Znaleźli go. Nożami swemi otworzyli muszlę i wyswobodzili mu nogę.

Kiedy wypłynęli znowu z martwym już towarzyszem na powierzchnię wody, zjawił się nagle rekin. Zamąciła się woda, rozległ się krzyk przeraźliwy i jeden z nurków znalazł się w paszczy drapieżnika. Drugiego wraz ze zwłokami topielca wydobyto na pokład statku. Ręka martwego murzyna wciąż jeszcze znajdowała się w kleszczach muszli. Kiedy tę otwarto, znaleziono w niej ową czarną perłę.

— A trzecia ofiara, zapytałem?

Gdy żona nurka, porwanego przez żarłacza, dowiedziała się o tem, pochyliła tylko głowę, poczem udała się do chaty swej, w której od trzech miesięcy żyła w szczęśliwem małżeństwie. Z całą chłodną rozwagą sięgnęła po nóż na ścianie i wbiła go sobie w serce.

Grek ukończył swoją historję i zapatrzył się w pustą swoją szklankę. Zażądał on 60 funtów za tę perłę trzech ofiar — po 20 za każdą.

Wyraziłem życzenie zobaczenia kilku z tych poławiaczy pereł. Grek zabrał mnie wieczorem do pewnego arabskiego domu handlowego w Massawie. Na niskiej ławeczce przed domem glinianym siedziało skulonych kilka postaci wymizerniałych. Dwaj z nich byli oślepli, trzej inni ogłuchli zupełnie. Na twarzach ich widniał nieśmiały uśmiech ludzi udających że rozumieją, co się do nich mówi. Spytałem jak dawno ci ludzie są ślepi. Około 3 lat ob jaśniał mnie Grek. Lecz mimo to w dalszym ciągu zajmują się szukaniem pereł. Niektórzy z nurków sami pozbawiają się słuchu, by nie mieć w uszach bezustannego szumu głębin morskich. Specjalną sztuką jest wstrzymywanie oddechu. Skoro rzucają się do wody, zamykają nos klamrą, a do nóg przywiązują ciężar. Niektórzy z nich potrafią wytrzymać pod wodą przeszło dwie minuty. Po każdej takiej wyprawie w głębie morskie nurka ogarnia zupełne wyczerpanie. Życie ich jest krótkie; najdalej po dziesięciu latach z zdrowych ludzi pozostają już tylko ruiny.

A czy dużo zarabiają? Grek wzruszył ramionami. Są oni wszyscy beznadziejnie zadłużeni. Dlatego w dalszym ciągu nurkują. Ojcowie ich byli zadłużeni, a synowie usiłują spłacić ich długi. Jest przyjęte że poławiacze pereł finansują statek i kapitana, zajmującego się połowem pereł. Handlarz pereł dostarcza żywności i potrzebnych przyborów. Nawet kapitanowie są zadłużeni. Statek, zajmujący się połowem pereł, poznaje się po smrodliwym zapachu, rozchodzącym się z niego. Niektórzy poławiacze pracują grupami i zabierają ze sobą kosze, umocowane na linach. Handlarze wyzyskują ich straszliwie. Niejedna perła przeszła na własność handlarza za cenę kilkuset złotych a przyniosła mu zysk dziesięciokrotny. W październiku 1929 r. wydobył nurek w zatoce perskiej perłę wartości 50 000 funtów. Ironja losu zrządziła, że nurek oszalał, zanim jeszcze statek dobił do lądu. W i P

Nowa próba zdobycia M. Everestu

Wkrótce wyruszyć ma czwarta ekspedycja dla zdobycia dotychczas niedostępnych szczytów Mount Everestu w Himalajach, na granicy Tybetu, a jeśli ta impreza się uda, będzie to spełnieniem marzeń wszystkich alpinistów. Mount Everest wysoki jest na 8 840 metrów, a wszelkie próby pokonania go były dotychczas bezskuteczne i kosztowały dużo ofiar ludzkich. Po wojnie światowej podjęto trzy tego rodzaju próby, które zakończyły się tragicznie. W r. 1921 wyruszyła ekspedycja C. K. Howarda Buryego, w następnym roku druga ekspedycja pod kierownictwem generała Brucego, któremu udało się osiągnąć 7 100 metrów. W roku 1924 Bruce kontynuował swą ekspedycję, której udało się dojść do 8 600 metrów, ale jeden ze śmiałków, mianowicie pułk Norton stracił wzrok a drugi dr. Somervell ciężko zachorował. To jednak nie zraziło Jerzego Leigha Mallory'ego i A. Irvine'a do podjęcia dalszej próby. Śmiałkowie ci osiągnęli 8 540 metrów, ale z tej wyprawy już więcej nie wrócili. Oprócz nich straciło jeszcze życie 30 ludzi towarzyszących im w ekspedycji.

Nową wyprawę przygotowuje angielskie Towarzystwo Geograficzne wraz z Klubem Alpinistycznym, a na czele jej stanął Hugh Ruttledge, który zeszłego roku zdobył szczyt Nanda Devi w Himalajach. Towarzyszy mu dobrana grupa, składająca się z najlepszych alpinistów. Przygotowanie wyprawy poruczono firmie która już przygotowała ekspedycję z r. 1924. Największą troską było zaopatrzenie każdego uczestnika w sztuczne światło, oraz w odpowiednie okulary. Cały świat śledzić będzie z największem napięciem losy tej ekspedycji.

Gdy w Anglji narzeczony zerwie — płaci

Należy zwrócić uwagę na nową taryfę", stosowaną przez sądy angielskie w sprawach dotyczących rozczarowań narzeczeństwa. Dawniej — do trzech lat temu, niewierny narzeczony, oskarżony o złamanie przyrzeczenia małżeństwa, bywał zasądzony na około 2 tys. zł. które uważano za zupełnie wystarczające, by załagodzić wszelkie rany sercowe. Była to cena tańszego zabiegu chirurgicznego. Obecnie natomiast cyfra ta bywa podwajana i jeszcze gorzej. Sądy angielskie w roku zeszłym „uzdrowiły" za dwa miljony zł chorób sercowych u kobiet, co stanowi prawdziwy rekord w statystykach imperjum brytyjskiego. Pewna panienka z Brighton otrzymała 40 tys. zł. odszkodowania. Jakże musiała cierpieć, biedaczka! To jednak jest niczem w porównaniu z tem co musiał wycierpieć narzeczony, gdy mu odczytano wyrok! We wrześniu, w Londynie, za jedno tylko złamane serduszko, sąd najwyższy podniósł cenę odszkodowania aż do 100 tys. złotych! Chodziło widocznie o wielkie, olbrzymie serce. Zdarzyło się również, że pewna opuszczona niewiasta zaskarżyła .. nieboszczyka, lecz sąd uznał wypadek siły wyższej i tym razem przyznał skarżącej jedynie prawo płakania i wylewania potoków łez na grobie niewiernego, obok zapłacenia przytem kosztów sądowych. W przeciwieństwie do powyższych wypadków, serce płci brzydkiej nie występuje nigdy z pretensjami przed trybunał sądowy — z czego kobiety jednogłośnie wyciągają wniosek, że .. mężczyzna nie posiada serca! S F

Poglądowa walka z zabobonem

Istnieje w Chicago Klub do walki z zabobonem, który korzystając, że w bież. miesiącu przypadł piątek na feralną datę 13 go — uczcił okazale rzadką okoliczność feralnego dnia połączonego z tak złowrogą liczbą. Każdy z członków wymienionego klubu postarał się, by w tym dniu być trzynastym gościem na proszonym obiedzie u znajomych. Członkowie przez cały dzień posługiwali się ostentacyjnie jedną zapałką do zapalenia trzech papierosów, otwierali parasole wewnątrz mieszkania, porozbijali wiele luster, śpiewali przy stole podczas pierwszego śniadania, co w Ameryce uważa się za najpewniejsze ściąganie „pecha" — wreszcie postarali się by czarne koty przebiegały im drogę. Na bankiet, którym klub zakończył „uroczystości", przyniesiono liczne „maskotki" i talizmany przeciw nieszczęściu, które wśród ogólnej wesołości spalono na stosie w salonie przyjęć. Mimo tak wyzywającego „igrania z losem", nic fatalnego w tym „feralnym dniu" im się nie przytrafiło.

S. F.

Pieniądze z niczego

Codzień przybędzie Francji miljoner

Deputowany Taittinger wyłożył w Izbie francuskiej plan załatania dziesięciomiljardowego deficytu w budżecie francuskim za pomocą loterji. Stary to i znany środek. W wydaniu dep. Taittingera przedstawia się jednak, jako nowa metoda tworzenia majątku z niczego.

Otóż plan uszczęśliwienia Francuzów polega na tem, że wypuszczonych zostaje 12 miljonów losów po 100 franków każdy. Ciągnienie odbywa się codzień; codzień pada wygrana jednego miljona franków na jakiś los, codzień rano jeden obywatel Francji, posiadacz szczęśliwego numeru zostaje miljonerem; 30 miljonerów miesięcznie, 365 rocznie przybywa Francji. Pozatem co niedzielę padają wygrane „pocieszenia", dziesięć w sumie po 100 000 franków. W ten sposób co rok wypłaca loterja 420 miljonów wygranych. Koszty łącznie z wygranemi wyniosą 620 miljonów. Natomiast, jak oblicza projektodawca, rocznie wpłynie do skarbu państwa 10 do 12 miljardów franków za sprzedane losy, t. j. tyle, ile wynosi obecny deficyt budżetowy.

W tłumaczeniu na język arytmetyczny oznacza to, że wygraniu jednego miljona franków przez któregoś z obywateli francuskich będzie odpowiadała strata 28 miljonów franków, przegranych codziennie przez ogół ludności. Co rok zatem każdy Francuz przegra 4 do 5 proc. swojego dochodu, pojąc się nadzieją, że szczęśliwy przypadek pozwoli mu obudzić się pewnego poranku miljonerem.

Dobry wybór.

Znakomity chirurg wiedeński, prof. Gussenhauer, operował w swej klinice szwagra cesarza Franciszka Józefa. Operacja udała się. Po pewnym czasie do profesora zgłasza się adjutant operowanego arcyksięcia i melduje:

— Jego Cesarska Mość chciałby się poinformować, co pan profesor woli jako honorarjum: czy order Leopolda z Krzyżem, czy też 20 000 guldenów?

Profesor po chwili odpowiada:

— Proszę zakomunikować Jego Cesarskiej Mości, iż nie mogę odpowiedzieć od razu na łaskawą propozycję, muszę się zastanowić nad nią.

Adjutant odchodzi, po dwóch dniach zgłasza się ponownie.

— Co mam zakomunikować Jego Cesarskiej Mości.

A na to profesor:

— Zdecydowałem się. Proszę powiedzieć Jego Cesarskiej Mości, iż nie chcę ani orderu Leopolda ani 20 000 guldenów. Natomiast proszę o 40 000 guldenów.

(Bühne).

„Pod Pręgierz"

Świeżo wydany numer 2 miejscowego organu antyżydowskiego pod redakcją p. Jana Kuliga zawiera szereg artykułów i informacyj z dziedziny ruchu żydowskiego w naszem mieście. Ożywiają go liczne ilustracje. Pismo nabyć można u kolporterów i w kioskach; administracja ul. Kręta 24, tel. 20-97.

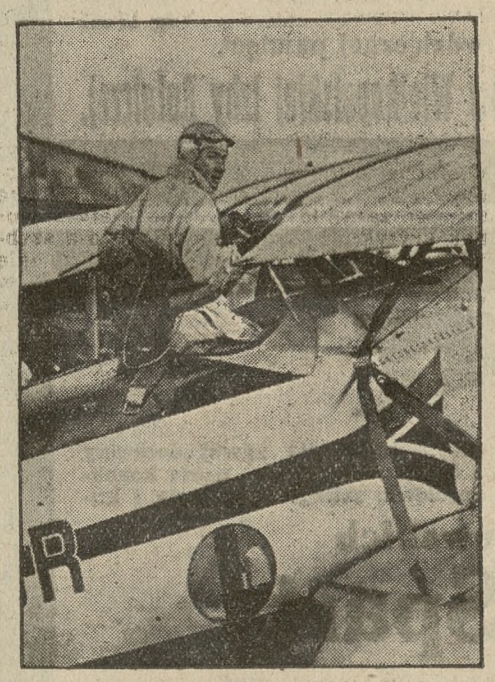

Lotnik włoski, kapitan Colaciochi, dokonał nowego rekordu, przebywając w powietrzu przez 45 minut... głową na dół.

RADJO

Środa, dnia 25 stycznia 1933 r.

Poznań (335 m) godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** giełda; godz. **14.15** kwadrans Tow. Ziem. Wielkop.; godzina **16.40** referat Stowarzyszenia Samopomocy Doraźnej w Poznaniu; godz. **17.00** tr. z Warszawy; godz. **18.00** „Wielcy mężowie świata" (I). „Mussolini" — wygł. p. J. Wiatr - Przewłocki; godz. **18.15** pogadanka gospodarcza — wygł. p. red. R. Fengler; godz. **18.30** „Przegląd czasopism"; godz. **18.45** „Geneza filozofji nowożytnej"; godz. **19.30** (W); godz. **20.00** koncert muzyki lekkiej; wyk.: Orkiestra Kolejowa pod batutą p. St. Sternalskiego; godz. **20.45** pieśni w wyk. p. L. Sawilskiej (sopran) i p. Kopczyńskiego (baryton); godz. **21.30** utwory muzyki rosyjskiej w wyk. prof. N. Padlewskiej (fort.); godz. **22.00** (W); godz. **22.15** sygnał czasu — komunikaty; godz. **22.30** muzyka taneczna.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** płyty gramofonowe; godz. **15.35** program dla dzieci; godz. **16.00** płyty gramof.; godz. **16.40** odczyt pt. „Ostatnia carowa rosyjska" — Wacław Rogowicz; godz. **17.00** płyty gramof.; godz. **17.45** „O potrzebie pomocy kulturalnej dla młodzieży pracującej" — p. St. Jabłbir; godz. **18.00** muzyka lekka z dancingu „Adria"; godz. **19.20** „Skrzynka pocztowa rolnicza" — inż. W. Tarkowski; godzina **19.30** feljeton literacki pt. „Władysław Orkan" — p. Wł. Korycki; godz. **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz. **20.00** koncert w wykonaniu orkiestry Jana Różewicza; godz. **20.50** wiadomości sportowe; godzina **21.05** recital skrzypcowy Stefana Frenkla; godz. **22.00** „Na widnokręgu"; godz. **22.15** płyty gramofonowe — piosenki w wykonaniu chóru „Juranda"; godz. **22.40** odczyt w języku nowogreckim pt. „Góry greckie i polskie" — p. Śliziński; godz. **23.00** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 19.35 muzyka lekka, 20.00 nowe elektryczne instrumenty muzyczne, 21.30 koncert wokalny, 23.00 muzyka taneczna; **Budapeszt** (550 m) 19.45 muzyka lekka, 21.00 koncert solistów, 21.45 gramofon, 23.00 orkiestra cygańska; **Praga** (489 m) 19.20 orkiestra dęta, 20.00 słuchowisko; **Wiedeń** (516 m) 19.30 koncert wokalny, 20.00 tr. z Berlina, 21.00 słuchowisko, 22.25 muzyka taneczna; **Beromuenster** 459 m) 20.00 „Don Pasquale" op. Donizettiego; **Rzym** (441 m) 20.45 tr. z opery.

Światło dzienne zawiera 52%
Światło elektryczne 95%

zbędne dla wzroku ultra-czerwone promienie

ZEISS
URO-PUNKTAL
SZKŁA

powstrzymują te promienie, wyrównując różnicę między światłem sztucznem, a dziennem. Chronią oczy od przedwczesnego zmęczenia i potęgują energję.

Nowe znacznie zniżone ceny!
Do nabycia u optyków fachowych.

Prospekty „Punktal" wysyła bezpłatnie fa. Carl Zeiss, Jena, lub Jeneralna Reprezentacja na Polskę, Warszawa, Moniuszki 2.

Pg 8 139 3.5

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Z. Fedyczkowska i J. Popławski w „Manon"

Zapowiedź występu dwóch znakomitych artystów opery warszawskiej wywołała zrozumiałe zainteresowanie publiczności poznańskiej. Kreacja p. Fedyczkowskiej w „Manon", w której występowała z Janem Kiepurą, sięga prawdziwej wyżyny sztuki scenicznej i wokalnej, a Jan Popławski — to zdaniem krytyki — najlepszy po Kiepurze odtwórca partji de Grieux. „Manon" w nowem wydaniu na naszej scenie zapowiada się jako wielki ewenement artystyczny w bież. sezonie. Orkiestrą dyryguje p. dyr. Wojciechowski.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Polskiej Młodzieży Katolickiej pod wezw. św. Kazimierza Poznań-Jeżyce.** Roczne walne zebranie odbędzie się 25 bm. o godz. 19.30 w salce parafjalnej przy ulicy Kościelnej 3.

— **Poznańskie Tow. Pływackie.** Zebranie odbędzie się w środę, 25 bm. o godz. 19.30 w sali p. Jarockiej, ul. Masztalarska. Na porządku obrad sprawa walnego zebrania.

— **Chór kościelny par. św. Marcina.** — Plenarne zebranie odbędzie się 25 bm. o godz. 20 na salce posiedzeń.

— **Stow. Rodzinne w Poznaniu.** Walne zebranie odbędzie się 26 bm. o godz. 19 w salce parafjalnej św. Marcina.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 21 bm. zgłoszono: Franciszek Ruloff, em. adjunkt kanc., 64 l. Anna Maciejewska, z domu Biskopówna, wdowa, 75 l. Krystyna Fintzlówna, 2 l. 4 mies. 20 dni. Zenon Pytlak, 4 l. 1 mies. 24 dni. Józefa Frankowska, służąca, 28 l. Tomasz Tomiak, ślusarz, 65 l. Małgorzata Rotnicka, z domu Seefeldówna, wdowa, 36 l. Stanisława Danielewska, 22 l. Józef Radwański, mistrz ceglarski, 50 lat. Czesław Teodor Szulc, aplikant sądowy, 33 l. Bronisława Kempfowa z domu Tomaszewska, wdowa, 81 l. Sylwester Nowak, 20 dni.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na ubogich miasta Poznania: N. N. dla najbiedniejszych 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 491.60 zł.

Na ognisko na „Wesołem Miasteczku" im. śp. ks. prof. Maślowskiego: N. N. 2 zł. Razem z poprzednio pokwitowanemi 72 zł.

Na zubożałą inteligencję: Mieczysławowie Kajkowscy zamiast wieńca na trumnę śp. Władysława Alkiewicza 20 zł. Razem z poprzednio pokwitowanemi 45 zł.

Dnia 23 bm. wypłaciliśmy zł. 60 złożonych składek w naszej administracji skarbnikowi Tow. „Stella".

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 23. b. m. rozstał się nagle z tym światem, ś. p.

Dypl. inż. Wacław Iwanicki

dyrektor Cukrowni Wierzchosławickiej.

Zmarły jako dzielny fachowiec, obdarzony przytem niepośledniemi zaletami charakteru, zaskarbił sobie szczerą sympatję i zaufanie wszystkich. Przemysł Cukrowniczy, którego organizacje Zmarły zasilał cenną współpracą żegna Go z głębokim żalem.

Eksportacja zwłok do Warszawy rozpocznie się w środę, 25. bm., o godz. 9,30 rano z Wierzchosławic. W piątek, 27. bm., o godz. 10 rano, odbędzie się w Warszawie w kościele św. Karola Boromeusza nabożeństwo żałobne, poczem zwłoki złożone zostaną na cmentarzu Powązkowskim. dg 2276

Zarząd Związku Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego.

Dnia 22 stycznia 1933 roku, rozstał się z tym światem członek-senjor i współzałożyciel naszego Zrzeszenia, ś. p.

Władysław Alkiewicz

Naczelnik Wydziału Leśnictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

W Zmarłym straciliśmy najzacniejszego kolegę i towarzysza pracy, który wybitnemi zaletami umysłu, kryształowym charakterem i szlachetnością serca zaskarbił Sobie u nas wszystkich głęboki szacunek, serdeczną przyjaźń i szczere przywiązanie. zg 17567

Zachowamy Go w trwałej i wdzięcznej pamięci.

Zrzeszenie Urzędników Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

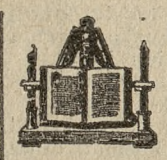

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
Cukrowni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Dnia 23 stycznia 1933 r., zakończyła pracowity żywot doczesny w 68 roku życia, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza kochana, najdroższa matka, siostra, babka teściowa, szwagierka, ciocia i kuzynka, ś. p.

z Chmielewskich

Marja Sparty

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 26 stycznia 1933 r., o godzinie 3.15 z domu żałoby, ul. Fabryczna 38, na cmentarz parafji Bożego Ciała w Dębcu, o czem donoszą Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążeni

dzieci i rodzina.

Msza św. za duszę ś. p. Zmarłej odprawi się w piątek dnia 27 bm., o godz. 8 rano w kościele Zmartwychwstania Pańskiego, oraz w sobotę, dnia 28. bm., o godz 9 rano w kościele Bożego Ciała.

Poznań, dnia 24 stycznia 1933 r. zg 17573

†

Dnia 22 stycznia 1933, o godz 6.15 zasnęła w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Olejami św., moja najdroższa żona, mateczka, siostra, bratowa, cioteczka, ś. p.

Karola z Roesnerów Arndt'owa

przeżywszy lat 49. Pogrzeb odbędzie się w środę, 25. 1. 33, o godz. 15.45 z kaplicy cmentarza farnego.

W ciężkim smutku pogrążeni

dg 2276 **mąż z synem i rodzina.**

Poznań, ul. Wrocławska 30. Schlauz Berlin
Najst. Zakł. Pog. P. Piasecki, Klasztorna 14. Tel. 27-69.

†

Dnia 23 stycznia 1933 r., o godz 2 po połud., zmarł po ciężkich cierpieniach, mój kochany mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, stryj i wuj, ś. p.

Jan Wiśniewski

mistrz zegarmistrzowski

przeżywszy lat 64.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona, dzieci i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 26 bm., o godz 15. z kostnicy cmentarza w Górczynie. Msza św. za duszę Zmarłego odbędzie się w piątek o godz 7 rano w kościele św. Marcina.

Poznań Plac Wolności 17, Leszno Rawicz, Łódź, Berlin zg 17572

†

W niedzielę, 22 stycznia 1933 r., zmarł, ś. p.

Władysław Ostoja-Alkiewicz

Filister Konwentu Lechia
Naczelnik Wydziału Leśnictwa Wlkp. Izby Rolniczej.

Konwent Lechia pogrążony w żałobie okrywa kirem swe barwy. Pamięć po nim zostanie na zawsze w sercach naszych Wszystkich filistrów oraz sympatyków naszego Konwentu uprasza się o wzięcie udziału w pogrzebie w dniu 25 stycznia br., o godz. 15 z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III. Pg 8142-4.9

Za Koło Filistrów Dr. Władysław Sokołowski
Za Konwent Janusz Filipiak.

Samochod

pięcioosobowa limuzyna sześciocylindrowy mało używany w doskonałym bez zarzutu stanie okazyjnie z dobrych rąk do nabycia. Wiadomość telefon 65-55. zg 17461

Kamienica

4-piętrowa w śródmieściu narożnikowa, stan budowlany pierwszorzędny, mieszkania 3 i 4-pokojowe, komorne tylko ustawowe, 5-pokojowe mieszkanie wolne, dochód 19300 zł sprzedam za 9 krotną cenę dzierżawy. Wiadomości udzieli **A. Zacharkiewicz, Poznań, ul. Kwiatowa 4. I.** zg 17519

Wspólnika

z kapitałem i ze współpracą **poszukuje w ększa fabryka wyrobów betonowych,** mająca zbyt zapewniony. Zgłoszenia pod **zg 17559** do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Gospodarstwo

prywatne 90 mórg ziemi kujawskiej budynki inwentarz kompletny bardzo korzystnie względnie zamiana na dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 65111

Maszyna do falcowania

półautomatyczna, najnowszej budowy, fabrykat Gebr. Brehmer, Lipsk, model „Eb H", format największy 84×116 cm., najmniejszy 26×36 cm., falcuje 4 razy, do elektrycznego zapędu, mało używana, bardzo korzystnie poniżej ceny wartości, na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zg 17479

Przeprowadziłem się
z ul. Dąbrowskiego na Aleje Marcinkowskiego 28, m. 9.

KAROL SUROWKA

rzecznik podatkowy

zaprzysiężony znawca księgowości, na okręg Sądu Apelacyjnego w Poznaniu. zg 17154

Ekspertyzy — regulacje ksiąg — podatków, bilanse

Chcąc skutecznie przeprowadzić reklamę

w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIEM

należy adresować tylko

Kurjer Zachodni

SOSNOWIEC, ulica Piłsudskiego 4.

CENNIK

nasion na rok 1933

wysyła bezpłatnie na żądanie.

EMIL FREEGE, Skład nasion

KRAKÓW, Lubicz 36/38. Tg 823

Propagandzistka

do przedsiębiorstwa branży mydlarskiej poszukiwana. Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne, władające językiem polskim i niemieckim. Zgłoszenia z fotografją i odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego pod zg 17568.

Ogrodnictwo

kupię w Poznaniu lub w pobliżu albo gospodarstwo obszaru około 30 do 40 morgów z dobrem zabudowaniem, nadające się do prowadzenia ogrodnictwa handlowego. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zg 17569

Motor

rop. 8—10 w dobrym stanie, mało używany, kupimy zaraz. Szczegółowe oferty z podaniem ostatecznej ceny.

Banaszkiewicz & Werwinski
Buk, Wlkp. ng 7528

Mieszkania

3—4 pokojowego szuka poważny lokator w centrum lub w pobliżu. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zg 17564**

DRUKARNIĘ

z maszyną pośpieszną, do krajania papieru, do szycia drutem **kupimy natychmiast.** Szczegółowe oferty kierować

SEMINARJUM ZAGRANICZNE
zg 2273 **Poznańce k/Nakła n/Notecią.**

LICYTACJA ZASTAWU

W czwartek, 26 stycznia 1933, od godz 11 począwszy, sprzedawać będę we firmie C. Hartwig, ul. Towarowa 15/20 na odpowiedzialność zainteresowanych, najwięcej dającemu za gotówkę:

3000 kg. fasoli białej, 5 skrzyń herbaty, 2 skrzynie porcelany, większą ilość obrazów oryg. znanych i wybitnych malarzy polskich, partję kapeluszy damskich (słomkowych), motocykl bez motoru, różne meble i sprzęty pokojowe, kuchenne i gospodarcze oraz inne przedmioty. Pg 8141-4.7

Bruno Trzeczak

zaprzys. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. W. Garbary 34 — Telefon 21-26.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, dnia 25 stycznia br., o godzinie 10, przy ul. Szyperskiej 16, sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę **16 rur 2 calowych ocynkowanych, 11 rur patent. różnej wielkości, 18 skrzyń cegieł termolitowych dużych, 25 worków sznurów z odpadków jedwabiu, 5000 kg. asbestowego proszku, 3 pęczki a 100 m sznuru izolacyjnego z korkiem, 10 m² korka izolacyjnego 12 cm. grubości, 720 sztuk zlobków korkowych.**

Towary te można oglądać kilka minut przed rozpoczęciem licytacji. zg 17565

Kochaniewicz, komisaryjny kom. sąd., Poznań, ul. Grobla 13 m. 7.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 26 bm., o godz. 11, w maj. Biernatki, pow. śremski, sprzedawać będę publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

26 sztuk warchlaków — tuczników oraz samochód ciężarowy marki Ford. ng 7295

Pietruszewski, kom. Sądu Grodzk., Poznań, pl. Wolności 9.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Dom
III. piętrowy Górczynie wpłaty 15 000 sprzeda Juska Woźna 14. m. 4. zdg 68 477

Maszyny do pisania
dobre, tanie Skóra S-ka Aleje Marcinkowskiego 23. Pg 7838-53.156

Młyn parowy
(elektryczny) nowobudowany dwudziestotonnowy w pszennej okolicy Pomorza — dużo wymiany — piękne mieszkanie okazyjnie na sprzedaż lub dzierżawę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 373

Łóżeczka
dziecięce lampy elektryczne wyprzedaje połowa ceny fabrycznej. Staszewski Wyspiańskiego 15, skład sprzętów. zdg 67 502

Używane pianina
poleca tanio z gwarancją B. Sommerfeld skład fabryczny pianin. Poznań, ul. 27 Grudnia 15. ng 6 968

Letnisko
i kąpielisko dobrze zaprowadzone, piękne położenie, jezioro, las, góry, stacja na miejscu korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Bilge Leszno Wlkp ng 7 441

Akumulatory tanio
naprawia wymienia ładuje Ogniwo Poznań Wielkie Garbary 19 telefon 26-34. Pg 7837-3.71

Meble
tanio wprost z składnicy poleca K. Bakoś ul. Wenecjańska 1. Most Chwaliszewski, przy krzyżu. zdg 62 944

Książki
teologiczne, matematyczne, przyrodnicze na sprzedaż Oferty Kurjer Poznański zdg 68 489

Fretkę
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 447

Radjo
Telefunken 3 lamp. komplet tanio sprzedam. Chwaliszewo 69 skład obuwia zdg 68 454

Skład
kolonjalny sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 68 455

SKF
Łożyska kulkowe rolkowe. Cenniki wysyłamy bezpłatnie. Poznań Gwarna 20. zdg 68 432

Skład kolonjalny
dobrem położeniu sprzedam z powodu zamążpójścia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 68 426

Domek
w Swarzędzu tanio sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 68 424

Jadalnia
solidna 700. Stolarnia. Bukowska 9. zdg 68 415

Futro
do podróży (czarne barany) tanio. Ostroroga 21 od 12—4. zdg 68 405

Fortepian
antyk sprzedam, Ostroroga 21 od 12—4. zdg 68 406

Sprzedam
narty długość 2 mtr. i łyżwy nr. 28. Wały Leszczyńskiego 2 mieszkanie 9. zdg 68 471

Parcelę
ulica Promienista 1 028 mkw., oparkaniona, drzewostan, woda sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 609

Akwarjum
Madalińskiego 2, m. 31. zdg 68 599

Restaurację
pełna koncesja, mieszkaniem — sprzedam Powód choroba. Zgłoszenia Poznań Ratuszowa 31. zdg 68 560

Stare
wygrane skrzypce i nowe pianino sprzedam. Kręta 24, skład kolonjalny. zdg 68 526

Książki
powieściowe celniejszych autorów ładnie oprawne około 200 tomów encyklopedje Orgelbranda sprzedam tanio. Wiadomość grzeczności F-ma Ruszkowski. Półwiejska 6. zdg 68 035

Futro
męskie 50 zł. Maciejewska Wały Zygmunta Augusta 2 suterena. zdg 68 536

Lokomobila
Th. Flöthera 12—15 H. P., 6 atm gotowa sprzedam zamienię na objekt wartościowy korzystnie. Pocztowa 31 a Osiński, tel. 53 33. zdg 68 074

Skład
kolonjalny zaprowadzony mieszkanie magiel sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 539

Sprzedam
kompletne lub części urządzenia kina, prąd własny w powiatowem mieście. Zgłoszenia Kurjer Pozn ng 7 527

Skład
tow. spożywczych, mieszkaniem w dobrej dzielnicy bez konkurencji powodu choroby korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański, Stary Rynek. r 5 138

Fiat
503 złotych 300 Ford karetka 900 sprzedam „Autopark" Przemysłowa, narożnik Wujka. zdg 68 540

Składnica nabiału
zaprowadzoną centrum nadająca się na kolonjalkę tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 687

Fortepian
lustro, filary, obraz św. olejny, bufet kuchenny Nowacki, Strzelecka 31. zdg 68 683

Skrzypce
lepsze dla amatora tanio. Łąkowa 14, m. 22. zdg 68 677

50
mórg gospodarstwo 5 km od Poznania, ziemia pszenna sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 673

Interes
towarów krótkich przy Starym Rynku na sprzedaż. Zgłoszenia: Fischer Poznań Stary Rynek 91 zdg 68 642

500 m³
szczapów I. klasy odda zaraz. T. Jaruszewski Poznań Woźna 6, nr. telefonu 32-66. zdg 68 626

Ślubne
obrączki własny wyrób od 12 zł. Naprawa biżuterji. Chwiłkowski św. Marcin 40. zdg 68 622

„Majoran"
krusony do 300 kg do oddania. Wiadomość Zarząd dóbr „Grzeda", poczta Kulików obok Lwowa. zdg 68 663

Wózek
dziecięcy prawie nowy sprzedam Za Bramką 7, m. 20. Pg 8 140 4.6

Jadalnia
ciemny dąb, dobrze utrzymana sprzedam okazyjnie. Ogrodowa 11, m. 9, godz. 12—2 rg 5 137

5 KUPNA

Maszyny do pisania
tanie, używane kupuje za gotówkę. Oferty pod 3 8. do Agencji „Par" Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 Pg 7827/8 3.8/9

Piec
żelazny kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 68 666

Willę
przy 30 000 wpłaty kupię, Oferty tylko właścicieli do Kurjera Poznańskiego zdg 68 205

Srebro
złoto, porcelanę, bronzy kryształy meble kupuje „Lamus" Strzelecka 1. Pg 7 824 53.03

Aparat fotograficzny
albo kwit lombardowy kupię. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 449

Pianino
krzyżowe lub skrzydło kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 457

Pianino
kupię. Cena Kurjer Poznański zdg 68 569

Magiel
mały kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 68 509

Fotograficzny
aparat „Leica" model II. kupię. Oferty Frafis, Trzemeszno. ng 7521

Wannę
piec kupię. Młyna 18, m. 1. zdg 68 690

Do lodów
maszynę większą kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 639

6 KAMIENICE

Administrację
domów przyjmuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 429

Dom
nowy ośiem mieszkań dochód 5 000, cena 38 000, wpłaty 15 000, reszta kilka lat. Kossmann Fredry 6. zdg 68 484

Kamienicę
komfortową przy Parku Wilsona, dochód 35 000 sprzedam korzystnie, zamienię na mniejszą. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 612

Kamienicę
komfortową mieszkań a 4-3pokojowe, dochód 30 000 sprzeda Radowicz, Półwiejska 38a, m. 8. zdg 68 296

Parcela
700 m kw. Niegolewskich do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 572

Kamienicę
komfortową śródmieście dochód 16 000 sprzedam 120 000 wpłaty 60 000 reszta 52 lata. Gruszczyński Pocztowa 30 zdg 68 513

Kamienicę
w centrum miasta Poznania kupię przy odpowiedniej wpłacie. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 68 557

Kamienicę
składami, śródmieściu, dochód roczny 14 000 za 85 000 wpłaty 40 tys sprzedam. Popielski Skarbowa 17 parter telefon 24-47. zdg 68 259

Kamienica
trzypiętrowa Poznaniu 28 000 — wpłaty 15 000. Włoch Długa 5. zdg 68 523

Kamienicę
śródmieście masywną dzierżawa roczna 11 540. 60 000. wpłata 30 000 sprzedam. Tomczak, Wierzbięcice 31 zdg 68 688

7 PIENIĄDZ

3 000 do 5 000 zł
Przyjmę wspólnika do przedsiębiorstwa zbożowego i węgla który był zarazem zatrudniony w interesie za osobnem wynagrodzeniem prócz oprocentowania gotówki i zysku. Gotówka może być zahipotekowana, mieszkanie na miejscu. Zgłoszenia do Orędownika Wielkopolskiego pod n 7519.

Na I. hipotekę
majątku ca. 1 400 mórg dobrze zagospodarowanego w Wielkopolsce poszukuje pożyczki 70 000 zł lub mniej. Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 502

Poszukuję
pożyczki 4 000 zł na I. hipotekę. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 506

List
hipoteczny 14 000 złotych złocie kamienicy pupilarnej pewności sprzedam 10 000. Krzesiński, Piekary 8. zdg 68 628

5—7 000 zł
poszukuje przedsiębiorstwo handlowe, gwarancja hipoteczna — pewna. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 623

8 DO WYNAJĘCIA

Centrum
mieszkanie 6 pokojowe, przed ½ rokiem restaurowane komfortowe, słoneczna strona całe drugie piętro za 180 zł miesięcznie i za zwrotem kosztów przeprowadzki (500 zł) od zaraz lub od 1. 2. 33. do wydzierżawienia. Dwa wchody do mieszkania i dwa wchody z dwóch ulic o budynku. Nadaje się na mieszkanie połączone z biurem ewentl. dla lekarza którego w tej okolicy dotkliwy brak. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 68 211

Skład
przy pl. 8-to Krzyskim z dużem oknem wystawnem zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia: K Loga, ul. Słowackiego 18, telefon 66-89. Pg 7 350-49.83

5 pokoi
umeblowanych z komfortem korzystnie do oddania zaraz. Pocztowa 16 mieszkanie 11. zdg 67 141

Pięciopokojowe
mieszkanie z przynależnościami w centrum na parterze na biura lub mieszkanie wprost od gospodarza i 3 pokojowe w Lasku przy Poznaniu dogodny dojazd pięknie położone, zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 66 975

Sześciopokojowe
wynajmę. Działyńskich 7 m. 7. zdg 67 815

5 pokoi
pl. Mickiewicza wprost od gospodarza telefon 79-77 od 17—19 godz. zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 68 438

Słoneczne
czteropokojowe, łazienka przy Focha, komorne rok naprzód, tylko Wielkopolanowi wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 611

Trzypokojowe
centrum, czynsz 70 —, dwupokojowe 45 Informacje Szewska 11, mieszkanie 9. zdg 68 604

2
pokoje kuchnia, Wilda I. p., sypialka 750 zł. Dzierżawa 40 zł. Wskaże Świercz, Słowackiego 27. zdg 68 602

3 pokojowe
mieszkanie z meblami 2 500. Krasińskiego 14, m. 8. zdg 68 576

Mieszkanie
czteropokojowe w centrum zaraz do wynajęcia. Agenci wykluczeni Oferty Kurjer Poznański zdg 68 525

Restaurację
mieszkaniem wynajmę. Maszynarska 7, m. 7. zdg 68 614

2
próżna pokoje, łazienka, śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 692

Nowowybudowanej
willi przed Solaczem zaraz 2 pokoje kuchnia łazienka wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 629

Trzypokojowe
parter elektryczność kanalizacja 75.— płatnych miesięcznie Gwarancja regularnej zapłaty. Palacza 70. Burzyńska. zdg 68 625

2
pokojowe dzierżawa 60.— meblami 27 Grudnia 4, m. 4. zdg 68 670

9 SZUKA MIESZK.

Próżnego
pokoju małżeństwo od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 420

4—6 pokojowego
mieszkania zaraz lub później od gospodarza, zapłacę zgóry czynsz według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 458

Mieszkania
3 pokojowego I. piętro centrum. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 468

Poszukuję
2 pokoi z kuchnią łazienką od gospodarza czynsz rok zgóry po 50 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 68 516

1—2
pokoi i kuchni poszukuję za czynszem miesięcznym od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 632

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
dwa słoneczne pokoje z kuchnią (Dąbrowskiego) na 2 z przynależytościami lub 3 Oferty Kurjer Poznański zdg 68 601

11 POKOJE UMEBL.

Panu
wspólny 15.—. Ogrodowa 15 mieszkanie 16. zdg 65 780

Pokój
do wynajęcia. Działyńskich 8. — III. lewo. zdg 68 381

2 osobowy
pokój wynajmę zaraz (gaz) z światłem kawą herbatą i opałem 55 zł. Mickiewicza 7 mieszkanie 9. zdg 66 912

Wrocławska 5
mieszkanie 4. zdg 65 872

Kwiatowa
3 mieszkanie 3, wszelkie wygody telefon. zdg 68 490

Pokój
Śniadeckich 9 mieszkanie 9. zdg 68 444

Pokój
2 panom. Długa 3 m. 4. zdg 68 448

Solidnej
osobie utrzymaniem bez. Wierzbięcice 58, mieszk. 1 zdg 68 435

Pokój
ładnie umeblowany leszemu panu wynajmę. — Słowackiego 25, mieszkanie 11. zdg 68 434

Pokój
umeblowany wchód klatki schodowej dwóch panów do wynajęcia od 1 lutego. Rybaki 6 mieszkanie 8. zdg 68 430

Pokoik
ciepły, elektryczność Karwowskiego 22 mieszkanie 4. zdg 68 427

Pokój
Niegolewskich 14 mieszkanie 12. zdg 68 413

Pokój
zaraz. Wały Jagiełły 18, mieszkanie 1. zdg 68 492

300 zł pożyczki
poszukuje procent pokój dwuosobowy, elektryczność. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 498

Pokój
Szamarzewskiego 26 a mieszk. 4. zdg 68 463

Pokój
umeblowany, telefon ul. Słowackiego 27, m. 10. zdg 68 603

Seweryna
Mielżyńskiego 22, m. 19. zdg 68 508

Niekrępujący
tanio. Kantaka 8, m. 7. zdg 68 594

Gwarna 10
mieszkanie 9 dwu — jednoosobowy frontowy elektryczność eleganckie. zdg 68 571

Dwuosobowy
inteligenci, pościel pożądana, — Wielkie Garbary 50 parter, lewo zdg 68 567

Dwuosobowy
lepszym. Łąkowa 16 I. prawo. zdg 68 562

Pokoje
dwuosobowe, Aleje Marcinkowskiego 1 — 7. zdg 68 564

Pokój
dwuosobowy elektryczność niekrępujący. Wrocławska 30 m. 21 zdg 68 579

Klatki
niekrępujący czysty panu pani. Chwaliszewo 69 m. 13. zdg 68 574

Niekrępujący
Grobla 19, m. 8. zdg 68 573

Słowackiego
38, m. 1, od 1. 2 2 pokoje. zdg 68 521

Dwom
panom pokój frontowy. Czesława 14 I. prawo. zdg 68 520

Pokój
utrzymaniem Składowa 1 m. 20 zdg 68 515

Pokój
dwuosobowy. Jeżycka 46 II. prawo. zdg 68 531

Pokój
balkonowy, 2 łóżka I. Wierzbięcice 18, m. 7. zdg 68 552

1—2
osobowy. Matejki 66, m. 7. zdg 68 538

Umeblowany
frontowy solidnemu. Górna Wilda 40, m. 8. zdg 68 541

Panom
Piekary 4 — 7. zdg 68 542

Frontowy
jedno — dwuosobowy ciepły — elektryczność od lutego. Półwiejska 5, m. 7. zdg 68 544

Pokój
centralne ogrzewanie, łazienka, Stroma 27, m. 8. zdg 68 545

Operze
Uniwersytecie utrzymaniem zaraz Libelta 3 m. 4. zdg 68 553

Komfortowy
blisko Opery wykwintne utrzymanie telefon winda. Wały Leszczyńskiego 2 — 8. zdg 68 554

80,—
Pocztowa I. prawo, pierwszorzędnem utrzymaniem. Zamkowa 4 b. zdg 68 556

Dwa
słoneczne frontowe balkon oddam tanio. Strzelecka 25 m. 8. zdg 68 558

Pokój
solidnemu panu (pani), ewentl fortepianem, Al. Marcinkowskiego 26, m. 15. ng 7 526

Pokój
Wały Król. Jadwigi 2, m. 19. zdg 68 588

Telefon
centr. ogrzewaniem. Masztalarska 7 m. 7. zdg 68 586

Dwa
jeden dwuosobowy (używalnością kuchni) u samotnej Ewtl. utrzymaniem. Maleckiego 6, m. 11. zdg 68 585

Pokój
umeblowany z centralnem. Młyńska 3, m. 10. zdg 68 615

Inteligentnym
Spokojna 21, m. 6. zdg 68 682

Pokój
dla 2—3 osób od 1 lutego. Skryta 8, m. 4. zdg 68 679

Pokoik
25 zł. Skryta 2 m. 2. zdg 68 561

Plac Wolności
9 pokój wszelkiemi wygodami, podwórze mieszkanie 13. zdg 68 647

Niekrępujący
Sapieżyński 8 m. 5. zdg 68 637

Dobrze
umeblowany pokój z pensja lub bez. Rzeczypospolitej 5, m. 6. zdg 68 636

Pokój
Wierzbięcice 3 m. 4. zdg 68 624

Trzem
45.— Wielkie Garbary 5 — 12. zdg 68 669

Pokój
próżny 15. 2. Dąbrowskiego 49, m. 9. zdg 68 654

Dwuosobowy
utrzymaniem ewtl. bez utrzymania. Skarbowa 21, m. 2. zdg 68 605

12 SZUKA POKOJU

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje pokoiku — pierzynkiem żelaznym 25—30 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 67 918

Pielęgniarka
(Niemka) poszukuje mieszkania u polskiej rodziny celem polskiej konwersacji za gimnastykę i masaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 456

Pokoju
cichego tanjego student Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 450

Studentka
pokoik tani śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 419

Poszukuję
próżnego pokoju na złożenie mebli. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 593

Pokoju
opałem poszukuję. Cena około 30. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 494

Pokoju
bardzo dobrze umeblowanego z telefonem niekrępującego ciepłego z łazienką, możliwie w śródmieściu poszukuje zaraz. Szczegółowe oferty z warunkami do Kurjera Poznańskiego pod zdg 68 497

Dwóch
panów poszukuje I. II. pokoju niekrępującego komfortowo urządzonego w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 467

Dwuosobowego
dla pań Dąbrowskiego względnie Jeżyce Oferty Kurjer Poznański zdg 68 472

Niekrępującego
pokoju najchętniej z telefonem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 103

Niemka
szuka słonecznego umeblowanego lub próżnego pokoju z światłem elektrycznem (prąd zmienny) i śniadaniem w lepszym domu. — Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 68 565

Próżnego
pokoju szuka pani 30. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 511

Niekrępującego
pokoju poszukuje od 1. 2. Cena Kurjer Poznański zdg 68 505

Pokój
czysty, słoneczny spokojny pan od 20—25 zł pościel i pianino własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 667

Poszukuję
2 pokoi z oddzielnem wejściem w śródmieściu z podaniem ceny. — Oferty „Par" pod nr 53.162 Pg 8143-53.162

Poszukuję
pokoju umeblowanego z oddzielnem wejściem w śródmieściu z podaniem ceny. Oferty „Par" pod 53.163 Pg 8144-53.163

13 LOKALE

Składu
wolnego z mieszkaniem lub bez, od gospodarza, nadającego się na skład papieru w śródmieściu poszukuje Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 68 466

6 000
potrzeba do objęcia lokalu z pełną koncesją. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 607

Odstąpię
korzystnie ubikację na warsztat centrum miasta. Zgłoszenia Żupańskiego 4 mieszkanie 13. zdg 68 570

Składnica — garaż
Św Marcin 20. zdg 68 686

Sklepy
duże. Żydowska 33. zdg 68 651

Ubikacja
jasna 80 m kw. Żydowska 33. zdg 68 650

Ubikację
niedrogiej poszukuje na mniejszą drukarnię najchętniej mieszkaniem centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 661

14 DZIERŻAWY

Piekarni
poszukuje. Czyszczak Oborniki, Czarnkowska u p. Gerlach. zdg 68 442

800 mórg
z nadkompletnemi inwentarzami do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 167

Rzeźnictwo
w Bydgoszczy do wydzierżawienia, kompl. urządzenie warsztatowe i składowe. Cena 4 000 zł. — Oferty pod „Zaraz" Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz Dworcowa 54. ng 7 524

Restaurację
centrum Poznania salą, ogrodem, mieszkaniem wprost od właściciela do wydzierżawienia. Sowiński, Poznań, Ratuszowa 35. rg 5 139

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane
„Januszek" ulica Chałubińskiego, poleca się pensjonat adwokatowej Rychlickiej. zdg 66 140

Wisła „Przedwiośnie"
pensjonat nowoczesny bieżąca woda. 6 zł. zdg 66 732

20 LICYTACJE

Dnia
25 stycznia o godz. 12 będą sprzedawane w publicznej licytacji 2 skrzynie łyżek 141 kg. 1 beczka i 1 skrzynia wina owocowego 347 kg. Ekspedycja Poznańska Poznań. dg 2272

21 ZGUBY

Znalazłem
w pospiesznym 22 stycznia Inowrocław drobną monetę i klucze. Oferty Kurjer Pozn zdg 68 689

Piesek
maleńki czarny zaginął. Wysokie wynagrodzenie. Oddać proszę Półwiejska 25, m. 9. zdg 68 674

22 ROZMAITE

Iwonicz - Zdrój
poleca do kuracji domowej sól jodobromową słoik pół kg zł 2.25 Wodę mineralną butelka 1.50 Żądać w drogerjach lub od Dyrekcji Zdroju dg 1 862

Chiromantka
przyjezdna przepowiada przeszłość teraźniejszość przyszłość, dobrze z ręki kart. Duż., podziękowań. Romana Szymańskiego 8, podwórze parter, lewo przy placu Świętokrzyskim. zdg 68 627

Hemoroidy

Czopki hemoroidalne „Varicol" (z kogutkiem) usuwają ból pieczenie, swędzenie, krwawienie zmniejszają guzy (żylaki). Sprzedają apteki. ng 6 676

Dziecko

lepszego pochodzenia przyjmie bezdzietne małżeństwo na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 436

Szyję

eleganckie suknie balowe od 8. Gwarna 16 m. 7. zdg 68 514

Obiady

smaczne tanio. Abonament zniża. Wierzbięcice 18 m. 7. zdg 68 533

Pani!

kwiaty balowe, olbrzymi wybór, ceny niskie. Wdowicki, św. Marcin 20. zdg 68 685

Oficerskie

buty angielskie wykonuje specjalista po bajecznie niskich cenach Pracownia Obuwia Rzeczypospolitej 2. zdg 69 630

Głuchota

szum, cieknięcie uszu uleczalne. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. — Adres: „Eufonia" Liszki. zdg 67 462/3

Pocztówki

artystyczne, widoki Poznania sprzedam. Sztuka 3 grosze. Ratajczaka 38, mieszk. 2. zdg 68 367

23 OŻENKI

Gospodyni

z Wielkopolski, panny lub wdówki około 40, z majątkiem 5—10 000 celem ożenku poszukuje samotny rolni 150 morg gospodarstwa. Zgłoszenia pod „Gospodyni". Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 7 525

Wdowa

lat średnich przystojna, miła gospodarna mieszkanie czterapokojowe poślubi sympatycznego, inteligentnego najchętniej wyższego urzędnika. Poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 645. Pośrednicy wykluczeni.

24 NAUKA

Poznańskie Kursy Budownictwa

(Szkoła Przygotowawcza) Kraszewskiego 17 m 15
Pg 7833/4 53.144/5

Francuskiego

przygotowanie matury udziela nauczyciel Francuz. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 428

Korepetycyj

udzieli student zakres 6 klas. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 421

Nowy Akademicki kurs Tańca Szkoła Makowskiego

Rozpoczyna środa 8.30 Plac Wolności 14 a. Pg 8136 53.157

TEATRY

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Carewicz".

Środa, 25. 1. „Manon", występ p. Z. Fedyczkowskiej i J. Popławskiego.

Czwartek, 26. 1. „Dorina"

Teatr Nowy: Dziś „Szukam prawdy"

Środa, 25. 1. — „Szukam prawdy".

Czwartek, 26. 1. „Szukam prawdy".

Komedja Muzyczna: Dziś — „Jim i Jill"

Środa, 25. 1. Teatr nieczynny z powod upróby generalnej rewji „Spotkały się dwie Marysie".

Czwartek, 26. 1. „Spotkały się dwie Marysie".

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „Kino-manjak".
Aurora: „Tajemniczy Zabójca i Charlie Chaplin.
Corso: „Pieśń Caballera oraz Ta albo żadna"
Colosseum: „Chicago miasto grzechu".
Muza: „Sewilla miasto miłości".
Metropolis: „Blaski i cienie miłości".
Oaza: „Księżna Łowicka".
Orzeł: „Wąwóz zaginionych ludzi".
Odeon: „Białe Noce".
Renaissance: „Zbieg z Galer"
Roxy: „Trzej Przyjaciele".
Słońce: „Rasputin".
Sfinks: „Jej grzech".
Tęcza: „Kochanka z Tahiti".
Wilsona: „Pokusy Europy".

Języki

Angielski — francuski — niemiecki! Kursy fonetyczne Prof. Arenda „Foné" 27 Gurdnia 5. zdrg 68 354

Francuskiego

udzielam tanio. Studja zagraniczne. Telefon 50-83. zdg 67 338

Kursy

stenografji, książkowości, pisania maszyna od 1 lutego. Ogrodowa 16 II. zdg 67 621

Poszukuję

korepetytora dla eksternisty 6 klas. Matematyka łacina niemiecki. Zgłoszenia cena Kurjer Poznański zdg 68 501

Szkoła Tańców Szczurek - Szczurkówna Pocztowa 23, parter

Zgłoszenia każdego czasu. zdg 68 485

Kursu

kroju szycie, udziela Nowak, Wrocławska 33. dg 2 274

Pobliżu

Rynku Łazarskiego udzielam tanio lekcyj języków oraz lekcyj zakresie szkół średnich Tamże fortepian do ćwiczeń. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 684

Korepetycje

przygotowanie gimnazjastów podejmie nauczyciel za pokoik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 643

Wartościową — Alpakę Cały Sztuciec 60 części

tylko 85 złotych jedynie wprost Hurtownia Porcelany Wronieckа 24 (podwórze). zdg 68 660

Absolwent

Un. Pozn. zdolny korepetytor udziela lekcyj z zakresu całego gimn. za utrzymanie wzgl. według umowy. Wiadomość na wieś Oferty Kurjer Poznański zdg 68 658

25 MUZYKA

Chór

rewelersów tworzę, poszukuje wybitnych sił Oferty Kurjer Pozn zdg 67 896

Chór

rewelersów tworze, poszukuje wybitne siły Oferty Kurjer Poznański zdg 68 049

Stroiciel

i mechanik wykonuje reparacje i przebudowania na nowoczesne w domu i poza domem. Ogrodowa 15 mieszkanie 5. zdg 68 425

Fortepianista (ka)

potrzebny. Zgłoszenia: Górna Wilda 28 restauracja. zdg 68 620

26 ROZRYWKA

Kino Roxy

Trzej Przyjaciele. zdg 68 510

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Ogrodnik-szofer

kawaler szuka posady dobra praktyka, świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 011

Dziewczyna

poszukuje posady z smacznem gotowaniem wyniekaniem ciast i zaprawami od 15 lutego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 213

Starsza

uczciwa dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn zdg 68 208

Urzędnik gospodarczy

lat 29, z sześcioletnią praktyką i szkołą rolniczą, z bardzo dobremi świadectwami i poleceniami znanych ziemian, obeznany wszechstronnie poszukuje posady Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 68 322

Przyjmę

posadę z kaucją do 1 000 zł jako woźny, portjer, zawiadowca gospodarstwa rolnego. Sam posiadałem dotychczas gospodarstwo. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 305

Ślusarz - maszynista

obeznany z wszelkiemi maszynami poszukuje jakiejkolwiek posady maszynisty, palacza w młynie majątku itp. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 387

Rymarz

z branży pasów transmisyjnych szuka zaraz posady. Ostatnia posada 10 lat na stanowisku kierowniczym, zwolniony z powodu likwidacji fabryki. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 332

Pani

samotna inteligentna w średnim wieku, ze skromnemi wymaganiami przyjmie posadę zarządczyni domu i do opieki nad dziećmi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 374

Wychowawczyni

szuka posady na prowincji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 360

Specjalista

z praktyką zagraniczną wyrabia instrumenty, mandoliny, mandole, gitary, reguluje gitary, odpowiada za czystość akordu poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 375

Książkowa samodzielna

pisze biegle na maszynie zna język polski i niemiecki szuka posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 67 184

Stenotypistka

biegła szuka posady na prowincji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 238

Kucharka

poszukuje posady z bardzo dobrem gotowaniem i świadectwami od 1. 2. Miejscowość obojętna. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 68 365

Kasjer dominjalny

samotny pisze na maszynie w ostatniej posadzie 12 lat szuka jakiejkolwiek posady penaja obojętna Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdgr 66 379

Chemik

abs. pol. Warszawskiej z dziesięcioletnią praktyką poszukuje posady fabrycznej lub laboratoryjnej Oferty Kurjer Poznański zdg 67 090

Posługaczka

poszukuje posługi przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 491

Dziewczyna

z gotowaniem szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 68 439

Szofer - mechanik

kawaler posiada dobre świadectwa jest pewny w swym zawodzie poszukuje posady łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 578

Dziewczyna

szuka posady do wszystkiego. — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 577

Służąca

z dobrem gotowaniem pieczeniem zaprawianiem szuka posady od 1 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 576

Dziewczyna

uczciwa chętna szuka posługi. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 652

Poszukuję

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 517

Ogrodnik

kawaler lat 25, specjalność kwiaciarstwo warzywa poszukuje posady w majątku lub handlowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 508

Służąca

z samodzielnem gotowaniem szuka posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 507

Rybak

hodowca karpi zajmie się również podwórzem lub polowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 534

Bezrobotny

inwalida wojenny poszukuje jakiejkolwiek pracy woźnego portjera ect za ewentl kaucje 400 zł Zgłoszenia porasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań ul. Kozia 8, pokój 5 telefon 39-97. zdg 68 499-500

Rolnik

poszukuję samodzielnej posady na majątku, na życzenie kaucja Zgłoszenia Kurjer Poznański rg 5 105

Panienka

z lepszej rodziny z praktyką przyjmie posadę do dzieci, wyręczycielki w Poznaniu lub majątku, bardzo dobre świadectwa i referencje. Utrzymuje młodsze rodzeństwo łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 68 618

Dziewczyna

młodsza poszukuje posady do wszystkiego od 1 Oferty Kurjer Poznański zdg 68 678

Kucharka

gospodyni uczciwa lat 25 zna dobrze gospodarstwo domowe poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 635

Bufetowa sierota

sumienna z długiemi świadectwami znająca się dobrze na Expresie prosi od 1. lub 15. o posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 631

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem długoletnie świadectwa poszukuje posady od 1, tylko w lepszym domu Oferty Kurjer Poznański zdg 68 671

Służąca

pracowita porządna do wszystkiego dobrze polecona przyjmie posadę. Zgłoszenia: Strzelecka 3 a, m. 3. zdg 68 668

Szukam

posady do wszystkiego zaraz lub od 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 662

Uczciwa

rzetelna dziewczyna zna prace domowe i gotowanie szuka posady do dobrych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 659

Ogrodnik - bartnik

12 letnia praktyka bardzo dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później Oferty Kurjer Poznański zdg 68 528

Dziewczyna

uczciwa pracowita poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 657

Młodsze dziewczę

z dobrem świadectwem poszukuje posady do dzieci i lekkich prac domowych Proszę o łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 68 441

Dziewczyna

do wszystkiego samodzielnem gotowaniem praniem prasowaniem sztywnej bielizny, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 443

Fryzjerka

manikurzystka szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 445

Ogrodnik

kawaler, lat 25 obeznany z kwiaciarstwem, hodowla wczesnych warzyw, szkółka drzew hodowla róż pod szkłem chlubne świadectwa poszukuje stałej posady najchętniej w majątku zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 446

Gospodyni - kucharka

samodzielna z wykwintnem gotowaniem zna się na chowiu drobiu z bardzo dobremi świadectwami przyjmie posadę w lepszym domu wzgl. dla samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 451

Posługaczka

szuka posługi Oferty Kurjer Poznański zdg 68 452

Dziewczyna

uczciwa czysta sumienna szuka posady z gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 453

Żona - wychowawczyni

z dobrego domu, inteligentna kochająca dzieci szuka posady od 1. II. ewentl. później. Bardzo dobre świadectwa referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 391

Książkowy

bilansista długoletnia praktyka, poszukuje posady, zakłada prowadzi książkowość uproszczoną Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 226

Dziewczyna

ze wsi sumienna, czysta do wszelkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 433

Z małemi

wymaganiami matura gimnazjalna akademja handlowa, lat 36, poszukuje pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 68 431

Rutynowawa

książkowa - bilansistka znająca sprawy sądowe wekslowe, socjalne pisanie na maszynie szuka posady. Świadectwa pierwszorzędne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 417

Czeladnik

kominiarski poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 416

Służąca

poszukuje posady z praniem, gotowaniem do wszystkiego od 15. Swarzędz Rynek 12 mieszk. 7. zdg 68 414

Dziewczyna

sumienna, uczciwa z lepszej rodziny poszukuje posady z gotowaniem dobrem i do prac domowych Oferty Kurjer Poznański zdg 68 403

Służąca

na wskroś uczciwa, pilna z dobremi świadectwami do wszystkiego praniem poszukuje posady od 1. II Oferty Kurjer Poznański zdg 68 504

Pomocnik

fryzjerski i ondulator szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 460

Mistrz fryzjerski

znający wszelkie prace przyjmie posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 461

Dziewczyna

zna prace domową szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 470

Młoda

sierota poszukuje posługi zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 473

Prasowaczka

na sztywną bieliznę poszukuje pracy. Kwiatowa 6, mieszk. 10, rr 5 126

Dziewczyna

uczciwa poszukuje posady od 1. 2. 33. do pracy domowej lub posługę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 68 605

Pokojowa

z praniem, prasowaniem sztywnej bielizny, ewentl. na prowincje, poszukuje posady Oferty Kurjer Pozn zdg 68 600

Ślusarz

maszynowy samotny wiek średni poszukuje pracy reparacji młocarni, pług. parowych lub całorocznej obsługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 580

Dziewczyna

młodsza, pracowita, uczciwa z gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 597

Dziewczyna

poszukuje posady z dobrem gotowaniem i zaprawianiem, najchętniej do lepszego domu do wszystkiego. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 68 595

Służąca

z gotowaniem praniem szuka posady Zgłoszenia pod „Pilna". — Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. ng 7 522

Dziewczyna

starsza samodzielnem gotowaniem, dobrze polecona poszukuje posady w lepszym czystym domu od 1. lub 15 Oferty Kurjer Poznański zdg 68 566

Praczka

poszukuje prania lub posługi na soboty. Oferty Kurjer Poznański zdg 68 563

28 WOLNE MIEJSCA

2 ekspedjentki

jedna, która prowadzi gospodarstwo i 1 pomocnik samodzielni z kaucją zaraz powiatowe miasto. Zgłoszenia osobiste Siejkowski, Łukaszewicza 8, m 29. zdg 68 527

Ekspedjentka

do składu rzeźnickiego zupełnie samodzielna możliwie z kaucją. Adres Kurjer Poznański zdg 68 681

Gospodyni

obeznan dokładnie z gospodarstwem wiejskiem potrzebna od 1 2 Zgłoszenia z odpisem świadectw: Maj. Paledzie pod Mogilnem. zdg 68 672

Uczeń

zegarmistrzowski, z dobrego domu potrzebny. Chwiłkowski, św Marcin 40. zdg 68 621

Młoda

służąca do wszystkiego z gotowaniem potrzebna od 1. 2 do Puszczykówka Zgłoszenia w czwartek od 5—7 Żupańskiego 17 m. 8 zdg 68 617

Dziewczyna

potrzebna z dobrem poleceniem Piekary 24, m. 2 zdg 68 613

Posługaczka

sumienna czysta uczciwa Skład cukrów, Półwiejska 30. zdg 68 529

Potrzebny

urzędnik gosp. kawaler od 1 4 br pod dyspozycję z skromnym wymaganiem. Odpisy świadectw które się nie zwraca Kurjer Poznański zdg 65 843

Służąca

uczciwa do wszelkich prac domowych bez gotowania potrzebna Marsz. Focha 148. zdg 68 486

Służąca

potrzebna z praniem do restauracji Kraszewskiego 4 zdg 68 503

Poszukuję

młodego magistra farmacji z praktyką lub asystenta z egzaminem wojewódzkim na stałą posadę Zgłoszenia z bliższemi informacjami i warunkami skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 68 465

Zbożowiec

do spółdzielni z młynem, kaucja wymagana Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 610

Prasowaczka

i uczennica zaraz. Po wyuczeniu stała posada Mostowa 37 prasowalnia zdg 68 589

Pomocnik

młodszy do składu delikatesów jako kierownik potrzebny od 1 2. 33 kaucja 1 000 1 500 Agencja Kurjera Pozn Garncarska ng 7 523

Panienka

do dzieci zdrowa czysta z dobremi poleceniam (tylko z praktyką) do 3 dziewczynek może się zgłosić Adres Kurjer Pozn. zdg 68 524

Służąca

dobre świadectwo 1 2. potrzebna. Przemysłowa 33 m 13. zdg 68 555

Fryzjer

damski lub fryzjerska siła pierwszorzędna od zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 68 548

Panienka

do posyłek i lekkiej pracy. Wyroby tytoniowe i kolonjalka. — Półwiejska 15 zdg 68 547

Potrzebna

zaraz dziewczyna do wszystkiego, uczciwa czysta i predka która zna podawanie do stołu. Zgłoszenia ul. Fr Ratajczaka 37, I p., m. 1. zdg 68 543

Polecam

dziewczynę wiejską do wszystkiego doskonale gotującą uczciwą, pracowitą od 1 lutego Oferty Kurjer Pozn zdg 68 535

Dziewczyna

do wszystkiego od 1 2 1932. — Górna Wilda 29 rzeźnictwo. zdg 68 502

Dziewczyna

młodsza samodzielna bez prania potrzebna zaraz Oferty Kurjer Poznańsk zdg 68 591

Ekspedjentka

z branży rzeźnickiej pierwszorzędna siła potrzebna zaraz. Fr. Różycki, św. Marcin 54. zdg 68 215

Służąca

z gotowaniem zaraz Plac Świętokrzyski 4 piekarnia. zdg 68 564

Dziewczyna

do restauracji potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 68 559

Służącej

poszukuje. Mickiewicza 5, m. 5, rg 5 127

Panienka

inteligentna młodsza, przystojna do drobnych prac biurowych i telefonu potrzebna Oferty szczegółowe z pretensjami fotografją Kurjer Poznański zdg 68 649

Panienka

do składu rzeźnickiego przyuczona dzielna z kaucją potrzebna. — Oferty Kurjer Poznański zdg 68 648

Wychowawczynię

egzaminowaną młodszą wzorową, polecam. Drowa Bartlitzowa Pobiedziska. zdg 68 665

Poszukuję szofera

na samochód towarowy z gotówką 1 000 zł oraz przedstawiciela na Poznań na rachunek lub pensję z gotówką 2 000 zł Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 68 664

Dziewczyna

młodsza uczciwa pracowita potrzebna. Zgłoszenia od 9—12. Kawiarnia Dąbrowskiego 49. zdg 68 653

Potrzebna

dziewczyna do wszystkiego Małe Garbary 7a pracownia krawatów w podwórzu r 5 128

Humor zagraniczny

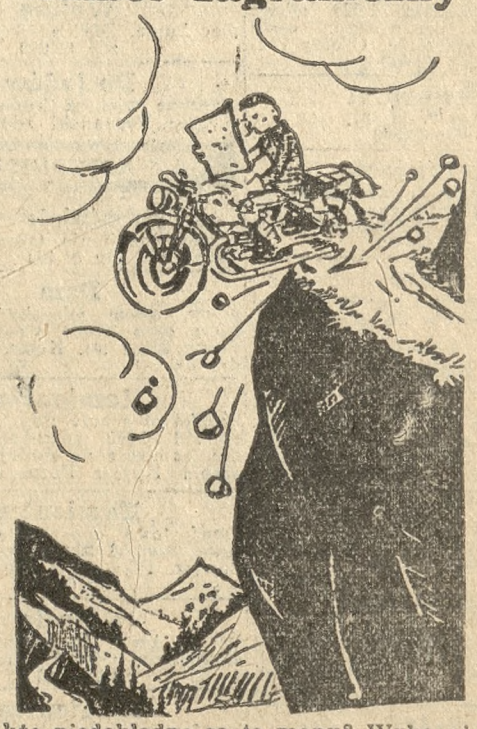

— Jakże niedokładne są te mapy? Wykazują skręt — a tu droga prościusieńka.

(L'illustri — Lozanan). S. F.

Przedpłata na miesiąc luty 1933 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w naglych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne" do godz. 12, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.